

รายงานการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นายจักรภพ เนวะมาตย์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

วิทยาลัยเทคนิคตาก
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง : รายงานการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ชื่อผู้ประเมิน : นายจักรภพ เนวะมาตย์
ปีที่รายงาน : 2560

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก 2) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก 3) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก และ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก การประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาในการประเมินโครงการ 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ประชากรที่ใช้ในการประเมินคือ ครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมิน พบว่า

1. ผลการประเมินด้านบริบทของการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการของการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก พบว่า ในภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

4. ผลการดำเนินงานด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ ปีการศึกษา 2560 นักเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.57 เพิ่มขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.70 โดยมีคะแนนเฉลี่ย

เพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.87 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาในหมวดวิชาชีพ ปีการศึกษา 2560 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.33 เพิ่มขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.97 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.36

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก โดยภาพรวมครูผู้สอนมีความเห็นว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา สังขวดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ มหาวิทยาลัยพะเยา นายจنگล พิพิธภักดี รองผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ดร.อภิชัย นุชเนื่อง ศึกษาพิเศษเขตที่เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ บัวเทศ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ได้รับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการประเมินในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คณะผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น การเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานการประเมินโครงการในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการประเมินโครงการฉบับนี้ ผู้ประเมินขอมอบเป็นเครื่องบูชา บิดา มารดา รวมทั้งบูรพคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

นายจักรภพ เนวะมาตย์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	3
1.3 ขอบเขตของการประเมิน.....	4
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมิน.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ.....	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	35
2.3 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	48
2.4 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	51
2.5 โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก.....	55
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
3 วิธีดำเนินการประเมิน.....	65
3.1 รูปแบบการประเมินและกรอบแนวคิดในการประเมิน.....	65
3.2 ประชากรที่ใช้ในการประเมิน.....	67
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน.....	68
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการประเมินโครงการ.....	74
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก.....	77
ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก.....	79
ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก.....	81
ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก.....	84
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
5.1 วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	88
5.2 วิธีดำเนินการประเมิน.....	88
5.3 สรุปผลการประเมินโครงการ.....	90
5.4 อภิปรายผล.....	92
5.5 ข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	107
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล.....	109
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	115
ภาคผนวก ง เครื่องมือเก็บข้อมูลที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	117
ภาคผนวก จ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ.....	134
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	148

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ช การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....	153
ภาคผนวก ซ ภาพกิจกรรมการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก.....	164
ประวัติผู้ประเมิน.....	170

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก..... 66
2	แสดงจำนวนครูผู้สอนที่ใช้ในการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก จำแนกออกเป็นแผนกวิชา..... 68
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 75
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อ โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากด้านบริบทของโครงการ..... 77
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยเบื้องต้น ที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากตามความคิดเห็นของครู..... 79
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนิน โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากตามความคิดเห็นของครู..... 81
7	แสดงร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชา พื้นฐานประยุกต์ จำแนกออกเป็นรายสาขาวิชา..... 84
8	แสดงร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชาชีพ จำแนกออกเป็นรายสาขาวิชา..... 85
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มี ต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก..... 86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามแนวทางของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติ.....	12
2 แสดงขั้นตอนการวางแผนการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ประถมศึกษาแห่งชาติ.....	13
3 แสดงขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน.....	15
4 แสดงรูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจของ Stufflebeam.....	47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” มาตรา 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” มาตรา 24 “กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ (1) จัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา (3) ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียน การจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” มาตรา 30 “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” ประกอบกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 6 “การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีรวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพ ให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎี อันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระ” รวมทั้งมาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาตรฐานที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษา

การศึกษาที่มีเป้าหมายชัดเจนและมีข้อมูลที่ต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก
ในปัจจุบัน ย่อมทำให้ผู้เรียนเดินทางไปสู่ช่องทางที่เหมาะสมกับตลาดแรงงาน คือการศึกษาเพื่ออาชีพ
การศึกษาเพื่อมีงานทำการศึกษาเพื่อคิดและสร้างสิ่งใหม่ อันจะส่งผลให้ประเทศไทยมีความเข้มแข็ง
และมีความสามารถที่จะแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้และเป็นการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตลอดไป
ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าจากการประเมินระดับนานาชาติไม่ได้ประเมินในด้านที่เกี่ยวกับความจำ แต่จะ
ประเมินเกี่ยวกับการวิเคราะห์ การนำไปใช้เป็นส่วนใหญ่ซึ่งจากการสอนของครูในปัจจุบัน ที่ยังคงเป็น
การสอนแบบ Passive Learning ไม่ได้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์หรือการ
นำไปใช้ในชีวิตจริง (สกานต์ ลอมศรี, 2557) นอกจากนี้ปัจจัยการขาดบุคลากรที่มีความสามารถตรง
ตามสาขาที่สอน การพัฒนาบุคลากรก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากยุคสมัยเปลี่ยนไป การจัด
การเรียนการสอนโดยทั่วไปจะเน้นสอนในตำรา หนังสือ ซึ่งหนังสือหรือตำรานั้นขาดการพัฒนาอย่าง
ต่อเนื่องใช้สอนก็ปีก็สอนตามรูปแบบเดิม นอกจากนี้ก็สอนตามคำบรรยายในหนังสือ ฟังครูบรรยาย
โดยครูเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นความจำมากกว่าความเข้าใจ เน้นตัวเลข
ขาดการพัฒนาทักษะ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
ในยุคปัจจุบันสถานการณ์ของสังคมไทยมีกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
ส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์หลายรูปแบบขึ้นในสังคมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองวัฒนธรรม
และสิ่งแวดล้อมสภาพการณ์ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นเพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการ
พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองของประเทศอย่างแท้จริง เป้าหมายของการจัด
การศึกษาจะต้องมุ่งสร้างสรรค์สังคมให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยรวมและมุ่งสร้าง
“คน” หรือ “นักเรียน” ซึ่งเป็นผลผลิตโดยตรงให้มีศักยภาพและความสามารถที่จะพัฒนาตนเอง
และสังคม ไปสู่ความสำเร็จได้ การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับ
การเสริมสร้างทุนประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา
ประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคน หรือทุนมนุษย์ ให้เข้มแข็ง สามารถที่จะเป็นภูมิคุ้มกันต่อการ
เปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคตากได้ทำการเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ประชาชนที่สนใจ
และหลักสูตรระยะสั้นแกนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย สาขางานยานยนต์ คือ การขับรถยนต์ สาขา
งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้น คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐาน การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น
การจัดการข้อมูลเบื้องต้น งานกราฟิกและการนำเสนอข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 10 สาขางานและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 9 สาขางาน
จากข้อมูลการจัดการศึกษาดังกล่าว พบว่า ในปีการศึกษา 2559 นักเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนจากการทดสอบ Vocational National Education Test หมายถึง การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ทางด้านอาชีวศึกษา เป็นการทดสอบวัดความรู้มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่จะสำเร็จการศึกษา ระดับชั้น ปวช. 3 และ ปวส. 2 มีคะแนนโดยเฉลี่ยร้อยละ 38.56 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด อาจเนื่องจากหลายปัจจัย ประกอบกับวิทยาลัยเทคนิคตากยังขาดกระบวนการติดตาม ตรวจสอบข้อมูล ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างเป็นระบบ จากประเด็นดังกล่าว วิทยาลัยเทคนิคตาก โดยฝ่ายบริหารร่วมกับงานวิชาการได้ตระหนักและเห็นความสำคัญยิ่งจึงได้ ดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก เป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผล ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาสูงขึ้น ผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในปีการศึกษา 2560 เพื่อเป็นการกำกับติดตามผลการดำเนินโครงการดังกล่าว วิทยาลัยเทคนิคตาก โดยฝ่ายบริหาร ร่วมกับงานวิชาการได้ดำเนินการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยโดยประยุกต์ใช้รูปแบบซีป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D. L.) มาประเมินโครงการดังกล่าว ทั้งนี้เพราะว่าเป็น รูปแบบการประเมินที่ครบกระบวนการทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย การประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการดำเนินโครงการและด้านผลผลิตของการดำเนินโครงการ เพื่อนำผลของการประเมิน และข้อเสนอแนะไปใช้ในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงการดำเนินโครงการ ตลอดทั้ง เป็นสารสนเทศที่ใช้เป็นแนวทางที่ใช้ในการดำเนินโครงการให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ และ ความต้องการของท้องถิ่น สถานประกอบการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิค ตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.3 ขอบเขตของการประเมิน

1.3.1 รูปแบบการประเมิน

ในการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาครั้งนี้ ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D. L., 1983, p. 123) ซึ่งมีรูปแบบการประเมินใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบริบท (Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) 3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation)

1.3.2 ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 74 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย

1.3.3.1 ความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

1.3.3.2 ความเหมาะสมของด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

1.3.3.3 ความเหมาะสมของด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

1.3.3.4 ผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

- 1) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก

1.3.4. ช่วงระยะเวลาดำเนินโครงการ

วิทยาลัยเทคนิคตากดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในปีการศึกษา 2560

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง โครงการนิเทศครูผู้สอนภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ส่งเสริมให้ครูพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และ 2) ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก

2. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การได้มาซึ่งสารสนเทศด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิต เพื่อนำไปเทียบการเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อตัดสินการประเมินและหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ โดยประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง การประเมิน

ความเหมาะสมของโครงการด้านบริบทประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้ ผู้บริหารตระหนักให้ความสำคัญต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย วิทยาลัยได้ชี้แจงนโยบายของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบวัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายใน เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้า วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในสามารถปฏิบัติได้จริงตามความต้องการของสถานศึกษาและ โครงการนิเทศภายในเป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่อง

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของความพร้อมในการดำเนินโครงการ ในด้านปัจจัยเบื้องต้นประกอบด้วย การจัดทำแผนการนิเทศและติดตามผลการดำเนินงาน คณะกรรมการนิเทศภายในวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนิเทศให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดสถานที่สำหรับครูใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่างๆ ในวิชาชีพที่จะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน มีการจัดห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับ มีการจัดพื้นที่และบริเวณสำหรับการนิเทศและกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม มีการจัดห้องสมุดเป็นสัดส่วนที่เอื้ออำนวยต่อการใช้งานสำหรับการศึกษา ค้นคว้า ทั้งครูและนักเรียน มีการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการดำเนินโครงการนิเทศภายใน สื่อและเครื่องมือในการนิเทศมีความเหมาะสมกับครูและสาระการเรียนรู้ มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาการนิเทศ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติกิจกรรม การมอบหมายงานให้คณะทำงานมีความเหมาะสม มีการประสานงานกับบุคลากรภายนอก เพื่อช่วยเหลือให้การดำเนินงานนิเทศภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อ วัสดุและอุปกรณ์เพียงพอ มีการบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณสะดวกและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการนิเทศภายใน

2.3 ด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง

การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย การวางแผนงานนิเทศภายในมีกิจกรรมครอบคลุมภารกิจ การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศภายใน การประชุมปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน มีการกำกับ ติดตาม และนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการนิเทศภายในทำการนิเทศที่มุ่งดูการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้กระบวนการกลุ่มในการนิเทศภายใน ผู้บริหารดำเนินการนิเทศทางตรงโดยผู้นิเทศ เช่น การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้คำปรึกษา มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ การใช้เทคนิควิธีการ

นิเทศโดยทางอ้อมหลายๆ วิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อประเภทต่างๆ การประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะ สม่่าเสมอและต่อเนื่อง ระหว่างดำเนินโครงการเมื่อเกิดอุปสรรคหรือปัญหาผู้บริหารและคณะทำงานนิเทศภายในดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง วิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม และการยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ

2.4 ด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

2.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาในหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ และหมวดวิชาชีพ โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น ระหว่างปีการศึกษา 2559 กับปีการศึกษา 2560

2.4.2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก หมายถึง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในเรื่องระยะเวลาการดำเนินโครงการ จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ ความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการ ความรู้ความสามารถบุคลากรในการดำเนินโครงการ งบประมาณในการดำเนินโครงการ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ สื่อและเครื่องมือในการดำเนินโครงการ สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ระบบข้อมูลสารสนเทศของโครงการ การสนับสนุนของผู้บริหารวิทยาลัยในการดำเนินโครงการ การใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการดำเนินโครงการ กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กิจกรรมวิธีการดำเนินงานมีความเป็นไปได้มีขอบเขตที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน มีเป้าหมายในการดำเนินงาน กิจกรรมมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน กิจกรรมเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสม ระบบติดตามและประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในวิทยาลัยเทคนิคตาก และได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในปีการศึกษา 2560

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมิน

1. ผลการประเมินเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารและครูวิทยาลัยเทคนิคตาก รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาปรับปรุงการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
2. เป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีบริบทคล้ายคลึงกันและจัดทำโครงการในลักษณะเดียวกัน ได้นำข้อมูลสารสนเทศจากผลการประเมินไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโครงการส่งเสริมพัฒนานักเรียนนักศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังนี้

2.1 แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ

2.1.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

2.1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

2.1.3 หลักการนิเทศการศึกษา

2.1.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา

2.1.5 เทคนิคการนิเทศการศึกษา

2.1.6 การนิเทศภายในโรงเรียน

2.1.7 แนวทางการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน

2.1.8 กิจกรรมในการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

2.2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

2.2.2 ความสำคัญของการประเมินโครงการ

2.2.3 ขั้นตอนการประเมินโครงการ

2.2.4 รูปแบบของการประเมินโครงการ

2.3 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.4 บริบทของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.5 โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ

2.1.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือครูในการปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

รัตนา นครเทพ (2552, หน้า 19) การนิเทศการศึกษา รวมถึงการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน หรือการให้ความช่วยเหลือครูในการดำเนินการใดๆ ให้ประสบความสำเร็จ ทำให้ครูมีความพึงพอใจ มีกำลังใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และส่งผลให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย อีกทั้งผ่านการประเมินทั้งภายในและภายนอก

คมกริช มาตย์วิเศษ (2553, หน้า 16) กล่าวว่า การนิเทศเป็นวิธีการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถสำหรับหน่วยงาน โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย ในการดำเนินงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและนวัตกรรมการสอนต่างๆ

มณีรัตน์ รัตนวิชัย (2553, หน้า 26) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนหรือทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งทำให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพและก่อให้เกิดผลในขั้นสุดท้าย คือการศึกษาของเด็ก มีความก้าวหน้ามีประสิทธิภาพตามมา

เกรียงศักดิ์ ไชยเนตร (2552, หน้า 18) การนิเทศการศึกษา หมายถึง การร่วมกันทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ นอกจากนั้น ยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูอีกด้วย และการนิเทศภายในมีความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพราะเป็นความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมแรงของบุคลากรทุกภาคส่วนที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น การให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาได้แสดงศักยภาพของตนเองในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งสู่คุณภาพที่สูงขึ้น ของผู้เรียน

กลิคแมน (Glickman, 1990, pp. 6) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนิเทศว่าเป็น แนวความคิดกับการวางแผนและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเรื่องหลักสูตร การจัดครูเข้าสอน จัดสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมการสอน และการพัฒนาครู รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน

จากความหมายที่กล่าวแล้ว สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลต่อ

คุณภาพการศึกษาของนักเรียนและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

2.1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้ นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

วีชรา เล่าเรียนดี (2556, หน้า 15) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อมุ่งปรับปรุงการปฏิบัติงานของครู โดยเน้นการทำงานเป็นทีมร่วมกันในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน อันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

พศิน แดงจวง (2554, หน้า 23) การนิเทศการศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อมุ่งช่วยเหลือแนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริมครูให้พัฒนาในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่ เพื่อที่จะเอาความสามารถของครูออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน ความเจริญก้าวหน้าของนักเรียนและโรงเรียนในที่สุด หรือสรุปได้เป็น 4 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคนและบุคลากรทางการศึกษา
2. เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้
3. เพื่อการสร้างความสัมพันธ์อันดี
4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

มณีรัตน์ รัตนวิชัย (2553, หน้า 28) กล่าวว่าเป้าหมายหลักของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่เพื่อสนับสนุนส่งเสริมกระตุ้นให้ครูและผู้มีส่วนได้เสียจากการจัดการศึกษาทุกฝ่ายเป็นรายบุคคลหรือหลายคน ร่วมมือร่วมใจกันปฏิรูปวิธีการจัดการเรียนการสอนวิธีการบริหารจัดการศึกษาที่มุ่งสู่ความสำเร็จตามมาตรฐานใดๆ ของโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนให้สูงขึ้นและรักษาไว้ได้อย่างต่อเนื่องด้วยความเต็มใจ

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมช่วยเหลือครูให้สามารถปรับปรุงพัฒนาตนเองและกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเน้นความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ดังนั้นการนิเทศภายในโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษาจะต้องร่วมมือกันดำเนินให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

2.1.3 หลักการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษาจะบรรลุตามความมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยหลักในการดำเนินงาน มีนักการศึกษาเสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักการในการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2554, หน้า 18) ได้สรุปหลักการของการนิเทศภายในว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องถือเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะต้องนิเทศภายในสถานศึกษาของตนเองที่รับผิดชอบอยู่ การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องเป็นการร่วมมือหรือยอมรับของบุคคลในสถานศึกษาที่จะช่วยกันพัฒนาปรับปรุงแก้ไขซึ่งกันและกันภายใต้บรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีบรรยากาศแบบความสร้างสรรค์มีการประสานงานทำงานเป็นหมู่คณะ การนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องเกิดขึ้นจากความต้องการแก้ไขปัญหาหรือต้องการสนองความต้องการของสถานศึกษาที่จะต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและการนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา ให้มีความเชื่อมั่นในตนเองและพร้อมที่จะเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อให้บุคคลในหน่วยงานมีความรู้ความสามารถสูงขึ้น

เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2552, หน้า 25) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นแนวทางปฏิบัติที่ผู้นิเทศต้องนำไปปฏิบัติขณะทำการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะทางด้านวิชาการจะบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพผู้ดำเนินงานต้องมีหลักยึดในการทำงาน หลักการนิเทศภายในสถานศึกษามีดังนี้

1. การนิเทศควรจัดให้มีการบริหารที่เป็นระบบและมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นโครงการ
2. การนิเทศต้องถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงาน คือความเป็นประชาธิปไตยเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานและใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
3. การนิเทศเป็นงานสร้างสรรค์เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลให้แต่ละบุคคลได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่
4. การนิเทศเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนโดยให้ครูอาจารย์ได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเป็นอย่างไรจะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร
5. การนิเทศเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้นสร้างความเข้าใจระหว่างกัน สร้างมนุษยสัมพันธ์มีวิธีการทำงานที่ดีและความสามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้
6. การนิเทศเป็นการสร้างความผูกพันและความมั่นคงต่องานอาชีพรวมทั้งความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเกิดความพอใจในการทำงาน

7. การนิเทศเป็นการพัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพครูให้ความรู้สึกภาคภูมิใจในอาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้และความสามารถ

ศิวากร นันโท (2550, หน้า 21) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาใช้หลักการดังนี้

1. หลักการปฏิบัติงานตามวิธีวิทยาศาสตร์ดำเนินการอย่างเป็นระบบระเบียบ ซึ่งครอบคลุมวิธีการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการการวางแผนการนิเทศการศึกษา การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งควรจะมาจากการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ และสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือได้

2. หลักการปฏิบัติงานตามวิธีทางประชาธิปไตยเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้างยอมรับผลการประเมินตนเอง ยอมรับในเหตุผลและปฏิบัติตามข้อตกลงตลอดจนใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นบรรลุเป้าหมาย

3. หลักการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสร้างสรรค์โดยการแสวงหาความสามารถพิเศษของครูแต่ละบุคคลเปิดโอกาสให้ได้แสดงออกและสนับสนุนส่งเสริมความสามารถเหล่านั้นอย่างเต็มที่

4. หลักการปฏิบัติตามกระบวนการกลุ่มและการมีส่วนร่วมเน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน โดยยึดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และการร่วมคิดร่วมพัฒนาทั้งนี้เพื่อความสำเร็จของงานโดยส่วนรวม

5. หลักการปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิภาพเน้นการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ มีการควบคุมติดตามผลการดำเนินงาน และผลผลิตอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมาตรฐานการศึกษา

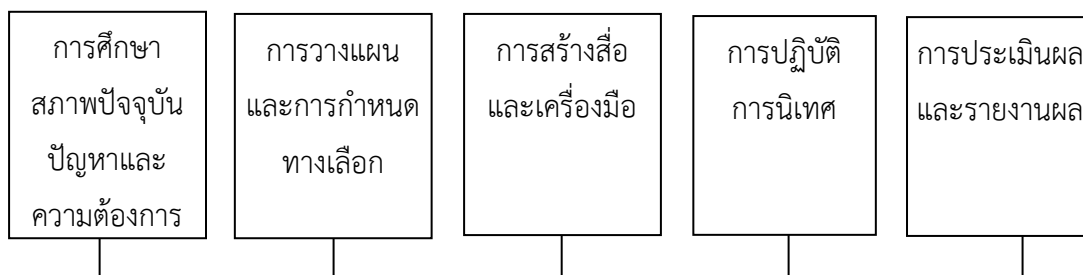
6. หลักการปฏิบัติงาน โดยยึดวัตถุประสงค์ การดำเนินงานทุกครั้งจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์การทำงานอย่างชัดเจน ออกแบบการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากหลักการนิเทศการศึกษาที่กล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า หลักการนิเทศการศึกษาต้องยึดหลักประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยึดหลักมนุษยสัมพันธ์ สร้างสรรค์ผลงานให้เกิดการพัฒนา ยึดหลักวิชา และแสวงหาแนวทางความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นสำคัญ

2.1.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งผู้นิเทศจะต้องกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศเพื่อช่วยให้งานนิเทศการศึกษาประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีนักการศึกษาให้ทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

ศุภชัย บุญสิทธิ์ (2548, หน้า 32) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศการศึกษาว่า เป็นขั้นตอนการนิเทศการศึกษาที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มี 5 ขั้นตอน ซึ่งสามารถเขียนภาพประกอบตามลำดับขั้นตอนได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติ
ที่มา : (ศุภชัย บุญสิทธิ์, 2548, หน้า 32)

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนางานใดๆ จะต้องเริ่มต้นด้วยการมองเห็นปัญหาของงานอย่างชัดเจน เพราะการมองเห็นปัญหา จะนำไปสู่ความต้องการในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนา ดังนั้น การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจึงจำเป็นต้องกำหนดไว้ให้แน่ชัด ซึ่งมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อทราบสภาพการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
2. เพื่อทราบสภาพปัญหาที่เป็นปัญหาและความต้องการของครู
3. เพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางตัดสินใจแก้ปัญหา
4. เพื่อใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติงานนิเทศ

ให้ไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ได้อย่างแท้จริง

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนนั้น ควรใช้วิธีการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสำรวจเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบข้อมูลในแต่ละเรื่องให้แน่ชัด

ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบข้อมูลของปัญหาโดยเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

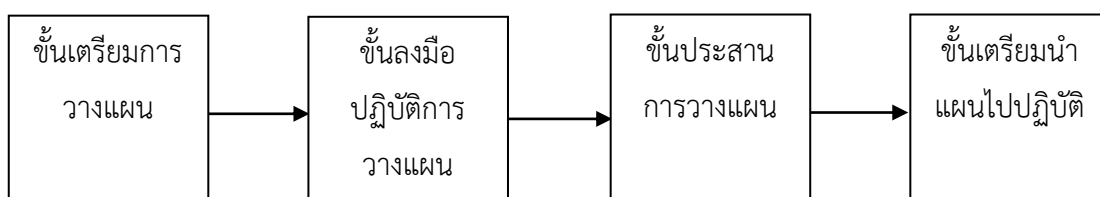
หรือจุดหมายที่กำหนดเพื่อจะได้กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 4 จัดลำดับความสำคัญของปัญหาแต่ละชนิด เพื่อนำไป

พิจารณาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและกำหนดทางเลือก

การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การนำข้อมูลมาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาสาเหตุของปัญหา และความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการปฏิบัติงานนิเทศ ซึ่งการวางแผนนั้นต้องให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานเหนือทุกระดับด้วยและควรมีขั้นตอนต่างๆ ดังภาพที่ 2 และรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการวางแผนการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ประถมศึกษาแห่งชาติ

ที่มา : (ศุภชัย บุญสิทธิ์, 2548, หน้า 34)

1. ขั้นเตรียมการวางแผน ควรดำเนินการโดยทำความเข้าใจขอบข่ายงานอำนาจหน้าที่บทบาทของผู้นิเทศแล้วจึงเริ่มจัดทำแผนและโครงการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน โดยนำผลจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียนมาจัดลำดับความสำคัญรวมทั้งศึกษานโยบาย วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติของหน่วยเหนือเพื่อจัดทำแผนให้สนองตอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน
2. ขั้นลงมือปฏิบัติการวางแผน ในขั้นนี้ผู้บริหารควรจะได้มีการจัดประชุมครูโดยนำประเด็นปัญหาและความต้องการที่สำคัญ ซึ่งได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรวมทั้งนโยบายของหน่วยงานเหนือมาพิจารณา เพื่อสรุปว่าในแต่ละปีโรงเรียนสามารถจัดการปัญหาหรือปรับปรุงพัฒนางานใดได้มากน้อยเพียงใด
3. ขั้นประสานการวางแผนต้องมีการทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติ และเวลาที่กำหนดแล้วจึงดำเนินการประสานคนและประสานงานเพื่อให้ฝ่ายต่างๆ สามารถดำเนินงานได้ด้วยดี
4. ขั้นเตรียมนำแผนไปปฏิบัติในขั้นนี้โรงเรียนควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือทำแผนปฏิบัติงานออกมาเป็นรูปเล่ม และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเป็นหลักฐานเพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายและเพื่อสะดวกต่อการติดตามผลงานภายหลัง ซึ่งในแผนปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องประกอบด้วยโครงการซึ่งควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 4.1 หลักการและเหตุผล
- 4.2 วัตถุประสงค์
- 4.3 เป้าหมาย
- 4.4 แผนดำเนินการ ประกอบด้วย
 - 4.4.1 กิจกรรมสำคัญ
 - 4.4.2 ปฏิทินปฏิบัติงาน
- 4.5 ทรัพยากรที่ต้องการ
- 4.6 การประเมินผล
- 4.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการปฏิบัติการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือ

สื่อและเครื่องมือในการนิเทศการศึกษาจำแนกตามลักษณะใช้งานได้ 2 ชนิด คือ สื่อสำหรับใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งได้แก่ แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบประเมิน แบบสังเกต ตลอดจนแฟ้มทะเบียนนักเรียน และสื่อสำหรับส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ได้แก่ กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ คู่มือครู ชุดการเรียน หนังสืออ่านประกอบ วารสารการนิเทศ ศูนย์วิชาการ ชุดฝึกอบรม นิทรรศการและเครื่องโสตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น

ในการจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการนิเทศนั้น มีข้อที่ควรคำนึงเพื่อใช้ในการตัดสินใจหลายประการ ได้แก่

1. ควรคำนึงถึงความมุ่งหมายในการนิเทศอันเป็นผลมาจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
2. ควรคำนึงถึงลักษณะของเครื่องมือที่จะนำมาใช้ว่าเหมาะสมกับงานนิเทศมากน้อยเพียงใด มีข้อดีข้อเสียและข้อพึงระวังอย่างไรบ้าง
3. ในการสร้างสื่อควรคำนึงถึงเนื้อหาและรูปแบบเพื่อให้มั่นใจว่าเมื่อนำไปใช้งานแล้วจะบรรลุผลตามเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องนำหลักการนิเทศเทคนิคทักษะสื่อและเครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคลากรผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การปฏิบัติการนิเทศเป็นไปด้วยความเรียบร้อยผู้บริหารโรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

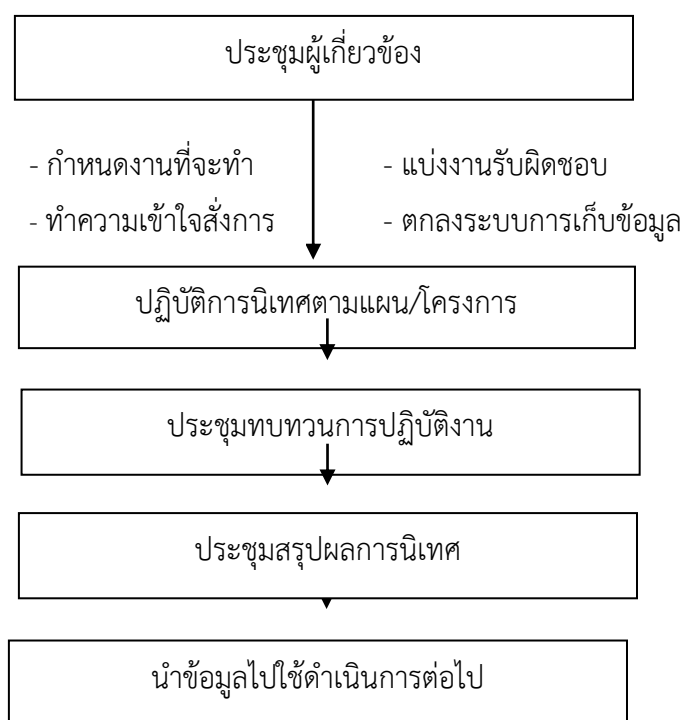
1. เตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ควรจัดให้มีการประชุมคณะปฏิบัติงานเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ กิจกรรม สื่อ เครื่องมือ การบันทึกผลการประเมินผล และการสรุปผลการนิเทศ

2. การปฏิบัติการนิเทศ ดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารไม่ควรละเลยเกี่ยวกับการส่งเสริมแรงใจ ให้กำลังใจ รับทราบปัญหาความต้องการของครูและนำเอาปัญหาความต้องการนั้นมาพิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งในการปฏิบัติการนิเทศนี้ผู้บริหารจะให้การนิเทศทางตรง คือ ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามโครงการแผนงานและการใช้สื่อการนิเทศต่างๆ รวมทั้งวิธีการนิเทศที่เตรียมไว้หรือใช้การนิเทศทางอ้อม ซึ่งเป็นวิธีการนิเทศโดยใช้สื่อการนิเทศแทนผู้นิเทศ ได้แก่ การจัดส่งเอกสารแนะนำ ใช้คู่มือครู จุลสาร เทป สไลด์วีดีโอ เป็นต้น รวมทั้งการใช้วิทยากรที่เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ มาช่วยแนะนำก็ได้

ในการปฏิบัติการนิเทศในโรงเรียนให้ได้ผลดีนั้น ศุภชัย บุญสิทธิ์ (2548, หน้า 37) ได้นำเสนอขั้นตอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประชุมผู้เกี่ยวข้อง
2. ปฏิบัติการนิเทศตามแผน/โครงการ
3. ประชุมทบทวนการปฏิบัติงาน
4. ประชุมสรุปผลการนิเทศ
5. นำข้อมูลไปใช้ดำเนินการต่อไป

ดังแสดงขั้นตอนตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน

ที่มา : (ศุภชัย บุญสิทธิ์, 2548, หน้า 37)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล

การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของโครงการกับ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้นิเทศควรประเมินผลตั้งแต่การเตรียมงานก่อนปฏิบัติการ นิเทศเมื่อเริ่มปฏิบัติ ระหว่างปฏิบัติ และเมื่อสิ้นสุดโครงการ ขั้นตอนการประเมินควรประกอบด้วย

1. ขั้นเตรียมงาน ควรตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนงาน/โครงการ
 2. ขั้นเตรียมปฏิบัติงาน ควรตรวจสอบปัจจัยบุคลากรสร้างความเข้าใจกับ ผู้ปฏิบัติ
 3. ขั้นระหว่างปฏิบัติงาน ตรวจสอบเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคขณะ ปฏิบัติงาน
 4. ขั้นสิ้นสุดโครงการ ตรวจสอบผลรวมการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งในการประเมินโครงการนั้น ควรประเมินทั้งผลสัมฤทธิ์ ผลของการ ปฏิบัติงานตามโครงการและปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามโครงการด้วย
 5. ขั้นสรุปและรายงานผล ควรดำเนินการหลังจากประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- แล้วตามหัวข้อ ดังนี้

- 5.1 ชื่อโครงการ
- 5.2 วัตถุประสงค์
- 5.3 เป้าหมาย
- 5.4 ปัญหาและอุปสรรค
- 5.5 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- 5.6 ข้อเสนอแนะ
- 5.7 ผู้รับผิดชอบโครงการ
- 5.8 ผู้รายงาน

แฮร์ริส (Harris, 1985, p. 28) ได้เสนอกระบวนการนิเทศเป็น 6 ขั้นตอน คือ

1. ประเมินสภาพการทำงาน เป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพต่างๆ รวมทั้ง ข้อมูลที่จำเป็นที่จะนำมาเป็นตัวกำหนดถึงความต้องการจำเป็นเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วยงานต่อไปนี้คือ

- 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการศึกษาหรือพิจารณาธรรมชาติและ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ
- 1.2 สังเกตสิ่งต่างๆ ด้วยความรอบคอบถี่ถ้วน
- 1.3 ทบทวนและตรวจสอบสิ่งต่างๆ ด้วยความระมัดระวัง
- 1.4 วัตถุประสงค์การทำงาน

- 1.5 เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน
2. จัดลำดับความสำคัญของงาน เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์และกิจกรรมต่างๆ ตามลำดับความสำคัญ ประกอบด้วย
 - 2.1 กำหนดเป้าหมาย
 - 2.2 ระบุจุดประสงค์ในการทำงาน
 - 2.3 กำหนดทางเลือก
 - 2.4 จัดลำดับความสำคัญ
3. ออกแบบวิธีการทำงาน เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย
 - 3.1 จัดสายงานให้ส่วนประกอบต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน
 - 3.2 หาทฤษฎีหรือแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ
 - 3.3 เตรียมการต่างๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน
 - 3.4 จัดระบบการทำงาน
 - 3.5 กำหนดแผนในการทำงาน
4. จัดสรรทรัพยากร เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่างๆ ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ประกอบด้วย
 - 4.1 กำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ตามความต้องการของบุคคลหรือโครงการต่างๆ
 - 4.2 จัดสรรทรัพยากรไปให้หน่วยงานต่างๆ
 - 4.3 กำหนดทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้สำหรับจุดมุ่งหมายบางประการ
 - 4.4 ออกแบบทรัพยากร
 - 4.5 มอบหมายบุคลากรให้ทำงานในแต่ละโครงการหรือแต่ละเป้าหมาย
5. ประสานงาน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน เวลา วัสดุ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างเพื่อจะทำให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลสำเร็จ ได้แก่
 - 5.1 ประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินการไปด้วยความราบรื่น
 - 5.2 สร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน
 - 5.3 ปรับการทำงานในส่วนต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด
 - 5.4 กำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละช่วง
 - 5.5 สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น

6. นำสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด ได้แก่

- 6.1 การแต่งตั้งบุคลากร
- 6.2 กำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการทำงาน
- 6.3 กำหนดแบบแผนเกี่ยวกับเวลา ปริมาณ หรืออัตราเร็วในการทำงาน
- 6.4 แนะนำการปฏิบัติงาน
- 6.5 ชี้แจงกระบวนการทำงาน
- 6.6 ตัดสินใจหาทางเลือกในการปฏิบัติงาน

ณรงค์ ไชยชมพู (2550, หน้า 25) ได้เสนอกระบวนการนิเทศภายในไว้ว่า การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาควรเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันดังนี้

1. ขั้นเตรียมการนิเทศ เป็นขั้นตอนการสำรวจความต้องการจำเป็น สำรวจปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ทำให้งานไม่บรรลุผลมาใช้ประกอบการทำโครงการ โดยสำรวจความต้องการของครู จัดลำดับความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา จัดลำดับกำหนดทางเลือก การแก้ปัญหาและกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับแผนงานโครงการของสถานศึกษาต่อไป
 2. ขั้นวางแผนการนิเทศ เป็นการดำเนินการต่อจากขั้นที่ 1 โดยนำทางเลือกในการแก้ปัญหามาคำหนดกิจกรรมโดยเขียนเป็นโครงการนิเทศ ซึ่งจะต้องระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานและมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
 3. ขั้นปฏิบัติตามแผนการนิเทศ เป็นการปฏิบัติงานโดยการนำโครงการนิเทศที่ได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารแล้วนำไปสู่การปฏิบัติโดยคำนึงถึงหลักการนิเทศ ทักษะ สื่อ เครื่องมือ การนิเทศ การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจรวมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหาร
 4. ขั้นประเมินการนิเทศ เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามโครงการนิเทศ โดยการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ และนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป
 5. ขั้นปรับปรุงแก้ไขวิธีการนิเทศ เป็นขั้นตอนที่ต้องรีบดำเนินการทันที หากพบว่ามีสิ่งใดบกพร่องหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องปรับปรุงแก้ไขในแต่ละขั้นของการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไขจึงสามารถกระทำได้ตลอดการดำเนินงานจนกระทั่งเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว หากพบว่ายังมีสิ่งบกพร่องหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายจำเป็นต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่ต้นของการวางแผนการนิเทศหรืออาจต้องร่วมกันวางแผนการนิเทศใหม่
- กล่าวโดยสรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นการปฏิบัติงานอย่างมีแบบแผนตามลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกันอย่างมีระเบียบ

2.1.5 เทคนิคการนิเทศการศึกษา

ในการปฏิบัติการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษามีเทคนิคในการนิเทศที่น่าสนใจ ดังนี้ หน่วยศึกษานิเทศก์ (2556, หน้า 10-12)

1. เทคนิคการนิเทศการจัดการเรียนการสอนแบบการสอนแนะ (Coaching Techniques) ซึ่ง สุพรรณิ ชื่นคำ (2552) สรุปไว้ว่า เทคนิคการนิเทศแบบสอนแนะเป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับการปฏิบัติงาน ดังนี้

หลักการสำคัญการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching Techniques)

1. การเรียนรู้วิธีการทำงาน/พัฒนางานจากผู้เชี่ยวชาญ
2. ลักษณะการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานโดยมีผู้เชี่ยวชาญ

แนะนำอย่างใกล้ชิด

3. ผู้เป็น Coach หรือผู้เชี่ยวชาญ มีความเชี่ยวชาญเพียงพอที่จะเป็น

ผู้แนะนำ

4. บรรยากาศของการ Coaching เป็นบรรยากาศของความเป็น

กัลยาณมิตร

ขั้นตอนดำเนินการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching Techniques)

1. ศึกษาข้อมูลของผู้ที่รับการแนะนำ เป็นต้นว่า จุดเด่น ผลงานเด่น ความชอบ อคติ จุดอ่อน จุดที่จะต้องปรับปรุง ข้อมูลต่างๆ ควรบันทึกไว้อย่างมีระบบที่เหมาะสม
2. นำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างสัมพันธภาพ ได้แก่ การชมเชย หรือการสร้างบรรยากาศ เพื่อการเชื่อมโยงไปสู่ขั้นตอนต่อไป

2. เทคนิคการนิเทศแบบพาคิดพาท่า เทคนิคการนิเทศแบบพาคิดพาท่าเป็นเทคนิคที่สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนเป็นลักษณะที่ครูได้ปฏิบัติจริง โดยมีแนวคิดในการนิเทศเพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ครูต้องมีประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดียวกับที่ครูจะนำไปจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

2.2 ครูควรได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือให้สามารถสร้างทักษะการเรียนรู้จากการสอนของตนเอง

2.3 ครูควรได้รับโอกาสที่จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างพื้นที่ โดยการพาคิด พาท่าจากผู้นิเทศ

หลักการสำคัญเทคนิคการนิเทศแบบพาคิด พาท่า

1. การที่พัฒนางานได้ดี ต้องมีเพื่อนคู่คิดที่เป็นกัลยาณมิตร

2. การคิดร่วมกัน/การทำงานร่วมกัน ทำให้การทำงานมีความสุข และ
ประสบความสำเร็จ

3. การทำงานที่ยาก ถ้ามีเพื่อนที่มีความชำนาญและมีความสามารถ
ในการปฏิบัติงานจะทำให้งานประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์เทคนิคการนิเทศแบบพาคิด พาทำ

1. เพื่อให้ผู้รับการนิเทศ และผู้นิเทศ ตระหนักในความสำคัญของความ
เป็นกัลยาณมิตรต่อการทำงาน

2. เพื่อให้ผู้รับการนิเทศ มีความตระหนักในความสำคัญของการทำงาน
แบบพาคิด พาทำ

3. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย
ขั้นตอนสำคัญ

1. สะท้อนความคิดสำคัญของผู้รับการนิเทศ และผู้นิเทศ เกี่ยวกับการ
การนิเทศในปัจจุบันโดยใช้ “กิจกรรมสืบประสบการณ์ สถานความคาดหวัง” ของผู้รับการนิเทศและ
ผู้นิเทศในด้านการนิเทศที่ผ่านมา วิเคราะห์จุดเหมือนและจุดต่างของความรู้สึกและความคาดหวังของ
แต่ละฝ่าย

2. ผู้รับการนิเทศวิเคราะห์ลักษณะของการนิเทศว่า การนิเทศที่มี
ผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศในเรื่องที่นิเทศแล้วมีความสุข หรือมีความสุข
อย่างไร และประเมินความทุกข์สุขนั้น

3. ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศระดมความคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้นิเทศ
ที่ดี ว่าควรมีลักษณะอย่างไร

4. ผู้นิเทศเสนอคุณสมบัติพื้นฐานของกัลยาณมิตร 7 ประการ ซึ่งเป็น
คุณสมบัติพื้นฐานตามภูมิปัญญาไทย

5. สรุปลักษณะนิเทศแบบกัลยาณมิตรร่วมกัน

6. ผู้นิเทศเสนอแนะให้ผู้รับการนิเทศวิเคราะห์ว่ามีสิ่งใดที่ต้องการพัฒนา
ตนเองให้ดียิ่งขึ้น (โดยใช้คำถามกระตุ้น) เขียนลงบนกระดาษใหญ่

7. ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศเรียงลำดับความต้องการ/ความจำเป็นของ
ตนเองและเลือกสิ่งที่จะพัฒนาตนเอง เพียง 1-2 เรื่อง จัดทำเป็นโครงการงานของแต่ละคน (ผู้นิเทศเสนอ
แนวคิดในการทำโครงการและให้ผู้รับการนิเทศจัดทำโครงการเอง)

8. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวางแผน กำหนดวิธีการ/ระยะเวลา
การพัฒนาร่วมกัน

9. ผู้นิเทศเตรียมการพัฒนา และดำเนินการพัฒนาผู้รับการนิเทศเป็นระยะๆ เอกสารแนวทางการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามที่กำหนด โดยให้ผู้รับการนิเทศนำไปปฏิบัติและกลับมาสะท้อนความคิดเห็นนำเสนอผลการทำงานวิเคราะห์อุปสรรค/ปัญหา และวางแผนร่วมกัน แก้ปัญหาและดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนครบตามกระบวนการพัฒนาที่วางแผนไว้

10. ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศจัดทำแฟ้มสะสมงาน เพื่อดูการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

11. ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศ สร้างการดำเนินการร่วมกันเป็นระยะๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขชิ้นผลงานร่วมกัน

12. ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศ หาเวทีในการเสนอผลงานเพื่อเผยแพร่ต่อไป แฮร์ริส (Harris, 1985, p. 17) ได้แบ่งกิจกรรมสำหรับผู้รับการนิเทศการศึกษาออกเป็น 26 ประการ คือ

1. การระดมสมอง เป็นการประชุมเพื่อรวมความคิดของผู้เข้าร่วมประชุม จะเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กก็ได้ คุณภาพของงานจะขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมประชุม

2. การประชุมกลุ่มย่อย เป็นการประชุมกลุ่มขนาด 5-3 คนเพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสพูด ควรจะจัดเป็นวงกลมเพื่อให้ทุกคนได้เห็นหน้ากัน มีความสนใจและมีส่วนร่วมในการประชุมให้มากที่สุด

3. คณะกรรมการ เป็นการทำงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4. การสาธิต เป็นการทำให้ดูตามกระบวนการอย่างเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ทำให้อู้นั้น

5. การทดลองปฏิบัติการ เป็นการทดลองเพื่อค้นหาข้อสรุปในบางเรื่อง

6. การฝึกปฏิบัติ เป็นการให้ผู้รับการนิเทศได้ทำงานจริงๆ

7. การอภิปราย เป็นการให้คนที่มีความรู้ความสนใจในเรื่องเดียวกันมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้ได้ข้อสรุปอย่างใดอย่างหนึ่ง

8. การจัดนิทรรศการ เป็นการให้เห็นกิจกรรมต่างๆ ให้ปรากฏแก่สายตาคนหมู่มาก

9. การจัดทัศนศึกษา เป็นการออกไปชมสถานที่ต่างๆ ที่อยู่นอกชุมชนออกไป เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงมากที่สุด

10. ภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ในการให้ความรู้ โดยใช้ภาพยนตร์หรือโทรทัศน์เป็นสื่อกลาง

11. ประสบการณ์ตรง เป็นกิจกรรมที่วางแผนให้ผู้รับการนิเทศได้ร่วมรับผิดชอบ และปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง
12. การบำบัด เป็นการดำเนินการเพื่อขจัดปัญหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้หมดไปจากผู้รับการนิเทศ
13. การสัมภาษณ์แบบกำหนดหัวข้อ เป็นการสัมภาษณ์ที่ได้วางโครงร่างของคำถามไว้ก่อนว่าจะถามอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับเป้าหมายที่วางไว้ให้มากที่สุด
14. การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง เป็นการสัมภาษณ์ในเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องย่อยๆ แต่ต้องการข้อมูลโดยละเอียดลึกซึ้ง
15. การสัมภาษณ์ทางอ้อม เป็นการสัมภาษณ์ชนิดที่ไม่ต้องกำหนดหัวข้อไว้ แต่ต้องการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ระบายความในใจออกมาให้มากที่สุด
16. การเยี่ยมชั้นเรียน เป็นการช่วยให้ครูที่มีจุดอ่อนและต้องการความช่วยเหลือไปดูครูที่มีทักษะตรงกับที่ต้องการสอน ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูด้วยกัน แต่จะต้องแจ้งจุดหมายของการไปสังเกตการสอน และหลังจากนั้นต้องมีการอภิปรายร่วมกันเพื่อปรับปรุงการสอนของผู้สังเกตและครูผู้สอน
17. การบรรยาย เป็นการถ่ายทอดความรู้ต่อกลุ่มใหญ่เพื่อให้ผลดียิ่งขึ้นควรมีภาพประกอบและแสดงท่าทางประกอบ
18. การประชุม เป็นการพบปะของกลุ่มคน เพื่อกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีวาระการประชุมเป็นแนวทางในการประชุม
19. การสังเกต เป็นการสังเกตเพื่อวิเคราะห์ ซึ่งจะมีผลต่อผู้ถูกสังเกตมากกว่าผู้สังเกต
20. การอ่าน เป็นการส่งเสริมศึกษาหาความรู้ ให้กว้างขวางและทันสมัยโดยการใช้เอกสารให้ความรู้
21. การสังคม เป็นการนำเอาบุคคลต่างๆ เข้าหากัน เพื่อมีมิตรภาพโดยมีจุดประสงค์ คือ การพักผ่อนหย่อนใจ การพบปะสังสรรค์ การติดต่อสื่อสาร ช่วยลดความขัดแย้ง
22. การบันทึกเสียง เป็นวิธีการหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อความ แล้วนำมาเปิดฟังใหม่อีกครั้ง
23. การประชุมปรึกษาหารือ เป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างมีรูปแบบ อาจจะ เป็นลักษณะของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือโต้แย้งในด้านความคิดเห็นก็ได้ ซึ่งให้คุณค่าในการสื่อความรู้และพัฒนาความรู้

24. การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการใช้กลุ่มย่อยที่ประกอบด้วยสมาชิก 2-3 คน เตรียมการแสดงด้วยการเลือกปัญหาที่สมาชิกในกลุ่มสนใจ นำมาแสดงเพื่อให้เกิดความคิดความเข้าใจที่ตรงกัน

25. การทดสอบ เป็นการใช้เครื่องมือหลายๆ ชนิดเพื่อวัดผลและประเมินผล เพื่อให้ได้ผลออกมาใช้เป็นวัตถุประสงค์การปรับปรุงงานต่อไป

26. การเขียน เป็นกิจกรรมที่ใช้เป็นศูนย์กลางต่อระบบการสื่อสารของโรงเรียน ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจทางด้านต่างๆ

รัตนาน นครเทพ (2552, หน้า 27) ได้เสนอเทคนิคที่จำเป็นต่อการนิเทศไว้ดังนี้

1. เทคนิคการสื่อสาร
2. เทคนิคการประชุม
3. เทคนิคการสังเกต
4. เทคนิคการให้คำปรึกษาหารือ
5. เทคนิคการจูงใจ
6. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์
7. เทคนิคความเป็นผู้นำ
8. เทคนิคกระบวนการกลุ่ม

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 16) ได้สรุป เทคนิคการนิเทศการศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ซึ่งเลือกใช้ตามความเหมาะสม สะดวก ประหยัด และคุ้มค่ามากที่สุด ดังนี้

1. การนิเทศครูเป็นกลุ่ม ได้แก่ การตั้งคณะกรรมการกลุ่มการศึกษาวิชาเพิ่มเติม การใช้ศูนย์หนังสือ การแนะนำหนังสืออ่าน การสาธิตการสอน การจัดทัศนศึกษา การประชุม การตั้งห้องสมุดสำหรับครู การประชุมปฏิบัติการ การตั้งองค์การเพื่ออาชีพครู

2. การนิเทศครูเป็นรายบุคคล ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียน การทดลองในชั้นเรียน การปรึกษาหารือ การเยี่ยมชั้นเรียนระหว่างครูด้วยกัน การสนทนา การประเมินตนเอง

โดยสรุปแล้ววิธีการนิเทศแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การนิเทศเป็นกลุ่ม และการนิเทศเป็นรายบุคคล

1. การนิเทศเป็นกลุ่ม ใช้ในนิเทศเมื่อผู้รับการนิเทศมีปัญหาาร่วมกันต้องการให้นิเทศในเรื่องเดียวกัน มีวิธีการ ดังนี้

- 1.1 การประชุมอภิปราย
- 1.2 การอบรม สัมมนา การฝึกปฏิบัติการ
- 1.3 การสาธิตการสอน
- 1.4 การแจกเอกสาร

- 1.5 จัดทำป้ายนิเทศ
- 1.6 การร่วมทำงานโดยทำให้ดูเป็นตัวอย่าง
- 1.7 การเยี่ยมโรงเรียน
- 1.8 การศึกษานอกสถานที่
- 1.9 การตอบปัญหา
- 1.10 การเชิญวิทยากรมาบรรยาย
- 1.11 การจัดห้องสมุดเฉพาะวิชา
- 1.12 การจัดนิทรรศการและกิจกรรมต่างๆ
- 1.13 การจัดประชุมผู้ร่วมอาชีพ

2. การนิเทศเป็นรายบุคคล เป็นการนิเทศตัวต่อตัวทั้งนี้ผู้รับการนิเทศมีปัญหาไม่เหมือนคนอื่น ไม่อยากให้ผู้อื่นล่วงรู้ปัญหาของตนเองหรือบางครั้งผู้รับการนิเทศต้องการจะให้ผู้นิเทศช่วยเหลือตนเป็นกรณีพิเศษ มีวิธีการ ดังนี้

- 2.1 การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
- 2.2 การปรึกษาหารือหรือการสัมภาษณ์
- 2.3 การแสดงการสอนในชั้นเรียน
- 2.4 การแนะนำหนังสือให้อ่าน
- 2.5 การช่วยครูเลือกสื่อการสอน
- 2.6 การแก้ปัญหาเฉพาะราย

2.1.6 การนิเทศภายในโรงเรียน

ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

นักการศึกษาให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ ดังนี้

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2554, หน้า 18) ได้กล่าวว่าการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนในการที่จะปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มพลังการปฏิบัติงานของครู โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ครูเกิดการพัฒนาและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีความพอใจและมั่นใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

วัชรา เล่าเรียนดี (2553, หน้า 19) กล่าวถึงการนิเทศภายในโรงเรียนว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่จัดดำเนินการในโรงเรียน โดยบุคลากรในโรงเรียนเป็นหลักซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนโดยตรง

สันติ บุญภิรมย์ (2553, หน้า 22) กล่าวว่าการนิเทศภายในคือกระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียนเพื่อการปรับปรุงตัวของเขาตลอดจนสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

พัชรี ศานติอาวรณ์ (2552, หน้า 12) กล่าวว่าการนิเทศภายใน คือ กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษาโดยการระดมสรรพกำลังสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่ตรงกับความต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่องส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

การนิเทศภายในโรงเรียนมีความมุ่งหมายเพื่อช่วยครูให้มีความเจริญงอกงามในวิชาชีพของตนบรรลุถึงขีดสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละคนกล่าวคือ พัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ใช้หลักสูตรเทคนิคการจัดการกระบวนการเรียนการสอน วัดผล ประเมินผลและสิ่งอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลทางการเรียนการสอน

กลิคแมน (Glickman, 1990, p. 6) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นแนวความคิดกับการงานและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเรื่องหลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การจัดสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมการสอน และการพัฒนาครู รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน

ดังนั้น การนิเทศภายในโรงเรียนจึงหมายถึง การทำงานร่วมกับระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนโดยมุ่งปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของนักเรียนอันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องกระทำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเรื่องการศึกษา จึงมีผู้นำการศึกษาที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

วัชรา เล่าเรียนดี (2556, หน้า 48) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนสรุปได้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียน

1. เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยตรง
2. เพื่อให้ครูพัฒนาตนเองทางด้านการจัดการเรียนการสอน และพัฒนา

วิชาชีพของตนเองให้เจริญก้าวหน้าขึ้นด้วยในเวลาเดียวกัน โดยความร่วมมือกันอย่างแท้จริง

กรองทอง จิรเดชากุล (2550, หน้า 4) ได้กล่าวถึงความจำเป็นหรือจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน
2. เพื่อให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ มีความคุ้นเคย

และใกล้ชิดปัญหามากที่สุด

3. เพื่อให้บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง (2550, หน้า 2) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. พัฒนาคน คือเน้นความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม
2. พัฒนางาน คือเน้นภารกิจหลักได้แก่ การสอน เทคนิคการสอน
3. ประสานสัมพันธ์ คือเน้นความร่วมมือ ความเข้าใจ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
4. สร้างขวัญและกำลังใจ คือเน้นการส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือเกื้อกูลกันให้เกิดความมั่นใจในการทำงาน

จากแนวคิดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนโดยตรง เพื่อให้ครูพัฒนาตนเอง ทางด้านการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาการในวิชาชีพของตนเองให้เจริญก้าวหน้าด้วยในเวลาเดียวกัน โดยความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

การดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 29) ได้ระบุว่ากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นขั้นตอนการนิเทศการศึกษาที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมี 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
 - 1.1 สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพที่เป็นจริงตามตัวบ่งชี้ด้านต่างๆ ของโรงเรียนขณะนั้น ปัญหา หมายถึง ความคาดหวังที่จะพัฒนางานให้ดีขึ้นในขณะที่งานนั้นมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับที่ไม่มีปัญหา
 - 1.2 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตัวบ่งชี้คุณภาพต่างๆ ด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ทุกกลุ่มประสบการณ์ทุกชั้น ด้านอัตราการเข้าชั้น ด้านภาวะสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ด้านคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด
 - 1.3 สำรวจและประเมินความต้องการของครู
 - 1.4 จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ
 - 1.5 วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุ กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาและการดำเนินการตามความต้องการ
2. ขั้นที่ 2 การวางแผนและการกำหนดทางเลือก การวางแผน หมายถึง การนำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหา และความต้องการมากำหนดกิจกรรม

และแนวทางการปฏิบัติงานนิเทศ การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นขั้นตอนที่นำทางเลือกที่จะดำเนินการมารวมกันกำหนดรายละเอียด กิจกรรม และจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ เขียนเป็นโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งในโครงการควรระบุสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักการและเหตุผล
- 2.2 วัตถุประสงค์
- 2.3 เป้าหมาย
- 2.4 แผนดำเนินการ
 - 2.4.1 กิจกรรมสำคัญ
 - 2.4.2 ปฏิทินปฏิบัติงาน
- 2.5 ทรัพยากรที่ต้องการ
- 2.6 การประเมินผล
- 2.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อเครื่องมือและพัฒนาวิธีการ มีความจำเป็นสำหรับศึกษานิเทศก์ทุกคนต้องสร้างทักษะเหล่านี้ให้มีขึ้นประจำตัวเพราะถือได้ว่าเป็นกระบวนการหลักที่สำคัญมีความจำเป็นต่อการนิเทศการศึกษา เป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะทำให้การนิเทศการศึกษาประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

4. ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามกิจกรรมที่กำหนดในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ในการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นิเทศจะต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ กิจกรรมและเครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคลากรผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารและผู้นิเทศควรดำเนินการดังนี้

4.1 เตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ จัดให้มีการประชุมงานเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ กิจกรรม สื่อ เครื่องมือ การบันทึกผล การประเมินผล และการสรุปผลการนิเทศ

4.2 ปฏิบัติการนิเทศ คือ การดำเนินการนิเทศไปตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียนมีการเสริมแรงให้กำลังใจรับทราบปัญหา ความต้องการของผู้รับการนิเทศแล้วนำปัญหาความต้องการนั้นมาพิจารณาหาช่องทางช่วยเหลือสนับสนุน

5. การประเมินผลและรายงานผลการประเมิน หมายถึงการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ การประเมินมีลักษณะดังนี้

- 5.1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- 5.2 ประเมินความคิดเพื่อทราบความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ

5.3 ประเมินกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

5.4 สรุปรวมผลการประเมินเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนที่จัดไว้อย่างชัดเจนต่อเนื่องย่อมช่วยให้งานนิเทศการศึกษาบรรลุผลได้ตามวัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการทำงานอย่างมีแบบแผนเป็นการเริ่มต้นจากการวิเคราะห์งานการเรียนการสอนของครูเพื่อที่จะทราบปัญหาให้ชัดเจนและจัดลำดับปัญหาที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงแล้ววางแผนที่จะดำเนินการโดยหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหาได้ดีที่สุด และดำเนินการนิเทศภายในตามกระบวนการจนถึงขั้นประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนอาจจะปฏิบัติได้อีกแบบหนึ่ง ดังนี้

1. การประชุมครั้งแรกเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการนิเทศการศึกษา

กำหนดเทคนิควิธีการรวบรวมข้อมูล การมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

2. การรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและจำเป็น แล้ววิเคราะห์สรุปผลนำมาอภิปราย

ในการประชุม

3. การประชุมครั้งสุดท้ายเป็นการตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลจุดอ่อนและจุดแข็งเพื่อที่จะสามารถจำแนกวิธีการ เทคนิค และวิธีการประเมินผล การค้นคว้าวิจัยและจากข้อมูลอื่นๆ ที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้ดีขึ้นเพื่อตรวจสอบข้อมูล แล้วหาข้อยุติเขียนรายงานผลให้ครูทราบแล้วนำไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไปโดยทั่วไปแล้วไม่ว่าจะกระทำการสิ่งใดก็ตามถ้ามีความปรารถนาจะประสบความสำเร็จอย่างแน่นอนแล้วก็ต้องมีการเตรียมการในด้านต่างๆ อย่างรอบคอบไว้เป็นการล่วงหน้า จัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้พร้อมที่จะเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือทำให้เกิดขึ้นในอนาคตได้ และสามารถตรวจสอบได้ถึงความสำเร็จและข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่างๆ ดังกล่าวนี้นี้จะต้องกระทำอย่างเป็นขั้นตอนที่สอดคล้องต่อเนื่องกันไปเป็นกระบวนการพลวัต ซึ่งกระบวนการนิเทศประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนซึ่งดำเนินการต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1) การเตรียมการนิเทศ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศ 4) การประเมินผลการนิเทศและ 5) การปรับปรุงการนิเทศ

นอกจากนี้ วัชรา เล่าเรียนดี (2556, หน้า 27-28) ยังได้เสนอถึง กระบวนการนิเทศภายในที่เป็นการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรงดังนี้

1. วางแผนร่วมกับระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนา

3. นำเสนอโครงการที่พัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบ

เพื่ออนุมัติการดำเนินการ

4. ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากเอกสารต่างๆ และการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่น่าสนใจ

5. จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดวันเวลาที่จะสังเกตการสอน ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

6. ดำเนินการตามแผนการนิเทศที่ได้วางไว้โดยครูและผู้นิเทศ

7. สรุปและประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนาผลงานผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศภายในต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนในการดำเนินการที่ชัดเจน และต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยมีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศสภาพที่เป็นจริงตามตัวบ่งชี้ด้านต่างๆ ของโรงเรียน ขณะนั้นมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพต่างๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานต่าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด มีการสำรวจและประเมินความต้องการของครู จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ ตลอดจนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาและการดำเนินการตามความต้องการ

2. การวางแผนการนิเทศเป็นการนำข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาสาเหตุของปัญหา และความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางการปฏิบัติงานนิเทศ การวางแผนนิเทศภายในโรงเรียนเป็นขั้นตอนที่นำเอาทางเลือกที่จะดำเนินการมารวมกันกำหนดรายละเอียดกิจกรรม และจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเขียนเป็นโครงการนิเทศภายในโรงเรียน

3. การปฏิบัติการนิเทศเป็นการดำเนินการนิเทศตามสิ่งที่กำหนดในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ในการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นิเทศต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ กิจกรรม และเครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบุคลากรผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารและผู้นิเทศควรเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ แล้วจึงปฏิบัติการนิเทศเพื่อเสริมแรงให้กำลังใจรับทราบปัญหาความต้องการของผู้รับการนิเทศ แล้วนำปัญหาความต้องการนั้นมาพิจารณาทางช่วยเหลือสนับสนุน

4. การประเมินผลเป็นการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการประเมินความคิดเพื่อทราบความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ ประเมินกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนสรุปรวมผลการประเมินเพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงานในอนาคตต่อไป

2.1.7 แนวทางการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน

สำหรับแนวทางการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนได้มีนักวิชาการการศึกษาเสนอแนวทางในการจัดการนิเทศภายในไว้ 4 วิธีการ (Allan, 1984, pp. 135-148, อ้างถึงใน วัชรภา เล่าเรียนดี, 2556, หน้า 137-150) คือ

1. การนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) เป็นการนิเทศที่เน้นกระบวนการปรับปรุงการสอนของครูอย่างเข้มข้นต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบมีการกระทำอย่างรอบคอบทุกขั้นตอน และทำให้ครบกระบวนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศแบบคลินิกควรดำเนินการโดยผู้นิเทศที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนและผ่านการอบรมมาทางด้านเทคนิควิธีการนิเทศโดยตรง ซึ่งผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถพอที่จะให้คำแนะนำสาธิตวิธีสอนแบบต่างๆ ที่เหมาะสมแก่ครูได้ โดยมีลักษณะที่สำคัญของการนิเทศดังนี้

- 1.1 เป็นเทคโนโลยีในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- 1.2 เป็นส่วนสำคัญที่แทรกอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 เป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายวัตถุประสงค์ชัดเจนโดยเชื่อมโยงระหว่างความต้องการของโรงเรียนและความต้องการความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูในโรงเรียน
- 1.4 เป็นกระบวนการที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานในวิชาชีพระหว่างครูและผู้นิเทศ
- 1.5 เป็นกระบวนการที่จะต้องมีความเข้าใจ เชื่อถือซึ่งกันและกันโดยสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจ การสนับสนุนซึ่งกันและกัน และความผูกพันในการที่จะพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า
- 1.6 เป็นกระบวนการที่เป็นระบบถึงแม้ว่าการดำเนินการจะต้องยืดหยุ่นมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการอย่างต่อเนื่อง
- 1.7 เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ เชื่อมโยงระหว่างความจริงกับอุดมการณ์
- 1.8 เป็นกระบวนการที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าผู้นิเทศคือผู้ที่มีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับการวิเคราะห์การสอนและการเรียนรู้รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อการปฏิบัติงานนิเทศเพื่อให้มีประสิทธิภาพและครูมีความพึงพอใจต่อการนิเทศที่ได้รับ ตามลักษณะที่สำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้นิเทศจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการนิเทศและควรนำทักษะด้านเทคนิคในการนิเทศที่ฝึกฝนมาแล้วไปใช้ กล่าวคือผู้นิเทศควรยึดแนวทางเชิงวิทยาศาสตร์ เชิงความมีเหตุผล และเชิงการใช้ศาสตร์อย่างมีศิลป์เป็นหลักในการปฏิบัติ สำหรับการนำเอาวิธีการนิเทศแบบคลินิกไปใช้นั้นผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศควรผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการและเทคนิคในการนิเทศแบบคลินิกและเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ และประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้นิเทศและครูที่ต้องการรับการนิเทศแบบนี้

จะต้องประชุมทำความเข้าใจในวิธีการและขั้นตอนของการนิเทศร่วมกัน แล้วเขียนโครงการเสนอผู้บริหารให้รับทราบและต้องมีการรายงานประเมินผลความก้าวหน้าของการนิเทศต่อผู้บริหาร

2. การนิเทศแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Cooperative Professional Development) เป็นทางเลือกของการนิเทศอีกรูปแบบหนึ่งสำหรับครูที่ไม่พึงประสงค์จะรับการนิเทศรูปแบบอื่น โดยเป็นกระบวนการที่ครูตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพด้วยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับ การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการปรับปรุงวิชาชีพ ซึ่งครูสามารถเลือกวิธีการพัฒนาวิชาชีพของกลุ่มได้หลายวิธี โดยมีลักษณะของการนิเทศ ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศมีความเป็นทางการและเป็นเรื่องของโรงเรียนหรือสถาบันในระดับหนึ่ง นั่นคือ มีการดำเนินการในโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีกระบวนการทำงาน มีการแลกเปลี่ยน สังเกตการสอนในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน และมีความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนที่ใกล้ชิดกัน

2.2 การจับคู่กันสังเกตการสอนอย่างน้อย 2 ครั้งหรือมากกว่า 2 ครั้ง ตามความจำเป็น และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับภายหลังการสังเกตการสอน

2.3 เน้นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานถึงแม้ว่าผู้บริหารหรือผู้นิเทศอาจมีส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการและติดตามดูแลโครงการเป็นบางครั้งหรือเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียน จัดประชุมอภิปราย โดยเข้าร่วมโครงการด้วยโดยตลอดก็ได้

2.4 เน้นความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่มีการประเมินมาเกี่ยวข้อง การนิเทศในรูปแบบนี้ก็เพื่อให้การชมเชยผู้ปฏิบัติไม่ใช่ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยมาตรฐาน ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการนิเทศดังกล่าวจึงไม่ควรนำไปใช้ในกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู สำหรับการที่จะนำเอาการนิเทศแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพไปใช้นั้นผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโครงการและติดตามการปฏิบัติงานแบบนี้จะต้องมีการทบทวนครูที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ซึ่งครูที่ควรได้รับการทบทวนนั้นควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการสอน และครูที่เข้าร่วมโครงการนั้นจะต้องมีการกำหนดความคาดหวังร่วมกันว่าอยากได้อะไรจากกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

3. การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self-Directed Development) เป็นกระบวนการนิเทศอีกแบบหนึ่งที่ครูสามารถทำงานได้โดยอิสระเป็นผู้นำทางในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยตนเอง โดยการวางแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพการสอนของตนและดำเนินการตามโครงการที่วางไว้ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายวิธีการในการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ วิธีการประเมินผลและความช่วยเหลือจากผู้บริหารที่ครูต้องการ โดยลักษณะสำคัญของกรนิเทศแบบพัฒนาตนเองมีดังนี้

3.1 ครูที่ทำงานคนเดียวอย่างอิสระตามโครงการพัฒนาวิชาชีพที่ตนเองวางแผน

3.2 การกำหนดเป้าหมายควรเกิดจากความต้องการของครูในการประเมินผลการปฏิบัติวิชาชีพตนเอง ซึ่งควรพัฒนาและกระทำตามเป้าประสงค์ของหลักการปรับปรุงวิชาชีพ การสอนและเป้าประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั้นไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน

3.3 ครูสามารถใช้วิธีการหลายๆ อย่างเพื่อทำงานให้สนองต่อเป้าหมายที่ตนเองได้ตั้งไว้ กล่าวคือสามารถตัดสินใจเลือกข้อมูลจากแหล่งข้อมูลรวมทั้งประสบการณ์ที่เหมาะสมหลายๆ อย่าง ได้แก่ การบันทึกเทป หรือวิดีโอเทปการสอนของข้อมูลย้อนกลับจากนักเรียนเป็นต้น ในส่วนของวิธีการนำเอากรณีศึกษาแบบพัฒนาตนเองไปใช้นั้นครูผู้เสนอโครงการจะต้องเป็นผู้เสนอโครงการต่อผู้บริหารด้วยตนเองโดยโครงการควรจะต้องประกอบด้วยสาระที่สำคัญ ได้แก่ เป้าประสงค์ในการทำให้วิชาชีพของตนเองเจริญก้าวหน้า มีวิธีการ และทรัพยากรที่จะใช้เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ซึ่งสามารถเลือกได้หลายวิธี เช่น การประชุม การสังเกต การบันทึกเทปการสอน การเข้ารับการอบรม เป็นต้น หลังจากนั้นครูผู้ดำเนินโครงการก็ปฏิบัติตามโครงการจนเสร็จสิ้น แต่ในระหว่างนั้นอาจต้องปรึกษาหารือและรายงานผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารเป็นระยะๆ เพื่อเมื่อหากมีปัญหาเกิดขึ้นจะได้หาวิธีการแก้ไขต่อไป

4. การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหาร (Administrative Monitoring) เป็นการนิเทศโดยที่ผู้บริหารเป็นผู้นิเทศด้วยตนเอง โดยการเข้าเยี่ยมชั้นเรียนในระยะเวลาสั้นๆ อย่างไม่เป็นทางการเท่าใด แต่ต้องมีการวางแผนก่อนการเข้าเยี่ยม และการให้คำปรึกษาหลังการเข้าเยี่ยมชั้นเรียนแล้วโดยมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

4.1 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูที่สนใจในวิธีการนิเทศแบบนี้ได้มีโอกาสอภิปราย หรือพูดจาปรึกษาหารือร่วมกับตนเองในลักษณะบรรยากาศแบบเปิดกว้างเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้ครูและตัวผู้บริหารเองมีความชัดเจนในทุกเรื่องที่จะดำเนินการต่อไป เช่น

4.1.1 พฤติกรรมใดที่ครูควรได้รับรู้ก่อนว่าในขณะที่เข้าเยี่ยมชั้นผู้บริหารขอให้นักปฏิบัติแบบไหน เช่น ให้มีการเชิญเข้าห้องเรียน ให้ครูสอนต่อไประหว่างที่มีการเยี่ยมชั้นเรียน เป็นต้น

4.1.2 ชนิดของข้อมูลย้อนกลับประเภทใดที่ครูควรได้รับ ทั้งนี้เพราะครูที่ได้รับการเยี่ยมชั้นเรียนมักกระวนกระวายใจที่จะรับทราบความรู้สึกของผู้เยี่ยมและจะซบเซากับข้อมูลย้อนกลับ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการบันทึกเยี่ยมชั้นเรียนให้แก่ครูทุกครั้ง

4.2 ควรมีการวางแผนจัดตารางปฏิบัติการเพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นกระบวนการ

4.3 การนิเทศควรเป็นไปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญเพราะการไปเยี่ยมชั้นเรียนในเวลาสั้นๆ มีความจำเป็นต้องเน้นการสังเกตเฉพาะจุดที่เกี่ยวกับการเรียนและดูว่าอะไรเป็นอุปสรรคทำให้การสอนไม่คล่องตัวเท่าที่ควร โดยผู้บริหารต้องตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองจะต้องมุ่งสังเกตเรื่องการเรียนของเด็กเป็นสำคัญพยายามหลีกเลี่ยงการทำให้ครูไขว้เขวไปในเรื่องอื่นๆ โดยสิ่งที่คุณบริหารควรสังเกตเมื่อมีการเยี่ยมชั้นเรียน ได้แก่

4.3.1 รูปแบบการเรียนการสอนแบบใดที่ครูพยายามนำไปใช้

4.3.2 มีนักเรียนตั้งใจและไม่ตั้งใจเรียนจำนวนเท่าใด

4.3.3 นักเรียนทราบและมีความเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้อย่างไร

4.3.4 นักเรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของเขา

การนิเทศแบบควบคุมเชิงบริหารจะมีประสิทธิภาพมากที่สุดถ้ามีการนำผลจากการนิเทศมาใช้ใน 2 มิติด้วยกัน กล่าวคือ มิติแรกการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูเพื่อครูจะได้นำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของตน และอีกมิติหนึ่งเป็นหน้าที่ผู้บริหารนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้้นั้นมาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินการบริหารงานของตนเอง เพื่อพัฒนาโปรแกรมการสอนและปรับปรุงบรรยากาศของโรงเรียนให้ดีขึ้น ข้อมูลย้อนกลับที่ให้แก่ครูนั้นควรเป็นข้อความที่เป็นทั้งทางบวกและทางลบพอๆ กัน นอกจากนี้ผู้บริหารควรเสริมแรงแก่ครูที่ประสบผลสำเร็จในการสอนด้วยการชื่นชมสรุปได้ว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในของโรงเรียนสามารถนำเอาแนวทางจากการนิเทศในรูปแบบต่างๆ ไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนของตนเองได้แต่ทั้งนี้ในการเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่งควรจะมาจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการตัดสินใจไม่ใช่จากผู้บริหารแต่เพียงฝ่ายเดียว

2.1.8 กิจกรรมในการนิเทศภายในสถานศึกษา

วิธีการและกิจกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การนิเทศบรรลุจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ซึ่งกิจกรรมการนิเทศแต่ละชนิดให้ประสบการณ์แตกต่างกันไปกล่าวคือ บางกิจกรรมจะทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับประสบการณ์สูง แต่บางกิจกรรมจะทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับประสบการณ์ในระดับปานกลาง และบางกิจกรรมทำให้เกิดประสบการณ์ในระดับต่ำ สิ่งที่คุณนิเทศต้องพิจารณาก็คือระดับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นที่พอใจหรือไม่ และกิจกรรมใดควรนำมาใช้ในสถานการณ์ใดเพื่อประโยชน์ต่อการนำไปปฏิบัติ (คมกริช มาตย์วิเศษ, 2553, หน้า 145) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ คือ การประชุมเพื่อศึกษาปัญหาและลงมือปฏิบัติจริง การประชุมเชิงปฏิบัติการนี้จะจัดขึ้นเมื่อพิจารณาแล้วว่าเป็นความต้องการของครูและสมาชิกทุกฝ่ายในโรงเรียน เช่น การทำแผนการสอน บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น การประชุมเชิงปฏิบัติการนี้อาจใช้เวลาช่วงหนึ่ง คือ ทั้งภาคการศึกษา ตลอดปี หรือตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้แล้วแต่ความต้องการของครูหรือเนื้อเรื่อง ทั้งนี้ผู้บริหารและผู้นิเทศที่เห็นความสำคัญยอมรับและเห็นด้วยที่จะให้มีการประชุมเชิง

ปฏิบัติการในโรงเรียนอาจพิจารณาถึงกลวิธีที่จะช่วยให้ขั้นตอนและกระบวนการริเริ่มและดำเนินงานสำเร็จ ดังนี้

1.1 สร้างบรรยากาศที่ทำให้ครูเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง กล้าแสดงความคิดเห็น เต็มใจที่จะร่วมงานในกลุ่มและเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง

1.2 ใช้เทคนิคกระบวนการเล่นในการพิจารณาหัวข้อหรือเรื่องที่จะประชุม อาจขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจศึกษา

1.3 ขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการกำหนดโครงสร้างของการประชุม และเปิดโอกาสให้ครูและผู้นิเทศที่สนใจเข้าร่วมการประชุม

2. การอบรมสัมมนาเป็นส่วนหนึ่งของงานการนิเทศและนิยมจัดทำกันมาก เมื่อมีปัญหาในทางปฏิบัติ หรือต้องการจะเน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น การอบรมสัมมนาไม่ได้มุ่งแต่เพียงให้ครูมีความรู้ความสามารถในหน้าที่การงานเท่านั้น การอบรมยังมุ่งการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้แก่คณะครูด้วย นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูกระตือรือร้นในการทำงานและแสวงหาทางก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

3. การสังเกตการเรียนการสอนเป็นเทคนิคพื้นฐานอย่างหนึ่งของการนิเทศที่มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงการสอน ครูทุกคนไม่ว่าจะเป็นครูใหม่หรือครูเก่าจะได้รับประโยชน์จากการสังเกตการสอนของครูอื่นที่มีความชำนาญ ยิ่งถ้าเป็นครูที่บรรจุใหม่การสังเกตจะทำให้ครูใหม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดห้องเรียน จัดแบ่งกลุ่มนักเรียน และการวางแผนการสอน นอกจากนี้การสังเกตการเรียนการสอนยังช่วยให้ผู้นิเทศกับผู้ได้รับการนิเทศได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายหลังจากการสังเกตการสอน ซึ่งนับว่าได้ประโยชน์ร่วมกัน การสังเกตการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบและเป็นกระบวนการ (Mill, 1980, อ้างถึงใน วัชรวิภา เล่าเรียนดี, 2553, หน้า 4) โดยมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

3.1 เลือกประเด็นที่จะสังเกตก่อนการสังเกตการสอน

3.2 เลือกเทคนิควิธีการสังเกตและบันทึกที่เหมาะสมหรือสร้างเครื่องมือสังเกตการสอนที่เหมาะสมในขณะเดียวกันกิจกรรมการนิเทศในโรงเรียนเป็นแผนปฏิบัติการนำโครงการสู่การปฏิบัติซึ่งสามารถวิเคราะห์และเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน ขนาดของกลุ่มผู้รับการนิเทศ และจุดประสงค์ของการนิเทศ การเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมจะทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

2.2.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นการศึกษาว่าแผนงานหรือโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ทั้งในระหว่างการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อส่งข้อมูลย้อนกลับไปยังโครงการ และภายหลังจากที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น และการประเมินผลยังมีความครอบคลุมไปถึงการประเมินความเหมาะสมของแผนงานและโครงการ เพื่อช่วยในการตัดสินใจในการวางแผนและโครงสร้างในขั้นตอนต่อไป อีกด้วย และการประเมินผลที่ดีประกอบด้วย จุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อการวางแผนและการกำหนดนโยบาย
2. เพื่อการบริหารจัดการ
3. เพื่อทดสอบผลการปฏิบัติงาน

การประเมินโครงการมีผู้ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้หลายท่าน ดังนี้

ฉวีวรรณ พันวัน (2552, หน้า 42) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ เพื่อพิจารณาบ่งชี้ให้ทราบจุดเด่นและจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างเป็นระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้น เพื่อการดำเนินต่อไป หรือปรับปรุงแก้ไขโครงการให้ดีขึ้นหรือล้มเลิกการดำเนินโครงการนั้น

พศิน แดงจวง (2554, หน้า 26) ได้สรุปความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นการสร้างสารสนเทศที่ถูกต้องชัดเจนและเพียงพอแก่ผู้ใช้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ เป็นการดำเนินงานที่ต้องทำควบคู่ไปกับการดำเนินแผนงาน หรือโครงสร้าง ทั้งนี้เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ทันเวลาต่อการแก้ไขปรับปรุงโครงการ อีกทั้งเป็นการกำกับให้มีการดำเนินโครงการตามแผนหรือโครงการที่วางไว้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, หน้า 153-154) กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าของโครงการ และความสำเร็จของโครงการอันเป็นเครื่องบ่งชี้คุณค่าของโครงการ กล่าวคือ เป็นเครื่องแสดงว่าโครงการได้ดำเนินการไปแล้วได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด ตลอดจนในอนาคตควรจะดำเนินการอย่างไร ซึ่งเป็นการพิจารณาคุณค่าโดยใช้ผลงานในอดีตและพิจารณาถึงศักยภาพ และทางเลือกในการดำเนินงานในอนาคตต่อไปด้วย

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการและพิจารณาบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดเด่น หรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างเป็นระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไป หรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสีย

2.2.2 ความสำคัญของการประเมินโครงการ

การบริหารโครงการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง การปกครองก็ตาม จะบังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยการประเมินโครงการ ที่เป็นระบบและมีความเป็นปรนัย มีนักวิชาการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ ดังนี้

มณีรัตน์ รัตนวิชัย (2553, หน้า 51) ได้สรุปถึงความสำคัญหรือคุณประโยชน์ของการประเมินผลโครงการไว้ ดังนี้

1. การประเมินจะช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์และมาตรฐานของการดำเนินงาน มีความชัดเจนขึ้น กล่าวคือ ก่อนที่โครงการจะได้รับการสนับสนุนให้นำเข้าไปใช้ย่อมได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดจากผู้บริหารและผู้ประเมิน ส่วนใดที่ไม่ชัดเจน เช่น วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานในการดำเนินงานหากขาดความแน่นอน ชัดเจนจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องชัดเจนเสียก่อน ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การประเมินโครงการมีส่วนช่วยทำให้โครงการมีความชัดเจนและสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างได้ผลมากกว่าโครงการที่ไม่ได้รับการประเมินผล
2. การประเมินโครงการช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่าหรือเกิดประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการประเมินโครงการจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ข้อมูลใดหรือปัจจัยใดที่เป็นปัญหาจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อสามารถปฏิบัติงานหรือใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ทรัพยากรทุกชนิดจะได้รับการจัดสรรให้อยู่ในจำนวนหรือปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอแก่การดำเนินงาน ทรัพยากรที่มีมากเกินไปจะได้รับการตัดทอน และทรัพยากรที่ขาดก็จะได้มีการจัดหาเพิ่มเติม ฉะนั้นการประเมินโครงการจึงมีส่วนที่ทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ
3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ดังที่กล่าวแล้วว่า โครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบ วิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไขให้ดำเนินการไปด้วยดี ย่อมจะทำให้แผนงานดำเนินต่อไปด้วยดี และบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ หากโครงการใดโครงการหนึ่งมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติย่อมกระทบกระเทือนต่อแผนงานทั้งหมด โดยส่วนรวม ฉะนั้นถึงอาจกล่าวได้ว่า การประเมินโครงการมีส่วนช่วยให้แผนงานบรรลุถึงวัตถุประสงค์และดำเนินงานไปด้วยดีเช่นกัน
4. การประเมินโครงการมีส่วนในการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการและทำให้โครงการมีข้อที่จะทำให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง
5. การประเมินโครงการมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน ดังที่กล่าวมาแล้ว การประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบและควบคุมชนิดหนึ่ง ซึ่งการดำเนินการอย่างมีระบบและมีความเป็นวิทยาศาสตร์อย่างมาก ทุกส่วนของโครงการและปัจจัยทุกชนิดที่ใช้

ในการดำเนินงานจะได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด กล่าวคือ ข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Output) จะได้รับการตรวจสอบประเมินทุกขั้นตอน ส่วนใดที่มีปัญหาหรือไม่มีคุณภาพ จะได้รับการพิจารณาย้อนหลัง (Feedback) เพื่อให้มีการดำเนินงานใหม่จนกว่าจะเป็นมาตรฐาน หรือตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้น จึงถือว่าการประเมินผลเป็นการควบคุมคุณภาพโครงการ

6. การประเมินโครงการมีส่วนในการสร้างขวัญและกำลังใจผู้ปฏิบัติงานตามโครงการเพราะการประเมินโครงการมิใช่เป็นการควบคุมบังคับบัญชาหรือสั่งการ แต่เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไข และเสนอแนะวิธีใหม่ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติโครงการ อันยอมจะนำมาซึ่งผลงานที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง โดยลักษณะเช่นนี้ยอมทำให้ผู้ปฏิบัติมีกำลังใจ มีความพึงพอใจ และมีความตั้งใจกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานต่อไปและมากขึ้น ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการประเมินโครงการมีส่วนสำคัญในการสร้างขวัญกำลังใจ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

7. การประเมินโครงการช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการกล่าวคือ การประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบอุปสรรค ข้อดี ข้อเสีย ความเป็นไปได้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ โดยข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนั้นต่อไป หรือยุติโครงการนั้นเสีย นอกจากนั้นผลของการประเมินโครงการอาจเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนหรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมือง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, หน้า 155) กล่าวว่า iva การประเมินมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแผนงานหรือโครงการ มีบทบาทในการวางแผนและมีบทบาทในการสรุป และยืนยันประสิทธิผลหรือประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งการประเมินและการกำกับงานล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับปัจจัยและกิจกรรมเป็นสำคัญ ทั้งการกำกับงานและการประเมินล้วนมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้เกิดความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้

นอร์ริส (Norris, 1993, p. 101) กล่าวว่า การประเมินมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดหาจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

รอสซี และฟรีแมน (Roossi and Freeman, 1982, p. 15) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายตามเหตุผล ดังนี้

1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคาดคะเนถึงคุณประโยชน์
2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ
3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ
4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดีและข้อจำกัดของโครงการเพื่อเป็นการตัดสินใจ

ในการสนับสนุนโครงการ

5. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ทำให้สรุปความมุ่งหมายและความสำคัญของการประเมินโครงการได้ว่า การประเมินโครงการอย่างมีระบบสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น กำหนดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดมีส่วนสำคัญในการควบคุมคุณภาพของงาน ช่วยในการตัดสินใจในการบริหารโครงการ และคงไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานในการดำเนินงานตลอดจนความรับผิดชอบของหน่วยงาน

2.2.3 ขั้นตอนการประเมินโครงการ

นิตา ชูโต (2544, หน้า 306) กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. ขั้นหลักการ เป็นขั้นตอนที่รวบรวมความคิด และแนวทางเพื่อกำหนดออกมาเป็นโครงการประเมินผล
2. ขั้นกำหนดโครงการ เปรียบเสมือนการออกแบบเสื้อ หรือกางเกง ก่อนตัดเป็นตัวเสื้อหรือกางเกงต่อไป
3. ขั้นวิเคราะห์และประเมินโครงการ เป็นขั้นที่นำเอาโครงการคร่าวๆ มาวิเคราะห์ศึกษาแนวทางความเป็นไปได้ต่างๆ ก่อนที่จะดำเนินงานจริงๆ ต่อไป
4. ขั้นอนุมัติ หน่วยงานที่มีอำนาจและอนุมัติจะเป็นผู้อนุมัติให้ดำเนินการตามที่เสนอต่อไป
5. ขั้นปฏิบัติการ เป็นขั้นการดำเนินงานที่แท้จริง ตามที่กำหนดรายละเอียดการปฏิบัติงานไว้ในเอกสารของโครงการ ขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อยๆ อยู่จำนวนหนึ่ง ดังนั้น จึงเป็นขั้นตอนที่บรรจุรายละเอียดของงานอยู่เป็นจำนวนมาก และใช้เวลาดำเนินงานมากกว่าขั้นตอนอื่นๆ
6. ขั้นติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นขั้นที่นำเอาผลความก้าวหน้าในการดำเนินตามโครงการเสนอหน่วยเหนือทราบ และในกรณีที่มีปัญหาที่จะได้สั่งการแก้ไขได้ทันที
7. ขั้นการเปลี่ยนเป็นงานบริหารตามปกติ ขั้นตอนนี้เป็นการแปลงรูปโครงการไปเป็นงานบริหารตามปกติธรรมดา โดยอาจโอนงานในโครงการนั้นไปเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานปกติธรรมดา
8. การประเมินผลงาน นับเป็นขั้นตอนสุดท้ายในวงจรโครงการคือ การประเมินผลสำเร็จของโครงการนั้นว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายเพียงใด ขั้นตอนนี้เท่าที่จำเป็นที่จะบอกได้ชัดเจนว่า งานโครงการนั้นๆ ประสบผลสำเร็จหรือไม่

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการประเมินโครงการนั้นเริ่มตั้งแต่ขั้นหลักการไปจนถึงขั้นประเมินผลงาน ดังนั้นการพิจารณาประเมินผลงานจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และมีส่วนสำคัญในการประเมินผลโครงการด้วยคือ ระยะเวลาของการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ในการประเมินผลโครงการ

จะต้องอาศัยสิ่งสำคัญ หรือข้อคิดที่สำคัญหลายชนิด เช่น ข้อเท็จจริง ผลประโยชน์ ข้อผูกพัน ความเป็นไปได้ มาตรฐาน และอื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณา

2.2.4 รูปแบบของการประเมินโครงการ

รูปแบบการประเมินโครงการ มีผู้เสนอแนวคิดไว้หลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละแบบมีแนวคิด ทฤษฎี เหตุผล และวิธีการประเมินต่างๆ กันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของปัญหาที่จะ ประเมินพอสรุปได้ ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, หน้า 171-237) ได้สรุปแบบการประเมินตามแบบของ นักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (tyler, 1969) ไทเลอร์ มีความเห็นว่าการประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมเฉพาะอย่างกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่วางไว้ โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุมและจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการ ประเมินได้อย่างดีในภายหลัง จากคำจำกัดความของการประเมินดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า โครงการ จะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวความคิดในลักษณะดังกล่าวนี้ เรียกว่า แบบจำลองที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal Attainment Model or Objective)

ในการประเมินผลโครงการนั้น ไทเลอร์ มีความเห็น ว่า ต้องยึดความสำเร็จของคนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินความสำเร็จ กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก จะถือเป็นความสำเร็จของ โครงการย่อไม่ได้ และการตีความจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบเพื่อการประเมินผลนั้นอาศัย คะแนนรวมเป็นหลัก และข้อทดสอบที่ใช้ในนั้นควรเป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นเอกพันธ์ (Homogeneity) จึงจะสามารถตีความของคะแนนรวมได้ถูกต้อง การประเมินผลตามแนวความคิด ของไทเลอร์ อาศัยการวัดพฤติกรรมเฉพาะอย่างก่อนและหลังเรียน (Pre-Post Measurement of Performance) และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่าความสำเร็จระดับใดจึงจะถือว่าจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้ประสบผลสำเร็จ จะเห็นได้ว่า การประเมินผลตามแนวคิดของไทเลอร์นี้จะเหมาะสำหรับการ ประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) มากกว่าการประเมินผลความก้าวหน้า

2. รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake, 1967) นั้นคำนึงถึงความต้องการ สารสนเทศที่แตกต่างกันของบุคคลหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในการประเมินโครงการ ผู้เกี่ยวข้องคนหนึ่งอาจต้องการทราบเกี่ยวกับความแน่นอน และสอดคล้องในการวัดเพื่อการประเมิน นั้น ในขณะที่ผู้เกี่ยวข้องคนอื่นอาจต้องการทราบทิศทางการดำเนินงานของโครงการ หรือผู้ใช้ผลผลิต ของโครงการอาจมีความต้องการอีกรูปแบบหนึ่ง สำหรับนักวิจัยอาจต้องการสารสนเทศที่แตกต่างไป จากผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพราะการประเมินนั้น เพื่อที่จะรู้เรื่องราวต่างๆ ของโครงการอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ ดังนั้น การประเมินโครงการจึงต้องมีการบรรยาย

เกี่ยวกับโครงการอย่างละเอียด เพื่อให้ครอบคลุมถึงสารสนเทศที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนั้น สเตค (Stake, 1967) จึงเสนอรูปแบบการประเมินโครงการอย่างมีระบบ โดยการบรรยายและตัดสินคุณค่าเกี่ยวกับโครงการตามหลักการของโครงการนั้น การประเมินโครงการจะต้องมี 2 ส่วนคือ การบรรยาย (Descriptive) และตัดสินคุณค่า (Judgment)

2.1 ในภาคการบรรยาย ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ประเมินจะต้องหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้ได้มากที่สุด ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

2.1.1 เป้าหมายหรือความคาดหวัง (Goals or Intents) เป้าหมายที่ครอบคลุมนโยบายทั้งหมด สำหรับการประเมินการศึกษาไม่ควรจะสนใจเป้าหมายเฉพาะในแง่พฤติกรรมของผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย ความคาดหวังประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

2.1.1.1 สิ่งนำ (Antecedence) เป็นสภาพที่มีอยู่ก่อน ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับผลการเรียนการสอน

2.1.1.2 ปฏิบัติการ (Transactions) เป็นผลสำเร็จของการกระทำอันเป็นองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอน

2.1.1.3 ผลลัพธ์ (Outcomes) เป็นผลของโปรแกรมทางการศึกษา

2.1.2 สิ่งที่เป็นจริงหรือสังเกตได้ (Observations) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพความเป็นจริง มีส่วนประกอบ 3 ส่วนเช่นกันคือ สิ่งนำ ปฏิบัติการ และผลลัพธ์

2.2 ในภาคการตัดสินคุณค่า เป็นส่วนที่จะตัดสินว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด นักประเมินต้องพยายามศึกษาดูว่า มาตรฐานอะไรบ้างที่เหมาะสมในการที่จะนำมาเปรียบเทียบเพื่อช่วยในการตัดสิน โดยทั่วไป เกณฑ์ที่ใช้มี 2 ชนิด คือ

2.2.1 เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion) เป็นเกณฑ์ที่เราตั้งขึ้นไว้ว่าจะเกิดขึ้นก่อนโดยมีความคิดเป็นอิสระจากพฤติกรรมของกลุ่ม

2.2.2 เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criterion) เป็นเกณฑ์ที่ได้มาจากพฤติกรรมของกลุ่ม ข้อดีสำหรับรูปแบบของการประเมินของสเตค คือ เสนอวิธีการประเมินเป็นระบบเพื่อจัดเตรียมข้อมูลเชิงบรรยาย และตัดสินคุณค่า มีมาตรฐานในการประเมินปรากฏชัดเจน แต่มีข้อจำกัดคือ เซลล์ของเมตริกมีความคาบเกี่ยวกัน และความแตกต่างระหว่างเซลล์ไม่ชัดเจนซึ่งอาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งภายในโครงการได้

3. รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin, 1969) กล่าวถึง การประเมินโครงการว่าเป็นการประเมินผลเพื่อการตัดสินใจและได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูล ข้อสารสนเทศที่เหมาะสม

การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การทำรายงานสรุปให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ รูปแบบของการ ประเมินผล มี 5 ประการคือ

3.1 การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับ ระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมด ตั้งแต่การกำหนดปัญหา การหาทางเลือกในการแก้ปัญหา การตัดสินใจเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาเพื่อนำข้อมูลมากำหนดเป็นขอบเขต จุดมุ่งหมาย และ วัตถุประสงค์ ตลอดจนกระบวนการต่างๆ ในการดำเนินการของโครงการ สำหรับการประเมินผล แต่ละส่วนของระบบนั้นอาจจะใช้เทคนิควิธีที่แตกต่างกันไป

3.2 การประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning Evaluation) เป็นการประเมินก่อนที่จะนำโครงการไปดำเนินการ เพื่อดูว่าโครงการที่เหมาะสมต่อไปในการ ประเมินผลอาจจะทำได้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาว่าการวางแผนโครงการนั้น จะสามารถทำให้โครงการบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ทั้งนี้จะต้องอาศัยเกณฑ์การ ประเมินผลทั้งภายนอกและภายใน

3.3 การประเมินการดำเนินการ (Program Implementation Evaluation) เป็นการประเมินผลในขณะที่โครงการกำลังดำเนินการ เพื่อนำผลจากการประเมินมาใช้เป็น แนวทางสำหรับผู้มีอำนาจตัดสินใจใช้ในการตัดสินใจว่าจากข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ เท่าที่โครงการ ดำเนินการไปแล้วนั้น โครงการดังกล่าวควรจะดำเนินการต่อไปในรูปแบบใดและจะมีการแก้ไข ปรับปรุงหรือไม่ หรือยุติโครงการหรือจะให้ดำเนินการต่อไป ในการประเมินผลตามข้อนี้ นอกจากจะ ประเมินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงการหรือไม่ แล้วผลที่ได้นั้นมีคุณค่า หรือ ประโยชน์ต่อโครงการหรือไม่

3.4 การประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ (Program Improvement Evaluation) เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจในการปรับปรุงโครงการ ทั้งโครงการ ที่กำลังดำเนินอยู่และเมื่อโครงการสิ้นสุดแล้ว ในการประเมินผลนั้นจะดูว่าโครงการที่ประเมินนั้นจะ ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวในแต่ละด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อโครงการอื่น เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการ

3.5 การประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ (Program Certification Evaluation) ในบางครั้งผลจากการประเมินผลโครงการอาจต้องนำไปดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลตาม เป้าหมาย ดังนั้น ในการประเมินผลจึงจำเป็นที่จะต้องหาข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปอ้างอิงในการ ยืนยันว่าโครงการนั้นมีความเป็นไปได้และจะเกิดประโยชน์ ทั้งนี้เพื่อการยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง

รัตนานครเทพ (2552, หน้า 46) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินสรุปได้ ดังนี้

1. แบบการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis Approach) มุ่งถึงผลที่ได้จากโครงการและพยายามหาความเกี่ยวข้องของรูปแบบแผนงานที่วางในโครงการกับตัวบ่งชี้ต่างๆ ข้อมูลต่างๆ ผลที่เกิดจากโครงการจะต้องวัดได้ในเชิงปริมาณ และหาสาเหตุที่เป็นเรื่องของเหตุและผลได้นิยมใช้ในการวัดผลโครงการทางด้านบริการสังคม
2. แบบยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือวัตถุประสงค์เป็นพื้นฐาน (The Behavioral Goal-Based Approach) ถือว่าวัตถุประสงค์ของโครงการตั้งไว้เป็นเกณฑ์ความแตกต่างระหว่างวัตถุประสงค์ที่วางไว้กับสิ่งที่โครงการทำได้จริงคือ ผลของโครงการกับความสำเร็จของโครงการคือ ไม่มีความแตกต่างกัน หรือแตกต่างกันน้อยมากระหว่างวัตถุประสงค์กับสิ่งที่ทำได้จริง
3. แบบยึดการตัดสินใจเป็นหลัก (Decision-Making Approach) ให้ความสำคัญและสนใจตรงจุดระดับการตัดสินใจแบบนั้นแบบนี้ โอกาสอะไรน่าจะเกิดขึ้นบ้าง จากนั้นก็จะเก็บข้อมูล ทำการวิเคราะห์และเสนอผลให้แก่ผู้ตัดสินใจ ผู้ประเมินจะต้องสรรหาทางเลือกให้แก่ผู้ตัดสินใจหลายๆ ทาง ซึ่งท้ายที่สุดผู้บริหารเท่านั้นจะเป็นผู้ชี้ขาดว่าจะใช้ทางเลือกใด
4. แบบอิสระจากวัตถุประสงค์ (Goal Free Approach) เป็นการประเมินทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับโครงการทั้งหมด และเปรียบเทียบความสำคัญของผลเหล่านั้นว่าตรงกับความต้องการหรือไม่
5. แบบศิลปวิจารณ์ (Art Criterion Approach) กระบวนการวิจารณ์เป็นแบบอย่างการประเมินที่ทำโดยผู้เชี่ยวชาญมีแบบแผนและหลักเกณฑ์ เกณฑ์เหล่านี้มีพื้นฐานความคิดมีทฤษฎีที่เชื่อถือได้ และมีส่วนเห็นพ้องต้องกันบ้าง แม้ว่าจะไม่เหมือนกันโดยสิ้นเชิงของผู้ชำนาญในศาสตร์สาขานั้นๆ
6. การตรวจสอบทางวิชาชีพ (The Professional Review Approach) คือ การประเมินที่อาศัยกลุ่มของบุคคล ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ เป็นผู้ตรวจสอบมาตรฐานและคุณค่าของคนในอาชีพเดียวกันนั่นเอง
7. แบบกึ่งกฎหมาย (Quasi-Legal Approach) ได้นำกระบวนการชกฟอกและการพิจารณาคดีของศาล และระบบลูกขุนมาใช้ในวิธีการประเมินปัญหาสำคัญๆ ทางสังคม
8. แบบศึกษาเฉพาะกรณี (The Case-Study Approach) มุ่งสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้รับฟังเกี่ยวกับโครงการอย่างละเอียดทุกๆ ด้าน จึงสนใจประเด็นว่า “บุคคลอื่นที่รู้จักโครงการมีความเห็นเกี่ยวกับโครงการอย่างไร” จึงใช้ทั้งการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ศึกษาสภาพแวดล้อมต่างๆ ของโครงการในภาพปกติตามธรรมชาติในการสัมภาษณ์บุคคล ถือว่าเป็นกระบวนการศึกษาแบบเชิงคุณภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2555, หน้า 79) กล่าวว่า การประเมินทางการศึกษาตามแนวคิดของ Stufflebeam นั้น ผู้ประเมินอาจจะเลือกประเมินเฉพาะด้านใดด้าน

หนึ่งหรือประเมินทั้งหมดก็ได้ แต่ถ้าประเมินทั้งหมดทุกด้านจะช่วยให้ข่าวสารแบบสะสม คือ การตัดสินใจหลังจากการประเมินสภาพแวดล้อมแล้วจะเป็นแนวทางสำหรับการประเมินตัวป้อนประเมินกระบวนการและการประเมินผลผลิต ในทำนองเดียวกันการตัดสินใจหลังจากการประเมินตัวป้อนแล้ว ก็จะเป็นแนวทางในการประเมินกระบวนการและประเมินผลผลิต เป็นต้น

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 42) กล่าวถึงรายละเอียดการประเมินผล โดยแบ่งไว้เป็น 4 ประการ คือ

1. การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการหรือความจำเป็นเพื่อจัดทำโครงการหรือกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการต่างๆ การประเมินบริบททำได้โดยการศึกษาอิทธิพลหรือแรงกดดันต่างๆ ของสิ่งภายนอกโครงการว่ามีหรือไม่ว่า การศึกษานโยบายการศึกษาของประเทศ ปัญหาของสังคมที่มีผลกระทบต่อโครงการหรืออาจประเมินโครงการเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของโครงการว่าสอดคล้องกับความจำเป็นและนโยบายหรือปรัชญาของสถาบันหรือหน่วยงานนั้นหรือไม่

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินว่า ปัจจัยที่เราต้องการมีอะไรบ้าง พอเพียงหรือไม่ ภายใต้ปัจจัยนี้มีทางเลือกใดหรือโปรแกรมใดที่เราควรดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุ อุปกรณ์ จะช่วยให้ผู้ดำเนินโครงการเลือกแผนจัดโปรแกรมได้อย่างเหมาะสม หรือถ้าประเมินโครงการที่ดำเนินไปแล้ว ผลจากการประเมินปัจจัยก็จะทำให้ได้คำตอบได้ว่า การดำเนินโครงการที่ทำไปแล้วนั้นได้ดำเนินไปตามแผนที่เหมาะสมหรือไม่ ปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้พอเพียงหรือไม่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินว่าได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการทำได้ 2 ลักษณะ คือ มีการประเมินก่อนนำไปปฏิบัติจริง เป็นการวิเคราะห์ในเชิงความสัมพันธ์ตามหลักสูตร เหตุผลระหว่างจุดมุ่งหมายกับแนวปฏิบัติ ซึ่งอาจได้เสนอให้ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติได้ ในลักษณะที่สอง คือ การประเมินกระบวนการขณะปฏิบัติอยู่โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมจะช่วยให้ข้อมูลเป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการดำเนินโครงการเป็นอย่างมาก การให้ข้อติชมอย่างเหมาะสมและทันท่วงทีจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของโครงการในที่สุด

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่ได้ว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งอาจทำได้ทันท่วงทีที่โครงการสิ้นสุด และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานต่อมาอีกภายหลัง เช่น 6 เดือน เป็นต้น การประเมินผลผลิตช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการรับรอง สัมเลิก และปรับขยายโครงการถ้าจะกระทำต่อไป

Stufflebeam, D. L. (1983) มหาวิทยาลัย Ohio State University สหรัฐอเมริกา โดยให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมินคือ กระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่

ต้องการ รวมถึงการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้วนั้นมาจัดทำให้เกิดเป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ เมื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการประกอบการตัดสินใจต่อไป

การประเมินแบบ CIPP MODEL นั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลและหรือสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่เหมาะสม ในการประเมินแบบ CIPP MODEL โดย C ย่อมาจาก Context (บริบท) I ย่อมาจาก Input (ปัจจัย) P ย่อมาจาก Process (กระบวนการ) และ P ย่อมาจาก Product (ผลผลิต) ในการประเมินนั้น มุ่งประเมินจากสิ่งที่ประเมิน 4 ประการด้วยกัน คือ

1. การประเมินบริบทในการปฏิบัติงาน (Context Evaluation) เพื่อช่วยให้การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์
2. การประเมินปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เพื่อเป็นการตัดสินใจในการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เพื่อเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับผลสำเร็จของโครงการ ซึ่งนำไปสู่การยุติ ชะลอ หรือขยายโครงการต่อไป ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทการประเมิน ประเภทการตัดสินใจ และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามแบบจำลองของ Stufflebeam

รายละเอียดการประเมินแบบ CIPP MODEL ดังนี้

1. การประเมินบริบทในการปฏิบัติงาน (Context Evaluation) การประเมินสถานะแวดล้อม เป็นรูปแบบพื้นฐานของการประเมินโดยทั่วไป เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยจะเน้นในด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ และเงื่อนไขที่เป็นจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังช่วยในการวินิจฉัยปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ การประเมินสถานะแวดล้อมนั้นมีลักษณะเด่นๆ ที่สำคัญมากมายจัดเป็นการวิเคราะห์ขนาดใหญ่ เป็นตัวกำหนดขอบเขตของการประเมิน การบรรยายและการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม นอกจากนี้ยังช่วยให้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญสำหรับการบรรลุเป้าหมาย ทำให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์โดยอาศัยการวินิจฉัย และการจัดเรียงลำดับปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของที่ประชุมและสถานการณ์ วิธีการประเมินสถานะแวดล้อมมี 2 วิธี คือ

1.1 Contingency Model เป็นการประเมินสถานะแวดล้อม เพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนา ส่งเสริมโครงการให้ดีขึ้น โดยการใช้การสำรวจปัญหาภายในขอบเขตที่กำหนดอย่างกว้างๆ เช่น การสำรวจงานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การประเมินค่านิยมของชุมชน ข้อเสนอแนะต่างๆ แนวโน้มของการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นต้น การสำรวจปัญหาเหล่านี้ทำให้สามารถที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต ซึ่งจะมีประโยชน์ในการวางแผนโครงการต่อไป คำถามที่ใช้ในการประเมินสถานะแวดล้อมแบบ Contingency Model เช่น ถ้าต้องการให้กำลังแรงงานสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแล้ว ควรจะจัดระบบการพัฒนาบุคลากรอย่างไรจึงจะตอบสนองความต้องการนั้น หรือถ้ามีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นในเขตนี้แล้ว ระบบการจัดการบุคคลควรจะเป็นเช่นไร จึงจะสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรม

1.2 Congruence Model เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การประเมินแบบนี้ทำให้เราทราบว่าวัตถุประสงค์ใดบ้างที่สามารถจะบรรลุเป้าหมายเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของวัตถุประสงค์

ดังนั้น จะเห็นว่าการประเมินสถานะแวดล้อมจะได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับระบบเพื่อประโยชน์สำหรับผู้บริหาร

2. การประเมินปัจจัย (Input Evaluation) เป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานต่างๆ ที่จัดขึ้น โดยดูว่าข้อมูลจะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ซึ่งมักจะประเมินในด้านต่างๆ คือ

2.1 ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ

2.2 ยุทธวิธีที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.3 การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้ เช่น หน่วยงานที่จะช่วยเหลือ เวลา เงินทุน อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือ เป็นต้น

ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่จะตัดสินใจได้ว่า ควรตั้งวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติอย่างไร ใช้ทรัพยากรกำลังเท่าใด วางแผนงานและดำเนินการอย่างไร ซึ่งจะแตกต่างจากการประเมินสถานะแวดล้อมในแง่ที่ว่า การประเมินปัจจัยเป็นการทำเฉพาะกรณีนั้นๆ และวิเคราะห์ภายในโครงการเท่านั้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เมื่อแผนการดำเนินงานได้รับอนุมัติและลงมือดำเนินการ การประเมินกระบวนการจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกลำดับชั้น การประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

3.1 เพื่อหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการหรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้

3.2 เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจในการวางแผน

3.3 เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัด และแปลความหมายของความสำเร็จ ไม่เฉพาะเมื่อสิ้นสุดโครงการเท่านั้น แต่ยังมีคามจำเป็นที่ต้องประเมินในระหว่างปฏิบัติตามโครงการด้วย การประเมินผลผลิตจะดูว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น นำไปใช้ได้หรือไม่ เกณฑ์ในการวัดผลที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมคืออะไร เปรียบเทียบผลที่วัดมาได้ด้วยมาตรฐานสัมบูรณ์ หรือมาตรฐานที่สัมพันธ์ที่กำหนดไว้ก่อน และทำการแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยจากรายงานการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยและกระบวนการร่วมด้วย ในการประเมินนั้นจะดำเนินการประเมินตามแผนงานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้ก้าวหน้า และในขั้นสุดท้ายก็จะเป็นการสรุปโครงการต่างๆ ที่ได้จัดทำด้วย

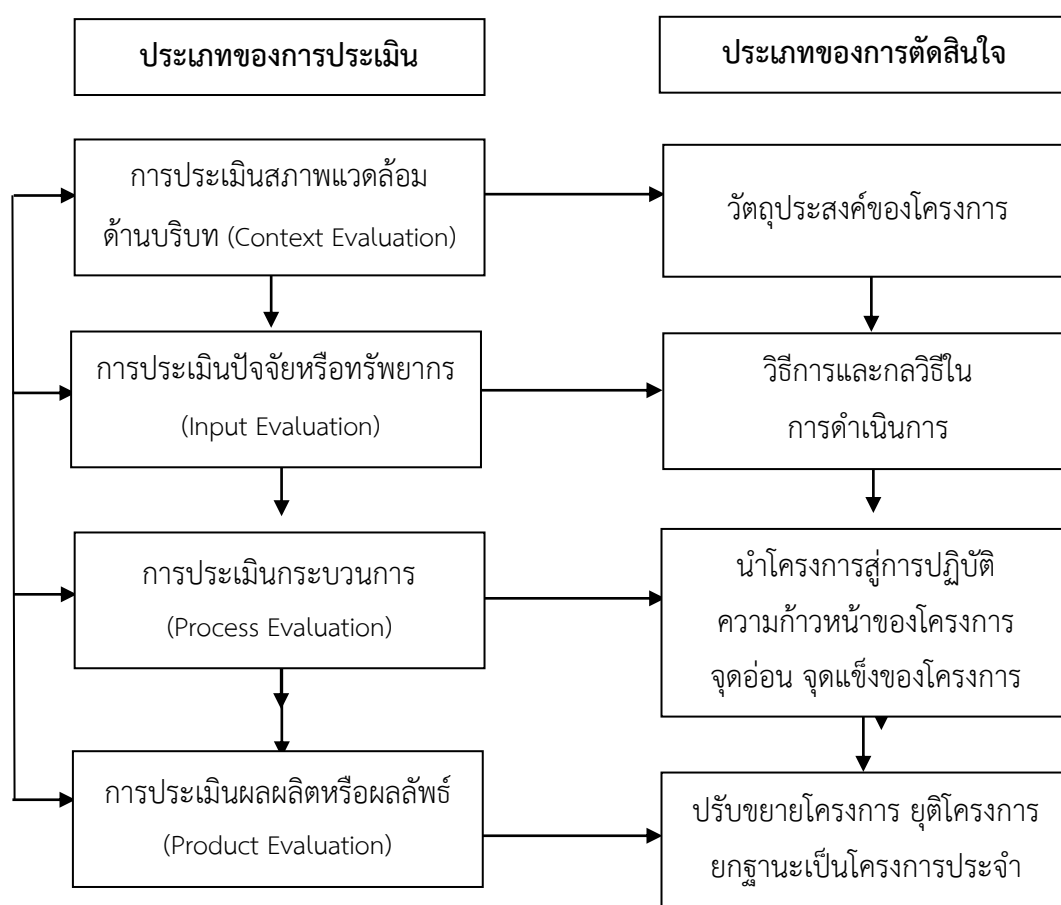
รูปแบบการประเมินของซีโม่เดลแบ่งออกเป็น 4 ประเภท เพื่อสนองตอบการตัดสินใจของผู้บริหาร รายละเอียดของการประเมินและการตัดสินใจต่างๆ ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) หรือการประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการเป็นการประเมินก่อนเริ่มโครงการ เพื่อหาความต้องการความจำเป็น โดยประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น วิธีการประเมินจะใช้การบรรยายและเปรียบเทียบปัจจัยนำเข้าที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวัง บริบทสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่คาดหวังกับความเป็นจริง รวมทั้งการวิเคราะห์สาเหตุความไม่สอดคล้อง ระหว่างความเป็นจริงและสิ่งที่คาดหวังดังกล่าวเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการทั้งปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนระบบบริหารจัดการที่วางแผนเพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ที่จะทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ วิธีการประเมินใช้การบรรยายและวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่รวมถึงกลยุทธ์และกระบวนการดำเนินงานที่เป็นไปได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์วิธีการดำเนินงานและวางแผนวิธีการดำเนินโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงาน เพื่อนำโครงการที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติ เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการ เพื่อศึกษาว่าอะไรเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ อะไรที่เป็นปัญหาคุณภาพความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ส่วนใดของโครงการต้องปรับปรุงแก้ไข คำตอบของคำถามเหล่านี้ จะทำให้สามารถกำกับดูแล ควบคุมและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานของโครงการได้ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินกระบวนการจะช่วยให้ผู้บริหารทราบความก้าวหน้า จุดแข็งและจุดอ่อนของโครงการเพื่อการกำกับดูแลการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงวิธีการดำเนินโครงการและเร่งรัดการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้ทรัพยากรและเวลาที่กำหนดไว้

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) เป็นการประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ เพื่อหาคำตอบให้ได้ว่า การดำเนินโครงการจะประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ่มค่าหรือไม่ การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจะพิจารณาผลลัพธ์ผลกระทบของโครงการทุกๆ ด้าน ซึ่งมักใช้เทคนิคการติดตามผลหรือประเมินผลด้วยการติดตามหลังโครงการเสร็จหรือศึกษาย้อนกลับ เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่า ควรจะปรับขยายโครงการหรือควรถูกยุติโครงการตามเวลาที่กำหนด หรือควรยกฐานะเป็นโครงการประจำ

ภาพที่ 4 แสดงรูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจของ Stufflebeam
ที่มา: (สุภมาส อังศุโชติ, 2545, หน้า 31)

สรุปได้ว่า การประเมิน หากพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าการประเมินโครงการมีลักษณะสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ

1. การจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการในทุกรูปแบบและทุกขั้นตอน

2. มีการเก็บข้อมูลมาทำการวิเคราะห์
3. มีการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ
4. นำสารสนเทศที่ได้จากข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การประเมินจะควบคู่กันไปกับข้อมูลจากการประเมินบริบทปัจจัยตัวป้อน และกระบวนการปฏิบัติงานเสมออย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน ในการประเมินโครงการยึดหลักในการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการจำเป็น รวมทั้งความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาจากการประเมิน ซึ่งจะเป็นข้อสารสนเทศเพื่อการปรับปรุง และพัฒนาการวางแผนงานให้สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมกับปัญหา และความต้องการจำเป็นต่อไป

2.3 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.3.1 ความหมายของความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 155-156) เสนอว่า ความพึงพอใจ เป็นกระบวนการทางจิตใจ (Mental Process) ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความตั้งใจซึ่งทำให้คนเกิดจิตสำนึก (Consciousness) เนื่องจากจิตสำนึกของคนจะเกี่ยวข้องกับวัตถุหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด กล่าวคือ คนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งนั้นๆ เสียก่อน เมื่อมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ แล้วคนก็จะเกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในสิ่งนั้น เพราะความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเกิดจากการรับสัมผัส (Sensation) ทั้งนี้ความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเป็นความรู้สึกไม่ใช่กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ทั้งสิ้นแต่เป็นต้นเหตุไปสู่การกระทำ

สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง (2545, หน้า 278-279) กล่าวถึง ความพึงพอใจไว้ว่า

1. ความพึงพอใจเป็นผลรวมของความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับระดับความชอบหรือไม่ชอบต่อสภาพต่างๆ
2. ความพึงพอใจเป็นผลของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ
3. ความพึงพอใจในการทำงานเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ดีและสำเร็จจนเกิดเป็นความภูมิใจและได้ผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ตามที่หวังไว้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 775) ได้ให้ความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานของความพึงพอใจ หมายถึงพอใจชอบใจ พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์คือ ความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียดหรือความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่ได้ดุลยภาพในร่างกายซึ่งเมื่อมนุษย์สามารถขจัดสิ่งต่างๆ ดังกล่าวได้แล้ว มนุษย์ย่อมได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ตนต้องการ

ประชิด ต้นสูงเนิน (2547, หน้า 22) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่าว่า ความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

สุรพล วรเลิศ (2547, หน้า 111) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึก ความคิดเห็นในลักษณะเชิงบวกของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการ หรือได้รับสิ่งตอบแทนที่คาดหวังไว้

Strauss & Sayles (1967, p. 19) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่เราทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ คนจะเกิดความพึงพอใจในงานที่ทำ เมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุหรือทางจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเขาได้

Gilmer (1971, pp. 252-253) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ทัศนคติที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเช่นเดียวกับความพึงพอใจที่ก่อให้เกิดขวัญดี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภายใน ได้แก่ แรงจูงใจและองค์ประกอบภายนอก เช่น รางวัล เป็นต้น

Good (1973, p. 32) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลที่มีผลมาจากความสนใจและเจตคติของเขามีต่อการปฏิบัติงานนั้น

Lock (1976, p. 130) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง สภาพความรู้สึกทางอารมณ์ที่เป็นบวกหรือเป็นที่พอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินค่าของการปฏิบัติงานหรือประสบการณ์จากการทำงาน

มอร์ส (Morse, อ้างถึงใน อุทัยพรรณ สุตใจ, 2544, หน้า 16) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง สภาพจิตใจที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วนความเครียดก็จะน้อยลง ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น ในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียด ความไม่พึงพอใจจะเกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพความรู้สึกทางอารมณ์ที่เป็นบวกต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เราารู้และเข้าใจอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินค่าของการปฏิบัติงานหรือประสบการณ์จากการทำงาน โดยระดับความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้นได้

2.3.2 แบบสอบถามและความพึงพอใจ

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยที่นิยมใช้กันแพร่หลายในหมู่นักวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ทำได้ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไปตลอดจนประหยัดแรงงาน เวลา ค่าใช้จ่าย และได้ข้อมูลเป็นจำนวนมากกว่าวิธีอื่น มีผู้ให้ความหมายของแบบสอบถามไว้ดังนี้

พิสนุ พองศรี (2549, หน้า 126) ได้ให้ความหมายของแบบสอบถามว่าเป็นชุดคำถาม เช่นเดียวกับแบบสอบถามแต่จะใช้วัดความรู้สึกความคิดเห็นเรื่องต่างๆซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นด้านจิตใจ

พิตร ทองชั้น (2544, หน้า 221) ได้ให้ความหมายของแบบสอบถามไว้ว่าเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคลด้านต่างๆ เช่น ความคิดเห็น ความรู้สึก ท่าที เจตคติ ตลอดจนสติปัญญา โดยให้บุคคลตอบในแบบสอบถามซึ่งอาจเป็นข้อความ รูปภาพหรือสัญลักษณ์ก็ได้ ดังนั้นแบบสอบถามจึงเป็นเครื่องมือที่ประกอบด้วยคำถามต่างๆที่ต้องการให้ผู้ตอบ ตอบเกี่ยวกับ ความรู้สึก ความคิดเห็นเรื่องต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นด้านจิตใจ

สรุป แบบสอบถาม หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อต้องการทราบความรู้สึกความคิดเห็นในสิ่งที่สนใจ

2.3.3 แนวทางการวัดความพึงพอใจ

นวพรธ จันท์คำ (2548, หน้า 71-79) กล่าวถึงแนวทางการวัดความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่า ต้องการประเมินไปเพื่อประโยชน์อะไร เช่น หากต้องการเพียงเพื่อทราบความพึงพอใจในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยเฉพาะ ก็ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงการวางกรอบการวัดอย่างต่อเนื่อง
2. กำหนดปัจจัยที่จะใช้วัดความพึงพอใจ โดยกำหนดว่า จะใช้ปัจจัยใดบ้างมาเป็นตัวชี้วัดคะแนนความพึงพอใจโดยรวมและควรให้น้ำหนักแต่ละปัจจัยเท่าไร เช่นในการวัดความพึงพอใจของนักเรียน ของครู ปัจจัยที่ใช้วัดก็แยกเป็น 3 กลุ่ม หลักๆ คือ การเรียนของนักเรียนหรือการสอนของครู เป็นต้น การได้มาซึ่งปัจจัยที่จะใช้เป็นตัวชี้วัด เป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยความร่วมมือระดมความเห็นจากหลายฝ่ายและควรทำการทดสอบปัจจัยเหล่านี้ก่อนนำมาทำการประเมินจริง เพื่อให้แน่ใจว่าปัจจัยที่กำหนดไม่ซ้ำซ้อนกันเกินไปหรือขาดปัจจัยสำคัญบางตัวไป รวมถึงควรทำการประเมินความสำคัญของปัจจัยแต่ละตัวเพื่อนำมาใช้ถ่วงน้ำหนักในการวัดความพึงพอใจรวมด้วย
3. กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการวัด ปกติแล้วจะใช้ Likert Scale ด้วยการให้คะแนนความพึงพอใจในแต่ละปัจจัยจาก 1 ถึง 5 โดย 5 คือ พอใจมากที่สุด 4 คือพอใจมาก 3 คือพอใจปานกลาง 2 คือพอใจน้อย และ 1 คือพอใจน้อยที่สุด
4. กำหนดวิธีการวัดความพึงพอใจ ในขั้นนี้ก็คือ ขั้นตอนของการทำวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ต้องกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างในเชิงสถิติ เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของลูกค้ำที่สุ่มมาทำการวัดความพึงพอใจ รวมถึงการกำหนดขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการวัดว่าควรมีจำนวนเท่าไร โดยอาศัยเทคนิคการวิจัยเป็นตัวกำหนดวิธีการวัด

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคล รู้สึกชอบ และประทับใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องของความรู้สึกที่ดี ฉะนั้นการที่บุคคลมีความรู้สึกพอใจต่อสิ่งใดย่อมส่งผลให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่แสดงออกในด้านบวก อาจมีความเชื่อมั่นและต้องการสนองตอบในทางที่ดี ทั้งนี้

- อาคารปฏิบัติการเอนกประสงค์พร้อมครุภัณฑ์ จำนวน 1 หลัง
- บ้านพักผู้บริหาร 7 - 8 จำนวน 1 หลัง
- บ้านพักครู 6 หน่วย จำนวน 2 หลัง
- บ้านพักภารโรง 2 หน่วย จำนวน 3 หลัง

เปิดทำการเรียนการสอนรุ่นแรก ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2537 เป็นต้นมา โดยเปิดสอนหลักสูตรวิชาซีพระยะสั้น หลักสูตรวิชาซีพม์ธยม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรปวช.เทียบโอน/สะสมหน่วยกิต และหลักสูตรพิเศษอื่นๆ ให้แก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป เพื่อสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่น

ปีงบประมาณ 2544 วิทยาลัยได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการ พื้นที่ใช้สอย 2,240 ตารางเมตร 4 ชั้น รวมงบประมาณทั้งสิ้น 12,890,000 บาท อีก 1 หลัง ซึ่งขณะนี้ก่อสร้างแล้วเสร็จและใช้ประโยชน์ได้อย่างดี ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปีงบประมาณ 2553 วิทยาลัยได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการ พื้นที่ใช้สอย 1,920 ตารางเมตร 4 ชั้น (อาคารไทยเข้มแข็ง) รวมงบประมาณทั้งสิ้น 14,043,600 บาท อีก 1 หลัง ซึ่งขณะนี้ก่อสร้างแล้วเสร็จและใช้ประโยชน์ได้อย่างดี ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

ในปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยได้เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเป็นหลักสูตร 3 ปี จำนวน 7 สาขางาน ซึ่งได้มีนักเรียนสนใจเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก และในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2555 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศยกฐานะจากวิทยาลัยสารพัดช่างตากเป็นวิทยาลัยเทคนิคตาก และปีงบประมาณ 2556 วิทยาลัยได้รับงบประมาณขงบลงทุนสิ่งก่อสร้างอาคารปฏิบัติการเอนกประสงค์พร้อมครุภัณฑ์ พื้นที่ใช้สอยไม่ต่ำกว่า 3,000 ตารางเมตร วงเงินงบประมาณ 26,250,000 บาท

2.4.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วิทยาลัยเทคนิคตาก

ปรัชญาของวิทยาลัย

“ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ริเริ่มสร้างสรรค์ มุ่งมั่นพัฒนา”

วิสัยทัศน์ (Vision)

วิทยาลัยเทคนิคตาก มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อคุณภาพสู่ความเป็นเลิศในระดับประเทศ

พันธกิจ (Mission)

1. จัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
2. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
3. ผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการตลาดแรงงาน

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษามีคุณภาพเป็นเลิศในระดับประเทศ
2. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น
3. กำลังคนด้านวิชาชีพเพิ่มขึ้นและมีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ในประเทศและต่างประเทศ

ประเด็นกลยุทธ์ (Strategic Issue)

1. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
2. การสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
3. การผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการตลาดแรงงานในประเทศและต่างประเทศ

กลยุทธ์และมาตรการของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 การแนะแนวเชิงรุกให้ได้จำนวนนักศึกษาตามนโยบายสอศ.

- มาตรการที่ 1 ครูอาจารย์จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
- มาตรการที่ 2 ส่งเสริมการเข้าถึงชุมชนและผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด
- มาตรการที่ 3 ออกแนะแนวเชิงรุกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียน
- มาตรการที่ 4 ส่งเสริมให้จัดหาอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย
- มาตรการที่ 5 ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

กลยุทธ์ที่ 2 การให้บริการชุมชนที่หลากหลายทั้งเชิงวิชาการ และวิชาชีพ

- มาตรการที่ 1 ออกบริการชุมชนในสาขาวิชาการ
- มาตรการที่ 2 ออกบริการชุมชนเพื่อนำไปประกอบอาชีพแบบยั่งยืน
- มาตรการที่ 3 ออกบริการชุมชนตามภาระงานเร่งด่วนของ สอศ.
- มาตรการที่ 4 ออกบริการชุมชนตามนโยบายของ สอศ.

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

- มาตรการที่ 1 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียนนักศึกษา
- มาตรการที่ 2 จัดทำโครงการกิจกรรมต่างๆ ในวันสำคัญของวิทยาลัย

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถานศึกษา

- มาตรการที่ 1 ดูแลกำกับติดตามแก้ไขปัญหาเสพติด
- มาตรการที่ 2 ส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์เพื่อลดการทะเลาะวิวาท
- มาตรการที่ 3 ปลุกจิตสำนึกในการรักษาวลสงวนตัวเพื่อลดภาวะการณ์ตั้งครรภ์

ระหว่างเรียน

2.4.3 ระดับการศึกษาและสาขาที่เปิดสอนในปัจจุบัน

ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคตากเปิดทำการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 3 ประเภทวิชา คือ
 - 1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
 - 1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
 - 1.3 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
2. หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอน ปัจจุบันเปิด 2 หลักสูตร
 - 2.1 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปี เปิดทำการสอน 10 สาขาวิชา คือ
 - 2.1.1 สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ
 - 2.1.2 สาขาวิชาช่างยนต์
 - 2.1.3 สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
 - 2.1.4 สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
 - 2.1.5 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
 - 2.1.6 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
 - 2.1.7 สาขาวิชาการบัญชี
 - 2.1.8 สาขาวิชาการตลาด
 - 2.1.9 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
 - 2.1.10 สาขาวิชาการโรงแรม
 - 2.2 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวช. เข้าศึกษาต่อ 2 ปี หรือผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 2 ปี โดยเปิดทำการสอน 9 สาขาวิชา คือ
 - 2.2.1 สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล
 - 2.2.2 สาขาวิชาไฟฟ้า
 - 2.2.3 สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
 - 2.2.4 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
 - 2.2.5 สาขาวิชาเทคนิคโลหะ
 - 2.2.6 สาขาวิชาการบัญชี
 - 2.2.7 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
 - 2.2.8 สาขาวิชาการตลาด

2.2.9 สาขาวิชาการโรงแรม

นอกจากนี้วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) แบบปกติ (ม.ปลาย) โรงเรียนอุ้มผางวิทยาคม อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้อย่างทั่วถึง

2.5 โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แผนงาน	งานวิชาการ
แผนงานพัฒนาสถานศึกษา	มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.10 ระดับคุณภาพในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง
ผู้รับผิดชอบ	งานวิชาการ
งบประมาณ	200,000 บาท
ระยะเวลา	ปีการศึกษา 2560

1. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2555 และระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พุทธศักราช 2552 กำหนดให้สถานศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่กำหนด ซึ่งการนิเทศภายในเป็นกิจกรรมหลักกิจกรรมหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพ โดยจุดมุ่งหมายของการนิเทศ คือ พัฒนาคน พัฒนางาน สร้างสานสัมพันธ์ และสร้างขวัญและกำลังใจ การนิเทศภายในจึงเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ทำการนิเทศ และผู้ปฏิบัติงาน เพื่อร่วมกันพิจารณาปัญหา แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหา การนิเทศจึงสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในสถานศึกษาให้เป็นผู้มีอาชีพและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลถึงคุณภาพของงานที่ออกมา นำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษาด้วย

การนิเทศภายในจะเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ ให้ครูสามารถปรับปรุงการสอน ปรับปรุงวิธีการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาได้ ซึ่งในการนิเทศภายในนี้เป็นการ

ทำงานร่วมกับครูโดยตรง และเป็นกระบวนการและความคิดรวบยอดที่จะปรับปรุงการสอนของครู เพื่อผลประโยชน์ของนักเรียนในอันที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว วิทยาลัยเทคนิคตากจึงได้จัดทำโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตากขึ้น เพื่อช่วยในการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มี ประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงาน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก
- 2.2 เพื่อให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

ครู วิทยาลัยเทคนิคตาก จำนวน 74 คน

3.2 เชิงคุณภาพ

3.2.21 นักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.2.2.2 ครูมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

4. การดำเนินงานและกิจกรรม

กิจกรรม	ระยะเวลา											งบ ประมาณ	ผู้ รับผิดชอบ	
	ปีการศึกษา 2560													
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
1. ขออนุมัติ โครงการ													-	ผอ./ รองผอ.
2. แต่งตั้ง คณะกรรมการ ดำเนินงาน													-	ฝ่ายวิชาการ
3. ดำเนินกิจกรรม														ฝ่ายวิชาการ
4. ติดตามและ ประเมินผล													-	ฝ่ายวิชาการ
5. สรุปรายงาน โครงการ													-	ฝ่ายวิชาการ
รวม												200,000		

5. งบประมาณ

จากเงินงบประมาณ สอศ. จำนวนเงิน 200,000 บาท

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 นักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตากมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

6.2 ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

7. การติดตาม – ประเมินผล

7.1 โดยการใช้แบบสอบถามประเมินเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

7.2 สรุปรูปเล่มรายงาน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

รำไพ จิวไชยราช (2558, หน้า 88-95) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 การประเมินครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และนักเรียน โดยเครื่องมือในการประเมินประกอบด้วยแบบสอบถามการดำเนินโครงการ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการการศึกษาพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ระดับการดำเนินงานโครงการโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านผลผลิต และด้านกระบวนการดำเนินงานตามลำดับ 2) ระดับความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 มีระดับความพึงพอใจ โดยรวมมีความเห็นด้วยในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

สุดใจ ผุ่งใหญ่ (2556, หน้า 60-65) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาล บางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครู ผู้ปกครองนักเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาล บางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านสภาวะแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ โครงการนิเทศมีความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการได้ระบุงชี้แจงการให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันและโครงการนิเทศเป็นภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน

2. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาล บางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการประชุมชี้แจงนโยบายของผู้บริหาร สถานที่ที่ใช้ในการนิเทศภายในเหมาะสม และรูปแบบการปฏิบัติกิจกรรมนิเทศภายในชัดเจน

3. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาล บางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านกระบวนการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ มีการจัดกิจกรรมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร มีการสรุปผลการดำเนินงานและกิจกรรม ในตอนสิ้นปีการศึกษา และมีการใช้ผลการดำเนินงานเพื่อการวางแผนของปีต่อไป

4. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาล บางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านผลผลิต พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ ครูปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่เหมาะสม กับความสามารถของผู้เรียนและสอดคล้องกับหลักสูตร ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการ ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น

พัชรินทร์ ช่วยศิริ (2554, หน้า 119-128) ได้ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในและ ปัญหา ข้อเสนอแนะการนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความ ช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการ พัฒนาหลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยเป็นผู้บริหาร และครู จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในรูปแบบพรรณนาความเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี ใน 5 ด้าน มีการดำเนินการ ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ และให้การสนับสนุนเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีการพัฒนาให้ครูมีทักษะการทำงานกลุ่ม เข้าใจบทบาทของตนรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามโครงสร้างการบริหารงาน 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพครู มีการอบรมครูเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพทั้งด้านเทคนิคการสอนและการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรได้ให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และจัดการประชุม อบรม ติดตามและประเมินหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีการดำเนินการให้ครู นำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการนิเทศภายใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ขาดคนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการนิเทศ ภาระงานของผู้นิเทศมีมาก ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการนิเทศ ควรให้การอบรมกับผู้ที่จะต้องทำหน้าที่นิเทศ จัดประชุมเพื่อติดตามผลการนิเทศ 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มมีความแตกต่างกันทางความคิดของครู ครูมีภาระงานมาก ควรลดภาระงานของครู ควรส่งเสริมให้ครูยอมรับฟังความคิดของคนส่วนใหญ่ 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพขาดกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพที่มีความหลากหลายและไม่ตรงกับความต้องการ ควรจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพที่หลากหลายและควรส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการให้กับครู 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรขาดความรู้และประสบการณ์ของครู ในการจัดทำหลักสูตรใหม่ บุคลากรในบางกลุ่มสาระขาดแคลนควรจัดอบรมและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรแก่ครู และจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมและ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนขาดความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูควรให้ความรู้และคำแนะนำในการจัดทำวิจัยที่ถูกต้องแก่ครู

นันทพร ศุภะพันธุ์ (2551, หน้า 128-132) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระและหัวหน้าช่วงชั้น โดยจำแนกตามผลการประเมินภายนอกครั้งแรกและเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการบริการจัดการเรียนรู้มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

วิสูตร ชลนิธิ (2549) ได้ศึกษาการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การกำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการมีความเหมาะสมและปฏิบัติได้จริง การประสานงานระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการ และการจัดบรรยากาศในการดำเนินงานเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินโครงการ ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ โครงการนิเทศในการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ด้านปัจจัยเบื้องต้น บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ มีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมและเพียงพอ รองลงมาคือ มีคณะกรรมการดำเนินโครงการประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรในชุมชน ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินโครงการเพียงพอ ด้านกระบวนการ บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ การวางแผนดำเนินโครงการ รองลงมาคือ การปฏิบัติตามโครงการในหน้าที่ที่แต่ละคนรับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนา และการประเมินผลการดำเนินโครงการด้านผลผลิต บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ด้านผลผลิตเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รองลงมาคือด้านผลผลิตเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด คือ ด้านผลผลิตเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนของผู้เรียน นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและนักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายรองลงมา คือ นักเรียนตั้งใจเรียนทุกกลุ่มสาระวิชาและนักเรียนสามารถทำงานที่ต้องใช้แรงกายตามวัยของนักเรียนได้ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นนักเรียนเป็นที่รักของคนในบ้านอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนไหว้ขอบคุณเมื่อรับของหรือได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น นักเรียนมีจิตใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น นักเรียนเอาใจใส่การเรียน นักเรียนรักความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย อยู่ในระดับมาก และนักเรียนแสดงกิริยาก้าวร้าว และนักเรียนพูดโกหกกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง อยู่ในระดับน้อย ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติของนักเรียนข้อนี้อยู่ในระดับน้อย ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ นักเรียนเป็นที่รักของคนในบ้าน รองลงมาคือ นักเรียนมีจิตใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ นักเรียนแสดงกิริยาก้าวร้าว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ในปีการศึกษา 2548 โดยรวมมีเกรดเฉลี่ย ดังนี้ ช่วงชั้นที่ 3 เกรดเฉลี่ย 2.76 ช่วงชั้นที่ 4 เกรดเฉลี่ย 2.55 ในปีการศึกษา 2549 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยโดยรวม ช่วงชั้นที่ 3 เกรดเฉลี่ย 3.29 และช่วงชั้นที่ 4 เกรดเฉลี่ย 3.22 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2549 สูงกว่าปีการศึกษา 2548 การสัมภาษณ์ครู สามารถสรุปได้ว่า ครูทุกคนมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างมีระบบ มีการทำงานเป็นทีม คณะครูและชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุน ส่งผลให้โรงเรียนมีการนิเทศอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและมีคุณภาพ การนิเทศภายในทำให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้มากขึ้นส่งผลให้ครูมีการพัฒนาและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ห้องเรียนและโรงเรียนมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นครูมีความต้องการให้มีโครงการนิเทศภายในโรงเรียนต่อไป

อภิชาติ แก่นน้อย (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประชากร คือศูนย์ G-BACS สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 27 ศูนย์ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 220 คน และครูวิชาการ จำนวน 220 คน รวม 440 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ G-BACS สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ด้าน ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ G-BACS ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

ฤกษ์ชัย ใจคำปัน (2549) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอจอมทอง เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า มีการปฏิบัติ ได้แก่ จัดโอกาสให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเป็นหมู่คณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาการเรียนการสอนโดยการสร้างเครื่องมือและสื่อการเรียนการสอน แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่ได้ปฏิบัติคือ ไม่ได้จัดให้มีการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ไม่มีการพัฒนาความรู้เรื่องระเบียบกฎหมายตามพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขณะที่ปัญหาในการพัฒนาบุคลากรคือ ขาดงบประมาณสนับสนุน การพัฒนาบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่ได้วางแผนพัฒนาบุคลากรไว้ล่วงหน้า ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าและบุคลากรปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เจอร์น (Jerun, n.d., p. 604, อ้างถึงใน ศรีสุตา แสงพันธ์, 2550, หน้า 53) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นิเทศในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนอกระบบโรงเรียน ที่ทำงานเป็นทีมและเป็นรายบุคคล โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาว่า เป็นการให้บริการด้านการนิเทศ การศึกษาและจะเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาแบบนอกโรงเรียนได้ดีที่สุด โดยศึกษาจากกลุ่มศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่และครูในรัฐโคโลราโด ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการและให้ความช่วยเหลือต้องมาก่อน การพบปะกับผู้นิเทศการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญมากทั้งนี้เพื่อจะได้ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและครูยังให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องที่จะให้ผู้นิเทศ การศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน

มูรานกิ (Murangi, 1996, 2547-A, อ้างถึงใน มนตรี สิริทัตสุนทร, 2550, หน้า 56) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนิเทศการสอนนามิเบีย การศึกษาของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาและการยอมรับในการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับในการนิเทศการสอนของครูมีการยอมรับน้อย ครูไม่ได้รับการนิเทศ ครูขาดโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ครูมีความรู้สึกต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเทคนิคการนิเทศการสอน ครูและศึกษานิเทศก์รู้สึกว่าการนิเทศมีความจำเป็น

อเนลโล (Aneollo, 1996, p. 294, อ้างถึงใน นันทพร ศุภะพันธุ์, 2551, หน้า 56) ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมและทัศนคติของครูและครูใหญ่ที่มีต่อประสิทธิภาพของการนิเทศ จุดมุ่งหมายในการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อต้องการศึกษาพฤติกรรมและเจตคติของครูและครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในสปริงฟิลด์ รัฐแมสซาชูเซตต์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้ว่าคุณเองสามารถทำการนิเทศภายในโรงเรียนของตนได้เป็นอย่างดี ส่วนครูก็ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังมากขึ้นในการนิเทศภายในโรงเรียน โดยครูรู้สึกพอใจในการนิเทศภายในที่ครูได้รับด้วย

ทิลฮัน (Tilihun, 1983, p. 2168-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปีย โดยศึกษาจากครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมที่ใช้ในการ

นิเทศภายในโรงเรียน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การฝึกอบรม แนะนำการฝึกอบรมปฏิบัติงาน การสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียนและการสังเกต การสอนและครู ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

มัวร์ (Moore, 2000, p. 1698-A) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักงานกลาง จำนวน 7 คน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศกับการประเมินของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสำนักงานกลางรับรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อว่าจะช่วยทำให้ครูใหญ่มีการพัฒนา และเจริญก้าวหน้าในงานที่รับผิดชอบ โดยผู้บริหารเห็นว่าการประเมินเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าเท่าๆ กับการประเมินผล นอกจากนี้ผู้นิเทศและผู้บริหารโรงเรียนควรมีการทบทวนเครื่องมือประเมินผลซ้ำอีกครั้งในช่วงระหว่างปีและปลายปีการศึกษา

เวน (Wayne, 1980, p. 1293-A) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่ประถมศึกษ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านความรับผิดชอบและรายงานที่มีอันดับความสำคัญสูง ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การแนะแนว งานบริหาร และงานวิชาการและงานนิเทศภายใน
2. เกี่ยวกับงานนิเทศในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบมากที่สุดคือ ครูใหญ่และครูผู้ช่วยครูใหญ่ ครูผู้สอนรับผิดชอบน้อย
3. เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ทำงาน งานที่ครูใหญ่ใช้เวลาอย่างน้อยที่สุดคือ งานเกี่ยวกับวัสดุ ส่วนงานที่ครูใหญ่ใช้เวลามากที่สุดคือ งานนิเทศภายใน งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอน และงานแนะแนว
4. เทคนิคที่ใช้ได้ผล ได้แก่ วิธีเยี่ยมชั้นเรียน การประชุมร่วมกับครู ส่วนวิธีที่ได้ผลน้อยคือ วิธีใช้เอกสาร

สโพน (Spohn, 1987, pp. 17-19) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงการนิเทศการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนดีขึ้น ผลการวิจัย พบว่า การนิเทศการศึกษาจะต้องปรับปรุงทักษะของครูในเรื่องสำคัญหลายๆ เรื่องเช่น การวางแผน การดูแลเด็ก การประเมินผล และการควบคุมพฤติกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อจูงใจให้ผู้นิเทศมองเห็นข้อบกพร่องในเรื่องที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมต่างๆ จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงาน

ดันแลป (Dunlap, 1988, pp. 2038-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศกับผลสัมฤทธิ์ของงานครูที่ด้อยประสิทธิภาพในรัฐอูชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากการบันทึกของผู้บริหารควบคู่ไปกับแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า

1. การนิเทศของผู้บริหารมีผลอย่างยิ่งต่อบรรทัดฐานของครูที่ด้อยประสิทธิภาพ
2. ในกรณีที่ครูด้อยประสิทธิภาพมีปัญหาเรื่องวินัย และการจัดการเกือบทุกเรื่อง

3. ในกรณีที่ครูด้อยประสิทธิภาพปฏิบัติงานผิดพลาด ผู้บริหารจะไม่ใจกว้างพอ
4. ผู้บริหารที่ขาดประสบการณ์ด้านการนิเทศ จะไม่ประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาครูที่ด้อยประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลกระทบไปถึงนักเรียน ผู้ร่วมงานและผู้ปกครองด้วย
5. ผู้บริหารมักแก้ปัญหาครูด้อยประสิทธิภาพโดยใช้วินัยและการให้ออก และให้การนิเทศเพื่อให้ความรู้ และทักษะกับครูที่ขาดประสบการณ์

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า ได้มีการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนกันอย่างกว้างขวางทำให้เกิดผลดีและมีปัญหาอุปสรรคแตกต่างกันออกไป แต่ก็ได้ทำให้ได้ข้อสรุปที่น่าสนใจคือ ผลการศึกษาในประเทศ พบว่า กิจกรรมการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง พิจารณาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และให้คำแนะนำปรึกษาเรื่องการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการสอน การสร้างเสริมประสบการณ์ทางวิชาการ ดำเนินการโดยส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพ เรื่องที่ดำเนินการคือ ให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดทำแผนพัฒนางาน การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ใช้การวางแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาร่วมกันทั้งกลุ่มมากที่สุด เรื่องที่พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มคือ จัดทำเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การพัฒนาหลักสูตรที่มีการดำเนินการ คือ ผู้บริหารส่งครูเข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงวิชาการ วิธีการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน จัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

ในการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 รูปแบบการประเมินและกรอบแนวคิดในการประเมิน
- 3.2 ประชากรที่ใช้ในการประเมิน
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการประเมินและกรอบแนวคิดในการประเมิน

การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากได้กำหนดรูปแบบและกรอบแนวคิดในการประเมิน ดังนี้

3.1.1 รูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในครั้งนี้ ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 1983, p. 123) ซึ่งประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

3.1.2 กรอบแนวคิดในการประเมิน

กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากสรุปได้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

วัตถุประสงค์ การประเมิน โครงการ	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการ ประเมิน	เครื่องมือ ที่ใช้ในการ ประเมิน	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
1. เพื่อประเมิน ด้านบริบทของ โครงการนิเทศ ภายในวิทยาลัย เทคนิคตาก	ความเหมาะสม ด้านบริบทของ โครงการ	ครูผู้สอน	แบบสอบถาม	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน พิจารณาจากข้อ คำถามที่มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1 แสดงว่า มีความเหมาะสม
2. เพื่อประเมิน ด้านปัจจัย เบื้องต้นที่ใช้ ในการดำเนิน โครงการนิเทศ ภายในวิทยาลัย เทคนิคตาก	ความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ที่ใช้ในการดำเนิน โครงการ	ครูผู้สอน	แบบสอบถาม	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน พิจารณาจากข้อ คำถามที่มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1 แสดงว่า มีความเหมาะสม
3. เพื่อประเมิน ด้านกระบวนการ ดำเนินโครงการ นิเทศภายใน วิทยาลัย เทคนิคตาก	ความเหมาะสม ด้านกระบวนการ ดำเนินโครงการ	ครูผู้สอน	แบบสอบถาม	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน พิจารณาจากข้อ คำถามที่มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1 แสดงว่า มีความเหมาะสม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ การประเมิน โครงการ	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการ ประเมิน	เครื่องมือ ที่ใช้ในการ ประเมิน	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์ การประเมิน
4. เพื่อประเมิน ด้านผลผลิตของ โครงการนิเทศ ภายในวิทยาลัย เทคนิคตาก	4.1 ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน หมวดพื้นฐาน ประยุกต์และหมวด วิชาชีพ	เอกสารจาก - งานทะเบียน - งานวัดผล	แบบบันทึกผล การประเมิน	ค่าร้อยละ	-
	4.2 ความพึงพอใจ ของครูที่มีต่อ การนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิค ตาก	ครูผู้สอน	แบบสอบถาม ความพึงพอใจ	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน พิจารณาจากข้อ คำถามที่มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่า ไม่เกิน 1 แสดงว่า มีความเหมาะสม

3.2 ประชากรที่ใช้ในการประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคตาก ปีการศึกษา 2560

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครูผู้สอนที่ใช้ในการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
จำแนกออกเป็นแผนกวิชา

แผนกวิชา	จำนวน
1. แผนกวิชาช่างยนต์	12
2. แผนกวิชาช่างกลโรงงาน	4
3. แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	10
4. แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	6
5. แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะ	5
6. แผนกวิชาช่างก่อสร้าง	4
7. แผนกวิชาเทคนิคพื้นฐาน	3
8. แผนกวิชาการบัญชี	4
9. แผนกวิชาการตลาด	4
10. แผนกวิชาการโรงแรม	2
11. แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	6
12. แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์	14
รวม	74

ที่มา : งานบุคลากร วิทยาลัยเทคนิคตาก ปีการศึกษา 2560 ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2560

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

3.3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามสำหรับครู จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับครู ถ้ามเกี่ยวกับการประเมินด้านบริบทของโครงการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 2 สำหรับครู ถ้ามเกี่ยวกับการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 3 สำหรับครู ถ้ามเกี่ยวกับการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ฉบับที่ 4 สำหรับงานวัดผลและประเมินผล และงานทะเบียน ลักษณะเป็นแบบบันทึก ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาจำแนกออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชาพื้นฐาน
ประยุกต์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชาชีพ

ฉบับที่ 5 สำหรับครู ถ้ามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ ลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมิน

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินดำเนินการ ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการและโครงการ
นิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก แล้วสร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบแนวคิดการประเมิน
โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

3.3.2.2 นำแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
นักศึกษาที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) และการใช้ภาษา (รายละเอียดในภาคผนวก ก หน้า 107)

3.3.2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปได้
และบางข้อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผลการหาค่า IOC ได้ผล ดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับครู	ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00
ฉบับที่ 2 สำหรับครู	ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00
ฉบับที่ 3 สำหรับครู	ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00
ฉบับที่ 4 สำหรับครู	ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00
ฉบับที่ 5 แบบบันทึกข้อมูล	ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00

(รายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 134)

3.3.2.4 นำแบบสอบถาม ฉบับที่ 1-3 และแบบสอบถามความพึงพอใจ ฉบับที่ 5
ไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha)
ของครอนบาค (Cronbach) กับครูผู้สอนที่วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก จังหวัดตาก จำนวน 30 คน
ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการประเมินในครั้งนี้ และมีสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่
เหมือนกัน โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

ฉบับที่ 1 สำหรับครู	ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88
ฉบับที่ 2 สำหรับครู	ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83

ฉบับที่ 3 สำหรับครู ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.73

ฉบับที่ 5 สำหรับครู ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

(รายละเอียดในภาคผนวก จ หน้า 143)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ข้อมูลก่อนการดำเนินโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการ ได้ประชุมครูทั้งวิทยาลัยในช่วงก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เพื่อชี้แจงการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในปีการศึกษา 2560 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครูผู้สอน จำนวน 74 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการ และด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ข้อมูลครบทั้ง 74 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ระยะที่ 2 ข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการ ประชุมครูทั้งวิทยาลัยในช่วงก่อนปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู จำนวน 74 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ข้อมูลครบทั้ง 74 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ระยะที่ 3 ข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประชุมครูเพื่อขอความร่วมมือให้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินด้านผลผลิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 งานทะเบียนและงานวัดผลและประเมินผล วิทยาลัยเทคนิคตาก

2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมครูทั้งวิทยาลัยในช่วงก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู จำนวน 74 คน เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ข้อมูลครบทั้ง 74 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการดำเนินโครงการ

ด้านบริบทของโครงการ ด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการและด้านกระบวนการดำเนินโครงการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

4.51-5.00 หมายถึง ครูมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ครูมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ครูมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ครูมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ครูมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่ามีความเหมาะสม

3.5.2 ข้อมูลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

4.51-5.00 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่ามีความพอใจ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for

Windows) และโปรแกรมการวิเคราะห์ทางสถิติ (ปกรณ์ ประจัญบาน, 2557) และประยุกต์ใช้สถิติ ดังนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{F \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนครู

3.6.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ข้อมูล
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

3.6.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของการประเมินที่ต้องการวัด (IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง (พิสนุ พองศรี, 2553, หน้า 155)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับเนื้อหา
-------	-----	-----	-------------------------------------

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.6.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (สุวิมล ติรกานันท์, 2550, หน้า 146)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการประเมินโครงการ

ในการนำเสนอผลการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

5.1 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก

5.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครู (N=74)		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	45	60.81
1.2 หญิง	29	39.19
รวม	74	100.00
2. ประสบการณ์การสอน		
2.1 ต่ำกว่า 5 ปี	28	37.84
2.2 5 ปี ขึ้นไป	46	62.16
รวม	74	100.00
3. แผนกวิชา		
3.1 แผนกวิชาช่างยนต์	12	16.21
3.2 แผนกวิชาช่างกลโรงงาน	4	5.41
3.3 แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	10	13.51
3.4 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	6	8.11
3.5 แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะ	5	6.76
3.6 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง	4	5.41
3.7 แผนกวิชาเทคนิคพื้นฐาน	3	4.05
3.8 แผนกวิชาการบัญชี	4	5.41
3.9 แผนกวิชาการตลาด	4	5.41
3.10 แผนกวิชาการโรงแรม	2	2.70
3.11 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	6	8.11
3.12 แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์	14	18.91
รวม	74	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า มีครูจำนวน 74 คน เป็นเพศชาย จำนวน 45 คน (ร้อยละ 60.81) รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน (ร้อยละ 39.19) มีประสบการณ์การสอน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 28 คน (ร้อยละ 37.84) 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 46 คน (ร้อยละ 62.16) จำแนกออกเป็นแผนกวิชา

จำนวน 12 แผนกวิชา ประกอบด้วยแผนกวิชาช่างยนต์ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 16.21) แผนกวิชาช่างกลโรงงาน จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.41) แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง จำนวน 10 คน (ร้อยละ 13.51) แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 8.11) แผนกวิชาช่างเชื่อมโลหะ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 6.76) แผนกวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.41) แผนกวิชาเทคนิคพื้นฐาน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 4.05) แผนกวิชาการบัญชี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.41) แผนกวิชาการตลาด จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.41) แผนกวิชาการโรงแรม จำนวน 2 คน (ร้อยละ 2.70) และ แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 8.11) แผนกวิชาสามัญสัมพันธ์ 14 คน (ร้อยละ 18.91)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากด้านบริบทของโครงการ

ครู (N=74)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม		
1. โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของวิทยาลัย	4.38	0.61	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
2. วิทยาลัยให้คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย	4.23	0.65	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
3. วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.09	0.69	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
4. ผู้บริหารวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย	4.35	0.65	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
5. วิทยาลัยได้ชี้แจงนโยบายของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ	4.01	0.73	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
6. วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในมีความเหมาะสม	3.92	0.75	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
7. วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในสามารถปฏิบัติได้จริงตามความต้องการของสถานศึกษา	4.30	0.61	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม		
8. โครงการนิเทศภายในเป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่อง	4.28	0.67	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยรวม	4.20	0.67	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละรายการ รายการที่มีความเหมาะสมสูงสุด และอยู่ในระดับมาก ได้แก่ โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของวิทยาลัย รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยตระหนักให้ความสำคัญต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่องวัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในมีความเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายใน
วิทยาลัยเทคนิคตาก

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยเบื้องต้น
ที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากตามความคิดเห็นของครู

ครู (N=74)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม		
1. มีการจัดทำแผนการนิเทศและติดตามผลการดำเนินงาน	4.09	0.69	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
2. คณะกรรมการนิเทศภายในวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนิเทศให้มีประสิทธิภาพ	4.11	0.56	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
3. มีการจัดสถานที่สำหรับครูใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่างๆ ในวิชาชีพที่จะนำสู่การจัดการเรียนการสอน	4.12	0.78	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
4. มีการจัดห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับ	4.01	0.79	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
5. มีการจัดพื้นที่และบริเวณสำหรับการนิเทศและกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม	4.09	0.72	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
6. มีการจัดห้องสมุดเป็นสัดส่วนเอื้ออำนวยต่อการใช้งานสำหรับการศึกษาค้นคว้าทั้งครูและนักเรียน	4.08	0.84	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
7. การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการดำเนินงานโครงการนิเทศภายใน	4.14	0.75	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม		
8. สื่อและเครื่องมือในการนิเทศมีความเหมาะสมกับครูและสาระการเรียนรู้	4.12	0.79	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
9. การจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาการนิเทศ เช่น การอบรมศึกษาดูงาน เป็นต้น	4.12	0.72	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
10. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติกิจกรรม	4.19	0.66	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
11. มอบหมายงานให้คณะทำงานมีความเหมาะสม	4.24	0.64	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
12. วิทยาลัยประสานงานกับบุคลากรภายนอกเพื่อช่วยเหลือให้การดำเนินงานนิเทศภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.09	0.71	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
13. วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อ วัสดุและอุปกรณ์เพียงพอ	3.99	0.82	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
14. วิทยาลัยบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณสะดวกและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน	3.86	0.75	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
15. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการนิเทศภายใน	4.09	0.62	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยรวม	4.09	0.72	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากในภาพรวม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง มอบหมายงานให้คณะทำงานมีความเหมาะสม รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติกิจกรรม ส่วนรายการที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง วิทยาลัยบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณสะดวกและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน

กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ครูผู้สอน มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตากตามความคิดเห็นของครู

ครู (N=74)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม		
1. การวางแผนงานนิเทศภายใน มีกิจกรรมครอบคลุมภารกิจ	3.96	0.65	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
2. การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในปฏิทินการปฏิบัติกรณิเทศภายใน	3.97	0.70	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
3. มีการประชุมปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน	4.16	0.70	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
4. มีการกำกับ ติดตาม และนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.26	0.79	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม		
5. คณะกรรมการนิเทศภายในทำการนิเทศที่มุ่งดูการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.41	0.66	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
6. มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการนิเทศภายใน	4.30	0.66	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
7. มีการดำเนินการนิเทศทางตรงโดยผู้นิเทศ เช่น การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้คำปรึกษา	4.39	0.66	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
8. มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ	4.42	0.68	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
9. การใช้เทคนิควิธีการนิเทศโดยทางอ้อมหลายๆ วิธี เช่น การประชุม สัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อประเภทต่างๆ	4.43	0.64	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
10. มีการประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะ สม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.28	0.71	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
11. ระหว่างดำเนินโครงการเมื่อเกิดอุปสรรคหรือปัญหาผู้บริหารและคณะทำงานนิเทศภายในดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง วิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม	4.18	0.65	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม		
12. การจัดให้มีการยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ	3.88	0.62	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม
เฉลี่ยรวม	4.22	0.68	มาก	$\bar{X} > 3.51$	เหมาะสม

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอน มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละรายการ และรายการที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง การใช้เทคนิควิธีการนิเทศโดยทางอ้อมหลายๆ วิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อประเภทต่างๆ รองลงมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ ส่วนรายการที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดให้มีการยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ครูผู้สอน มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

ตอนที่ 5 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

5.1 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตารางที่ 7 แสดงร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชาพื้นฐาน ประยุกต์ จำแนกออกเป็นรายสาขาวิชา

แผนกวิชา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์		เพิ่มขึ้น ร้อยละ
	ปีการศึกษา 2559	ปีการศึกษา 2560	
	1. สาขาวิชาช่างยนต์	77.31	91.78
2. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน	72.15	90.08	+17.93
3. สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ	77.66	90.91	+13.25
4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	75.91	90.99	+15.08
5. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	77.10	92.93	+15.83
6. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	79.17	92.52	+13.35
7. สาขาวิชาการบัญชี	72.92	91.95	+19.03
8. สาขาวิชาการตลาด	75.40	90.14	+14.74
9. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	79.03	92.66	+13.63
10. สาขาวิชาการโรงแรม	77.33	88.89	+11.56
ค่าเฉลี่ยรวม	76.70	91.57	+14.87

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ วิทยาลัยเทคนิคตาก ปีการศึกษา 2560 นักเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.57 เพิ่มขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.70 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.87

ตารางที่ 8 แสดงร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชาชีพ
จำแนกออกเป็นรายสาขาวิชา

แผนกวิชา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมวดวิชาชีพ		เพิ่มขึ้น ร้อยละ
	ปีการศึกษา 2559	ปีการศึกษา 2560	
1. สาขาวิชาช่างยนต์	85.14	93.79	+8.65
2. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน	86.08	94.66	+8.58
3. สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ	87.31	96.10	+8.79
4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	86.83	92.79	+5.96
5. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	84.11	94.95	+10.84
6. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	86.46	96.26	+9.80
7. สาขาวิชาการบัญชี	86.67	95.79	+9.12
8. สาขาวิชาการตลาด	85.71	92.96	+7.25
9. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	86.14	94.21	+8.07
10. สาขาวิชาการโรงแรม	85.33	93.83	+8.50
ค่าเฉลี่ยรวม	85.97	94.33	+8.36

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา
ในหมวดวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคตาก ปีการศึกษา 2560 นักเรียนนักศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.33 เพิ่มขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย
ร้อยละ 85.97 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.36

5.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ครู (N=74)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ		
1. ระยะเวลาการดำเนินโครงการ	4.26	0.62	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
2. จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ	4.55	0.53	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
3. ความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการ	4.64	0.59	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
4. ความรู้ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินโครงการ	4.51	0.58	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
5. งบประมาณในการดำเนินโครงการ	4.34	0.63	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
6. วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ	4.41	0.66	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
7. สื่อและเครื่องมือในการดำเนินโครงการ	4.41	0.64	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
8. สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ	4.61	0.49	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
9. ระบบข้อมูลสารสนเทศของโครงการ	4.51	0.69	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
10. การสนับสนุนของผู้บริหารวิทยาลัยในการดำเนินโครงการ	4.68	0.50	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
11. การใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ	4.64	0.56	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
12. การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการดำเนินโครงการ	4.62	0.52	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
13. กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.76	0.49	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
14. กิจกรรมวิธีการดำเนินงานมีความเป็นไปได้	4.70	0.49	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ			เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ		
15. มีขอบเขตที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน	4.59	0.52	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
16. มีเป้าหมายในการดำเนินงาน	4.53	0.58	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
17. กิจกรรมมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	4.31	0.64	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
18. กิจกรรมเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสม	4.47	0.60	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
19. ระบบติดตามและประเมินผล	4.36	0.61	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
20. การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.34	0.67	มาก	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51	0.58	มากที่สุด	$\bar{X} > 3.51$	พอใจ

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอน มีความเห็นว่า ครูผู้สอนมีความพอใจต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละรายการ พบว่า รายการที่ครูผู้สอนมีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รองลงมาครูผู้สอนมีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมวิธีการดำเนินงานมีความเป็นไปได้ ส่วนเรื่องที่ครูผู้สอนมีความพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง ระยะเวลาการดำเนินโครงการ

กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ครูผู้สอนมีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานการประเมินผลโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้นำเสนอรายละเอียดตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.2 วิธีดำเนินการประเมิน

5.2.1 ขอบเขตด้านรูปแบบการประเมิน

การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้กำหนด กรอบแนวคิด และประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 227-228) โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาในการประเมินโครงการใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านบริบท (Context)
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input)
3. ด้านกระบวนการ (Process)
4. ด้านผลผลิต (Product)

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามสำหรับครู และแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น แบบบันทึกข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับครู ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับครู เกี่ยวกับการประเมินด้านบริบทของโครงการ ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครู เกี่ยวกับการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับครู เกี่ยวกับการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ ฉบับที่ 4 เป็นแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา จำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ และส่วนที่ 2 แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา หมวดวิชาชีพ และฉบับที่ 5 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ข้อมูลก่อนการดำเนินโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการได้ประชุมครูทั้งวิทยาลัยในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เพื่อชี้แจงการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในปีการศึกษา 2560

ระยะที่ 2 ข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประชุมครูทั้งวิทยาลัยในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ระยะที่ 3 ข้อมูลหลังเสร็จสิ้นโครงการ ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประชุมครูเพื่อขอความร่วมมือให้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินด้านผลผลิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 งานทะเบียน และงานวัดผลและประเมินผล วิทยาลัยเทคนิคตาก

2. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก

ผู้ประเมินได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมครูทั้งวิทยาลัยในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลการประเมินด้านบริบทของโครงการ ด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการและด้านกระบวนการดำเนินโครงการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
 - 2.1 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
 - 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สรุปผลการประเมินโครงการ

ผลการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก หลังจากเสร็จสิ้นการประเมินผลการดำเนินงานโดยมีผลการประเมินในแต่ละด้านดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง ซึ่งเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของวิทยาลัย รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยตระหนักให้ความสำคัญต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในมีความเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง มอบหมายงานให้คณะทำงานมีความเหมาะสม รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติกิจกรรม ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง วิทยาลัยบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณสะดวกและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน

กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ครูผู้สอนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอน มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมิน

ในแต่ละเรื่อง เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง การใช้เทคนิควิธีการนิเทศ โดยทางอ้อมหลายๆ วิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อประเภทต่างๆ รองลงมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราว ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับ

มาก ได้แก่ เรื่อง การจัดให้มีการยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ กล่าวโดยสรุป ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก ครูผู้สอนมีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์ การประเมินทุกเรื่อง

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตการดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิค ตาก โดยแบ่งออก เป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ ปีการศึกษา 2560 นักเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.57 เพิ่มขึ้น กว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.70 โดยมีคะแนนเฉลี่ย เพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.87 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาในหมวดวิชาชีพ ปีการศึกษา 2560 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.33 เพิ่มขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปี การศึกษา 2559 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.97 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.36

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอนมีความเห็นว่า ครูผู้สอนมีความพอใจต่อการดำเนินโครงการ นิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่ครูผู้สอนมีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง กิจกรรมมีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ รองลงมาครูผู้สอนมีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมวิธีการดำเนินงาน มีความเป็นไปได้ ส่วนเรื่องที่ครูผู้สอนมีความพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง ระยะเวลาการ ดำเนินโครงการ

กล่าวโดยสรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในหมวดวิชาพื้นฐาน ประยุกต์และหมวดวิชาชีพมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นและผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อ การดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ครูผู้สอนมีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกเรื่อง

5.4 อภิปรายผล

จากผลการประเมินการดำเนินงานตามโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก พบว่าการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีผลกระทบจากการดำเนินงาน ซึ่งได้นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของวิทยาลัย รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยตระหนักให้ความสำคัญต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายใน มีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ สุดใจ ผึ้งใหญ่ (2556) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านสภาวะแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ โครงการนิเทศมีความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการได้ระบุดังการให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และโครงการนิเทศเป็นภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน และสอดคล้องกับผลการประเมินของ ราไพ จิวไชยราช (2558) ที่ได้ศึกษาการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ผลการการศึกษาพบว่า การดำเนินงานโครงการโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ แก่นน้อย (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประชากร คือศูนย์ G-BACS สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ G-BACS สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา การพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เวิน (Wayne, 1980) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่

ประณการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ด้านความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานที่มีอันดับความสำคัญสูง ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การแนะแนว งานบริหาร งานวิชาการและงานนิเทศภายใน และผู้รับผิดชอบมากที่สุดคือ ครูใหญ่และครูผู้ช่วยครูใหญ่ และสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของ มูรานกิ (Murangi, 1996, อ้างถึงใน มนตรี สิริทัตสุนทร, 2550, หน้า 56) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศ การสอนนามิเบีย การศึกษาของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาและการยอมรับในการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับในการนิเทศการสอนของครูมีการยอมรับน้อย ครูไม่ได้รับการนิเทศ ครูขาดโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็นครูมีความรู้สึกต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะ เทคนิคการนิเทศการสอน ครูและศึกษานิเทศก์รู้สึกว่าการนิเทศมีความจำเป็น เช่นเดียวกับผล การศึกษาของ ลี และกรีน (Lee & Green, 2009) ได้ศึกษาและกล่าวถึงการใช้คำถามในการอภิปราย ในส่วนของขั้นตอนการนิเทศว่า การนิเทศเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถเปิดกรอบความคิดให้กว้างขึ้น และการนิเทศก็เป็นวิธีการทางการพูดให้คำปรึกษาหรือการพูดที่หารือกันเพื่อทำให้เกิดภาพความคิด เป็นรูปธรรมและในมหาวิทยาลัยสมัยใหม่นี้ก็ใช้วิธีนี้กันอยู่ จากประเด็นดังกล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศเป็น กระบวนการที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิค ตาก ในภาพรวม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการ ประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง มอบหมายงาน ให้คณะทำงานมีความเหมาะสม รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในวิธีการปฏิบัติกิจกรรม ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง วิทยาลัย บริหารการเบิกจ่ายงบประมาณสะดวกและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน สอดคล้องกับ ผลการดำเนินงานของ พัชรินทร์ ช่วยศิริ (2554) ได้ศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในและปัญหา ข้อเสนอแนะการนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือ แก่ครูโดยตรง ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนา หลักสูตร และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานนิเทศภายใน ของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี ใน 5 ด้าน มีการดำเนินการ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ และให้การสนับสนุน เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม มีการพัฒนาให้ครูมีทักษะการทำงานกลุ่ม เข้าใจบทบาทของ ตนรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามโครงสร้างการบริหารงาน 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพครู มีการอบรมครูเพื่อพัฒนาทางวิชาชีพทั้งด้านเทคนิคการสอนและการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ครู 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้ให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหาร สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และจัดการประชุม อบรม ติดตามและประเมินหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิง

ปฏิบัติการในชั้นเรียน มีการดำเนินการให้ครูนำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการประเมินของ วิสูตร ชลนิธิ (2549) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ สุดใจ ผึ้งใหญ่ (2556) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต พบว่าด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากคือ มีการประชุมชี้แจงนโยบายของผู้บริหาร สถานที่ที่ใช้ในการนิเทศภายในเหมาะสม และรูปแบบการปฏิบัติกิจกรรมนิเทศภายในชัดเจนและยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดันแลป (Dunlap, 1988) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศกับผลสัมฤทธิ์ของงานครูที่ด้อยประสิทธิภาพในรัฐออลิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากการบันทึกของผู้บริหารควบคู่ไปกับแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศของผู้บริหารมีผลอย่างยิ่งต่อบรรทัดฐานของครูที่ด้อยประสิทธิภาพ ในกรณีที่ครูที่ด้อยประสิทธิภาพจะมีปัญหาเรื่องวินัย และการจัดการเกือบทุกเรื่อง ในกรณีที่ครูที่ด้อยประสิทธิภาพปฏิบัติงานผิดพลาด ผู้บริหารจะไม่ใจกว้างพอ ผู้บริหารที่ขาดประสบการณ์ด้านการนิเทศ จะไม่ประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาครูที่ด้อยประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลกระทบไปถึงนักเรียน ผู้ร่วมงานและผู้ปกครองด้วย และผู้บริหารมักแก้ปัญหาครูที่ด้อยประสิทธิภาพโดยใช้วินัยและการให้ออก และให้การนิเทศเพื่อให้ความรู้ และทักษะกับครูที่ขาดประสบการณ์

จากประเด็นดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาและให้การนิเทศเพื่อให้ความรู้ และส่งเสริมประสิทธิภาพในทุกด้าน เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอน มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง ในเรื่องที่มีความเหมาะสมสูงสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง การใช้เทคนิควิธีการนิเทศ โดยทางอ้อมหลายๆ วิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อประเภทต่างๆ รองลงมา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราว ตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ ส่วนเรื่องที่มีความเหมาะสมต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง การจัดให้มีการยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฤกษ์ชัย ใจคำป็น (2549) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภोजอมทองเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า มีการ

ปฏิบัติ ได้แก่ จัดโอกาสให้มีการประชุม อบรม สัมมนาเป็นหมู่คณะรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาการเรียนการสอนโดยการสร้างเครื่องมือและสื่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการประเมินของ สุดใจ ผ่องใหญ่ (2556) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านกระบวนการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ มีการจัดกิจกรรมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตร มีการสรุปผลการดำเนินงานและกิจกรรมในตอนสิ้นปีการศึกษา และมีการใช้ผลการดำเนินงานเพื่อการวางแผนของปีต่อไป และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เจอรัน (Jerun, n.d., p. 604, อ้างถึงใน ศรีสุตา แสงพันธ์, 2550, หน้า 53) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นิเทศในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนอกระบบโรงเรียนที่ทำงานเป็นทีมและเป็นรายบุคคล โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาว่า การบริหารด้านการนิเทศการศึกษาและจะเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาแบบนอกระบบโรงเรียนได้ดีที่สุด โดยศึกษาจากกลุ่มศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่และครูในรัฐโคโลราโด ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการและให้ความช่วยเหลือต้องมาก่อน การพบปะกับผู้นิเทศการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพื่อจะได้ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและครูยังให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องที่จะให้ผู้นิเทศการศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สโปห์น (Spohn, 1987, pp. 17-19) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงการนิเทศการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนดีขึ้น ผลการวิจัย พบว่า การนิเทศการศึกษาจะต้องปรับปรุงทักษะของครูในเรื่องสำคัญหลายๆ เรื่องเช่น การวางแผน การดูแลเด็ก การประเมินผล และการควบคุมพฤติกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อจูงใจให้ผู้นิเทศมองเห็นข้อบกพร่องในเรื่องที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมต่างๆ จากผู้ส่งการมาเป็นผู้ประสานงาน ผลการประเมินด้านกระบวนการยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทิลลาฮัน (Tilihun, 1988) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปีย โดยศึกษาจากครูศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่ การฝึกอบรม แนะนำ การฝึกอบรมปฏิบัติงาน การสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียนและการสังเกตการสอนและยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มัวร์ (Moore, 2000) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักงานกลาง จำนวน 7 คน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศกับการประเมินของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสำนักงานกลางรับรู้ว่าการนิเทศเป็นกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องซึ่งเชื่อว่าจะช่วยทำให้ครูใหญ่มีการพัฒนา และเจริญก้าวหน้าใน

งานที่รับผิดชอบ โดยผู้บริหารเห็นว่าการประเมินเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าเท่าๆ กับการประเมินผล นอกจากนี้ผู้นิเทศและผู้บริหารโรงเรียนควรมีการทบทวนเครื่องมือประเมินผลซ้ำอีกครั้งในช่วงระหว่างปีและปลายปีการศึกษา และยังสอดคล้องกับ นันทพร ศุภะพันธ์ (2551) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระและหัวหน้าวงชั้น โดยจำแนกตามผลการประเมินภายนอกรอบแรกและเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า กระบวนการดำเนินงาน กิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาล้วนเป็นสิ่งสำคัญที่ควรนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตการดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิค ตาก แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ในหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ ปีการศึกษา 2560 นักเรียนนักศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.57 เพิ่มขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2559 โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.70 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 14.87 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษาในหมวดวิชาชีพ ปีการศึกษา 2560 นักเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.33 เพิ่มขึ้นกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.97 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 8.36 สอดคล้องกับผลการประเมินของ วิสูตร ชลนิตี (2549) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า โครงการนิเทศภายในโรงเรียนยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ในปีการศึกษา 2548 โดยรวมมีเกรดเฉลี่ย ดังนี้ ช่วงชั้นที่ 3 เกรดเฉลี่ย 2.76 ช่วงชั้นที่ 4 เกรดเฉลี่ย 2.55 ในปีการศึกษา 2549 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยโดยรวม ช่วงชั้นที่ 3 เกรดเฉลี่ย 3.29 และช่วงชั้นที่ 4 เกรดเฉลี่ย 3.22 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2549 สูงกว่าปีการศึกษา 2548

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศ

ภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ในภาพรวมครูผู้สอน มีความเห็นว่า ครูผู้สอนมีความพอใจต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละเรื่อง พบว่า เรื่องที่ครูผู้สอน มีความพอใจสูงสุดอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่อง กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รองลงมาครูผู้สอนมีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมวิธีการดำเนินงานมีความเป็นไปได้ ส่วนเรื่องที่ครูผู้สอนมีความพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เรื่อง ระยะเวลาการดำเนินโครงการ สอดคล้องกับผลการประเมินของ รำไพ จิวไชยราช (2558) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 ผลการประเมินพบว่า ระดับความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 มีระดับความพึงพอใจ โดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการประเมินของ วิสูตร ชลนิตี (2549) การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ด้านผลผลิตบุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ด้านผลผลิตเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รองลงมาคือด้านผลผลิตเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาและจากการสัมภาษณ์ครู สามารถสรุปได้ว่า ครูทุกคนมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างมีระบบ มีการทำงานเป็นทีม คณะครูและชุมชนให้ความร่วมมือและสนับสนุน ส่งผลให้โรงเรียนมีการนิเทศอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและมีคุณภาพ การนิเทศภายในทำให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้น่ามากขึ้นส่งผลให้ครูมีการพัฒนาและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ห้องเรียนและโรงเรียนมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ครูมีความต้องการให้มีโครงการนิเทศภายในโรงเรียนต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนเอลโล (Aneollo, 1996, p. 294, อ้างถึงใน นันทพร ศุภะพันธุ์, 2551, หน้า 56) ได้วิจัยเรื่องพฤติกรรมและทัศนคติของครูและครูใหญ่ที่มีต่อประสิทธิภาพของการนิเทศ จุดมุ่งหมายในการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อต้องการศึกษาพฤติกรรมและเจตคติของครูและครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในสปริงฟิลด์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้ว่าคุณเองสามารถทำการนิเทศภายในโรงเรียนของตนได้เป็นอย่างดี ส่วนครูต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังมากขึ้นในการนิเทศภายในโรงเรียน โดยครูรู้สึกพอใจในการนิเทศภายในที่ครูได้รับด้วย และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วอลแลค วิลโคซัน และแซทเชอร์ (Wallace, Wilcoxon & Satcher, 2010) ได้ศึกษาถึงผลได้และผลเสียจาก

ประสบการณ์ของการนิเทศและผู้ที่มีส่วนร่วมในการนิเทศ จากการวิจัยพบว่า การนิเทศก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามก็มีบ้างที่ผลออกมาอยู่ในด้านที่ล้มเหลว มีการวิเคราะห์จากรายงานที่ได้จากประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมการนิเทศต่างก็เห็นว่าวิธีนี้เป็นวิธีที่ยอดเยี่ยมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

สรุปได้ว่า โครงการนิเทศภายในทำให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้ครูมีการพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ห้องเรียนและโรงเรียนมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ครูมีความพึงพอใจและมีความต้องการให้มีโครงการนิเทศภายในโรงเรียนต่อไป

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1) ด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ควรชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ และเข้าใจในการดำเนินงาน

2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ให้เพียงพอและเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการการจัดสรรงบประมาณ และการเบิกจ่ายในการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน

3) ด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ควรมีการวางแผนงานนิเทศภายในที่ครอบคลุมกิจกรรมและภารกิจ พร้อมทั้งจัดให้มีการยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ

4) ด้านผลผลิตการดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินโครงการให้ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมให้มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

5.5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหัวข้อการประเมินต่อไป

- 1) ควรประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคตาก
- 2) ควรประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร Mini English Program ของวิทยาลัยเทคนิค
- 3) ควรประเมินโครงการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิค
- 4) ควรประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเรียนร่วมอาชีวศึกษา มัธยมศึกษา (ทวิศึกษา) ของวิทยาลัยเทคนิคตาก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: ธารอักษรการพิมพ์.
- การอาชีวศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการ. (2556). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551**.
[Online]. Available://www.vec.go.th/portals. [2560 มีนาคม 5].
- เกรียงศักดิ์ ไชยเนตร. (2552). **การนิเทศโรงเรียนอนุบาลเชียงคำ (วัดพระธาตุ สบแวน) อำเภอ
เชียงคำจังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เกรียงศักดิ์ สังข์ชัย. (2552). **การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนา
ศักยภาพนักเรียนที่มีแววความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คมกริช มาตย์วิเศษ. (2553). **การพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนจตุรพักตรพิมาน
อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉวีวรรณ พันวัน. (2552). **การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 2.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**.
- ณรงค์ ไชยชมภู. (2550). **การนิเทศภายในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.**
ทดสอบทางการศึกษา, สำนัก. (2555). **ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2555
บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). **การนิเทศภายในโรงเรียน. สารนิเทศการศึกษา, 4 (1), 2.**
- นวพรรษ จันทร์คำ. (2548). **ความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่มีต่อ
สื่อการศึกษาทางไกลในโครงการพัฒนาการศึกษาทางไกลด้วยระบบผ่านดาวเทียม**.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทพร สุกะพันธ์. (2551). **การศึกษาสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
เอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานครเขต 2.**
ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตา ชูโต. (2544). **ระบบการติดตามผลของโครงการพัฒนาในเทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิตา ชูโต. (2551). การวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พรินต์โพร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- ปกรณ์ ประจัญบาน. (2557). โปรแกรมการวิเคราะห์ทางสถิติ. [Online]. Available: <http://www.spm38.go.th/home/index.php/news/526-13.html>. [2560, ธันวาคม 25].
- ประชิด ต้นสูงเนิน. (2547). ความพึงพอใจของครูที่ปรึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พศิน แดงจวง. (2554). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ดวงกลมพัลลภ.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรี ศานติอาวรรณ. (2552). สภาพการนิเทศภายในของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावางอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิชิต ฤทธิจรรณ. (2555). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: เข้า ออฟเคอร์มิสท์.
- พิตร ทองชั้น. (2544). การวางแผนการวิจัยและการรวบรวมข้อมูลในประมวลสาระ หน่วยที่ 3 ชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิสนุ พองศรี. (2549). การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทียมผ้า.
- _____. (2553). เทคนิควิธีการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์.
- มณีรัตน์ รัตนวิชัย. (2553). ความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนตรี สิริทัตสุนทร. (2550). ความต้องการการนิเทศภายในของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนา นครเทพ. (2552). การนำเสนอรูปแบบการนิเทศภายในโดยการประยุกต์ใช้แบบกัลยาณมิตรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พัลลภเคชั่น.

- รำไพ จิวไชยราช. (2558). การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
ช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 โดยใช้
รูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ฤกษ์ชัย ใจคำป็น. (2549). การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอจอมทอง
เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 5. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2548). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). **การนิเทศการสอน**. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2556). **ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช : การพัฒนาวิชาชีพทฤษฎีกลยุทธ์สู่การ
ปฏิบัติ**. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์นครปฐม.
- วิชากร, กรม. (2543). **การนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิสูตร ชลนิธิ. (2549). รายงานการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนระยองพิทยาคมปากน้ำ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. ระยอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง
เขต 1
- ศรีสุตา แสงพันธ์. (2550). ผลของการใช้การนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อคุณภาพ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิวากร นันโท. (2550). **การพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน : ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ศุภชัย บุญสิทธิ์. (2548). สภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบกระบวนการนิเทศภายใน
โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สกานต์ ลอมศรี. (2557). ความล้มเหลวของการศึกษาไทย. [Online]. Available: <http://www.pattanavitsuksa.ac.th/index.php?name=download&file=rate&id=31>.
[2559, มีนาคม 15].
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง. (2545). การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อยท์.
- _____. (2553). การบริหารงานวิชาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อยท์.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2550). เอกสารการสอนชุดวิชากลยุทธ์การตลาดใน
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว หน่วยที่ 1-8. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุดใจ ฝูงใหญ่. (2556). การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพรรณิ ชื่นคำ. (2552). กระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
แบบควบคุมตนเอง (Self-Management) โดยการนิเทศแบบสาริต พาท่า.
สมุทรสาคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร.
- สุภมาส อังคุโชติ. (2545). ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการประเมินการศึกษา หน่วยที่ 6
การประเมินนโยบายแผนงานและโครงการ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรพล วรเลิศ. (2547). การศึกษาความเหมาะสมและความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
ตามแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544 ภาคเรียนที่ 1/2546 ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและนักศึกษาการศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก: ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพรหม
พิราม.

- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2554, สิงหาคม). การนิเทศภายใน : หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน.
วารสารวิชาการ, 5(8), 25.
- _____ (2556). การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21. [Online]. Available: <http://www.addkute3.com>. [2560, มกราคม 10].
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2550). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทาง
สู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. (2543). การนิเทศภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
กรมอาชีวศึกษา.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). เอกสารแนวทางการนิเทศ
ภายใน ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ:
แผนกวิชาการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- อภิชาติ แก่นน้อย. (2549). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุทัยพรรณ สุดใจ. (2544). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับลิชชิ่ง.

ภาษาอังกฤษ

- Alkin, M. C. (1969). Evaluation theory development. **UCLA CSE Evaluation Comment, 2**, 2-7.
- Dunlap, A. V. (1988). The relationship between supervisory treatment, certain contextual variable, and successful outcomes in effective teachers. **Dissertation Abstracts Internal, 48(2)**, 2038-A.
- Gilmer, von Haller B. (1971). **Applied psychology**. New York: Magraw-Hill.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P. & Ross-Gordon, J. M. (1990). **Supervision and Supervision and Curriculum Development**. 135-148. *Instructional Leadership: A Development Approach*. (7 th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Good, C. V. (1973). **Theory and practice of supervision**. New York: Prentice – Hall.
- Harris, B. M. (1985). **Supervision Behavior in Education**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

- Lock, E. A. (1976). **The nature and cause of job satisfaction industrial and organization psychology**. Chicago: Rand McNally.
- Moore, G. W. (2000). The supervision and evaluation of high school principle as described by central office administrators. **Abstracts International**, 61(5), 1698-A.
- Norris, N. (1993). **Understanding education evaluation**. New York: Russell Sage.
- Provus, M. M. (1969). **Evaluation of on Going Programs in the Public School System**. In. Tyler, Ralph W.(Ed.) Educational evaluation: New roles new means (pp.. 242-283). The 68th Yearbook of the National Society for the Study of Education part Chicago, IL: National Society for the Study of Education.
- Rossi, P. H. & Howard, E. F. (1982). **Evaluation: A Systematic Approach**. (2 nd ed). California: Sage Publications.
- Spohn, W. A. (1987). How to improve supervision for better school. **School Administration**, 44(5), 17-19
- Stake, R. E. (1967). The countenance of education evaluation. **Teachers College Record**, 68(4), 523-540.
- Strauss, G. & Sayles, L. R. (1967). **The human problem of management**. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Stufflebeam, D. L. (1983). **The CIPP model for program evaluation**. In F.M. George, S.S. Michael & L.S > Denial (Eds) Evaluation model : Viewpoints on education and services Evaluation. Hingham. Massachusetts : Kluwer-Nijhoff.
- Tilihun, B. (1983, January). The Kind of School Supervision Needed in Developing Ethiopia. **Dissertation Abstracts International**, 30, 2168-A.
- Tyler, R. W. (1969). **Education Evaluation: New Roles New Means**. Chicago: University of Chicago Press.
- Wayne, B, E, (1980). Perception of elementary school principle concerning their own and teacher's role in supervision. **Dissertation Abstracts International**, 41(6), 1293-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา สังขวดี
ที่ทำงาน : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ
ที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ดร. อภิชัย นุชเนื่อง
ที่ทำงาน : ศึกษาพิเศษผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตาก เขต 1
4. นายจنگล พิพิธภักดี
ที่ทำงาน : รองผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ บัวเทศ
ที่ทำงาน : คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๖๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา สังขวดี

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๖๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ดร.อภิชัย นุชเนื่อง

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๖๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน นายจنگล พิพิธภักดี

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๑๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ บัวเทศ

สิ่งที่แนบมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือในการเก็บข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบบันทึกข้อมูล	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ
ที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๖๕๓

วิทยาลัยเทคนิคตาก
ต.ป่ามะม่วง อ.เมืองตาก
จ.ตาก ๖๓๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือการประเมินโครงการนิตศภายในสถานศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

สิ่งที่แนบมาด้วย เครื่องมือในการประเมินโครงการ

จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วยนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เรื่อง การประเมินโครงการนิตศภายในสถานศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ผู้อำนวยการ
เชี่ยวชาญ นั้น

วิทยาลัยเทคนิคตาก ขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านทดลองใช้เครื่องมือการประเมิน
โครงการฯ ดังกล่าว ในวิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุมัติครุภัณฑ์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ภาคผนวก ง

เครื่องมือเก็บข้อมูลที่ใช้ในการประเมินโครงการ

- แบบสอบถามความคิดเห็นการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
- แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ฉบับที่ 1 สำหรับครู

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ
(Check list)ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

2. การตอบคำถามขอให้ตอบตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน เพราะวิทยาลัย
จะนำข้อมูลไปศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการนิเทศภายในและให้การจัดการเรียนรู้
บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนให้ครบทุกข้อ วิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ครั้งนี้

นายจักรภาพ เนวะมาตย์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์การสอน

ต่ำกว่า 5 ปี

5 ปี ขึ้นไป

3. แผนกวิชา

แผนกวิชา (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยการเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านบริบทของโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐาน
ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินโครงการนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายใน
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมินโครงการที่ตรงกับความเป็นจริง
โดยมีการพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	การประเมินด้านบริบท	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของวิทยาลัย					
2	คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโครงการนิตศภายในวิทยาลัย					
3	วัตถุประสงค์ของโครงการนิตศภายในวิทยาลัยมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้					
4	ผู้บริหารตระหนักให้ความสำคัญต่อโครงการนิตศภายในวิทยาลัย					
5	วิทยาลัยได้ชี้แจงนโยบายของโครงการนิตศภายในวิทยาลัยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ					
6	วัตถุประสงค์ของโครงการนิตศภายในมีความเหมาะสม					
7	วัตถุประสงค์ของโครงการนิตศภายในสามารถปฏิบัติได้จริงตามความต้องการ ของสถานศึกษา					
8	โครงการนิตศภายในเป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 2 สำหรับครู

แบบสอบถาม

โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ
 2. การตอบคำถามขอให้ตอบตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน เพราะวิทยาลัยจะนำข้อมูลไปศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการนิเทศภายในและให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
- ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนให้ครบทุกข้อ วิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ครั้งนี้

นายจักรภาพ เนวะมาตย์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. ประสบการณ์การสอน
 - ต่ำกว่า 5 ปี
 - 5 ปี ขึ้นไป
3. แผนกวิชา
 - แผนกวิชา (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยการเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินโครงการนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมินโครงการที่ตรงกับความเป็นจริง โดยมีการพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	มีการจัดทำแผนการนิเทศและติดตามผลการดำเนินงาน					
2	คณะกรรมการนิเทศภายในวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนิเทศให้มีประสิทธิภาพ					
3	มีการจัดสถานที่สำหรับครูใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ในวิชาชีพที่จะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน					
4	มีการจัดห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับ					
5	มีการจัดพื้นที่และบริเวณสำหรับการนิเทศและกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม					
6	มีการจัดห้องสมุดเป็นสัดส่วนที่เอื้ออำนวยต่อการใช้งานสำหรับการศึกษาค้นคว้าทั้งครูและนักเรียน					
7	การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการดำเนินงานโครงการนิเทศภายใน					
8	สื่อและเครื่องมือในการนิเทศมีความเหมาะสมกับครูและสาระการเรียนรู้					
9	การจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาการนิเทศ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน เป็นต้น					
10	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติกิจกรรม					
11	การมอบหมายงานให้คณะทำงานมีความเหมาะสม					
12	วิทยาลัยประสานงานกับบุคลากรภายนอกเพื่อช่วยเหลือให้การดำเนินงานนิเทศภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
13	วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์เพียงพอ					

ข้อ	การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
14	วิทยาลัยบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณสะดวกและ เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมนิเทศภายใน					
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการนิเทศ ภายใน					

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 3 สำหรับครู

แบบสอบถาม
การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ
2. การตอบคำถามขอให้ตอบตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน เพราะวิทยาลัยจะนำข้อมูลไปศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการนิเทศภายในและให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนให้ครบทุกข้อ วิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ครั้งนี้
นายจักรภาพ เนวะมาตย์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์การสอน

ต่ำกว่า 5 ปี

5 ปี ขึ้นไป

3. แผนกวิชา

แผนกวิชา (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยการเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ มีลักษณะเป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินโครงการนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการนิเทศภายใน
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมินโครงการที่ตรงกับความเป็นจริง
โดยมีการพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	การประเมินด้านกระบวนการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	การวางแผนงานนิเทศภายในมีกิจกรรมครอบคลุมภารกิจ					
2	การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศภายใน					
3	การประชุมปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน					
4	มีการกำกับ ติดตาม และนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					
5	คณะกรรมการนิเทศภายในทำการนิเทศที่มุ่งดูการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
6	การใช้กระบวนการกลุ่มในการนิเทศภายใน					
7	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศทางตรงโดยผู้นิเทศ เช่น การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้คำปรึกษา					
8	มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ					
9	การใช้เทคนิควิธีการนิเทศโดยทางอ้อมหลาย ๆ วิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อประเภทต่าง ๆ					
10	การประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะ สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง					
11	ระหว่างดำเนินโครงการเมื่อเกิดอุปสรรคหรือปัญหา ผู้บริหารและคณะทำงานนิเทศภายในดำเนินการแก้ไขปรับปรุงวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม					
12	การยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ					

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์
ปีการศึกษา 2559-2560

สาขาวิชา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์		เพิ่มขึ้น ร้อยละ
	ปีการศึกษา 2559	ปีการศึกษา 2560	
1. สาขาวิชาช่างยนต์			
2. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน			
3. สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ			
4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง			
5. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์			
6. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง			
7. สาขาวิชาการบัญชี			
8. สาขาวิชาการตลาด			
9. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ			
10. สาขาวิชาการโรงแรม			
เฉลี่ยรวม			

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาชีพ ปีการศึกษา 2559-2560

สาขาวิชา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมวดวิชาชีพ		เพิ่มขึ้น ร้อยละ
	ปีการศึกษา 2559	ปีการศึกษา 2560	
1. สาขาวิชาช่างยนต์			
2. สาขาวิชาช่างกลโรงงาน			
3. สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ			
4. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง			
5. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์			
6. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง			
7. สาขาวิชาการบัญชี			
8. สาขาวิชาการตลาด			
9. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ			
10. สาขาวิชาการโรงแรม			
เฉลี่ยรวม			

ฉบับที่ 5 สำหรับครู

แบบสอบถาม

โครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามประเมินโครงการนี้มีทั้งหมด 3 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2. การตอบคำถามขอให้ตอบตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน เพราะวิทยาลัยจะนำข้อมูลไปศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการนิเทศภายในและให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนให้ครบทุกข้อ วิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นายจักรภาพ เนวะมาตย์

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. ประสบการณ์การสอน
 - ต่ำกว่า 5 ปี
 - 5 ปี ขึ้นไป
3. แผนกวิชา
 - แผนกวิชา (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยการเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ
มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินโครงการนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการนิเทศภายใน
วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการประเมินโครงการที่ตรงกับความเป็นจริง
โดยมีการพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ระยะเวลาการดำเนินโครงการ					
2	จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ					
3	ความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการ					
4	ความรู้ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินโครงการ					
5	งบประมาณในการดำเนินโครงการ					
6	วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ					
7	สื่อและเครื่องมือในการดำเนินโครงการ					
8	สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ					
9	ระบบข้อมูลสารสนเทศของโครงการ					
10	การสนับสนุนของผู้บริหารวิทยาลัยในการดำเนินโครงการ					
11	การใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ					
12	การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการดำเนินโครงการ					
13	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
14	กิจกรรมวิธีการดำเนินงานมีความเป็นไปได้					
15	มีขอบเขตที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน					
16	มีเป้าหมายในการดำเนินงาน					
17	กิจกรรมมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
18	กิจกรรมเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสม					
19	ระบบติดตามและประเมินผล					
20	การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการของครูด้านบริบท
- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการของครูด้านปัจจัยเบื้องต้น
- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการของครูด้านกระบวนการ
- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา
- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการด้านความพึงพอใจของครูต่อการดำเนินโครงการ
- การหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และความพึงพอใจ

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการของครู
ฉบับที่ 1 ด้านบริหาร

ข้อ	การประเมินด้านบริหาร	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	โครงการมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโครงการ นิเทศภายในวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	ผู้บริหารตระหนักให้ความสำคัญต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	วิทยาลัยได้ชี้แจงนโยบายของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
6	วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในมีความเหมาะสม	+1	0	+1	+1	0	0.60	นำไปใช้ได้
7	วัตถุประสงค์ของโครงการนิเทศภายในสามารถปฏิบัติได้จริงตามความต้องการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
8	โครงการนิเทศภายในเป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการของครู
ฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ข้อ	การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	มีการจัดทำแผนการนิเทศและติดตามผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	คณะกรรมการนิเทศภายในวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานนิเทศให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
3	มีการจัดสถานที่สำหรับครูใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ในวิชาชีพที่จะนำสู่การจัดการเรียนการสอน	+1	0	+1	+1	0	0.60	นำไปใช้ได้
4	มีการจัดห้องเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
5	มีการจัดพื้นที่และบริเวณสำหรับการนิเทศและกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
6	มีการจัดห้องสมุดเป็นสัดส่วนที่เอื้ออำนวยต่อการใช้งานสำหรับการศึกษาค้นคว้าทั้งครูและนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
7	การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับการดำเนินงานโครงการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
8	สื่อและเครื่องมือในการนิเทศมีความเหมาะสมกับครูและสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
9	การจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาการนิเทศ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
10	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
11	การมอบหมายงานให้คณะทำงานมีความเหมาะสม	+1	0	+1	0	+1	0.60	นำไปใช้ได้

ข้อ	การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
12	วิทยาลัยประสานงานกับบุคลากรภายนอก เพื่อช่วยเหลือให้การดำเนินงานนิเทศภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
13	วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อ สื่อวัสดุและอุปกรณ์เพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
14	วิทยาลัยบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณ สะดวกและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม นิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
15	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ นิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการประเมินโครงการของครู
ฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการ

ข้อ	การประเมินด้านกระบวนการ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	การวางแผนงานนิเทศภายในมีกิจกรรมครอบคลุมภารกิจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	การปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศภายใน	+1	+1	0	+1	+1	0.80	นำไปใช้ได้
3	การประชุมปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4	มีการกำกับ ติดตาม และนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
5	คณะกรรมการนิเทศภายในทำการนิเทศที่มุ่งดูการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	การใช้กระบวนการกลุ่มในการนิเทศภายใน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	นำไปใช้ได้
7	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศทางตรงโดยผู้นิเทศ เช่น การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การสาธิตการสอน การให้คำปรึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
8	มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราวตามความจำเป็นและความต้องการของผู้รับการนิเทศ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
9	การใช้เทคนิควิธีการนิเทศโดยทางอ้อมหลายๆ วิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้สื่อประเภทต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
10	การประเมินผลการนิเทศภายในเป็นระยะสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อ	การประเมินด้านกระบวนการ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
11	ระหว่างดำเนินโครงการเมื่อเกิดอุปสรรคหรือปัญหาผู้บริหารและคณะทำงานนิเทศภายในดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง วิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
12	การยกย่องชมเชยผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมเมื่อประสบผลสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนนักศึกษา ปีการศึกษา 2559-2560

ข้อ	แบบบันทึกข้อมูล	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาพื้นฐาน ประยุกต์ ปีการศึกษา 2559- 2560	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมวดวิชาชีพ ปีการศึกษา 2559- 2560	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ
ฉบับที่ 5 ความพึงพอใจของครูต่อการดำเนินโครงการ

ข้อ	การประเมินความพึงพอใจของครู ต่อการดำเนินโครงการ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	ระยะเวลาการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2	จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3	ความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
4	ความรู้ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
5	งบประมาณในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6	วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
7	สื่อและเครื่องมือในการดำเนินโครงการ	+1	+1	0	+1	+1	0.80	นำไปใช้ได้
8	สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
9	ระบบข้อมูล สารสนเทศของโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
10	การสนับสนุนของผู้บริหารวิทยาลัยในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
11	การใช้ทรัพยากรในการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	+1	+1	0.80	นำไปใช้ได้
12	การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
13	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
14	กิจกรรมวิธีการดำเนินงานมีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
15	มีขอบเขตที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
16	มีเป้าหมายในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
17	กิจกรรมมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
18	กิจกรรมเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสม	+1	+1	0	+1	+1	0.80	นำไปใช้ได้
19	ระบบติดตามและประเมินผล	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
20	การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

การหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ
และความพึงพอใจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินโครงการ
นิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

➔ Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.886	8

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

➔ Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.837	15

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามด้านกระบวนการของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

➔ Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.732	12

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจครูผู้สอนของการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.878	20

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แสดงความถี่ เพศ การศึกษาของครูผู้สอน

Gender

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid 1	45	60.81	60.81
2	29	39.19	39.19
Total	74	100.00	100.00

Experience

	Frequency	Percent	Valid Percent
Valid 1	28	37.84	37.84
2	46	62.16	62.16
Total	74	100.00	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
i1	74	3.00	5.00	4.3784	.61271
i2	74	3.00	5.00	4.2297	.65265
í3	74	2.00	5.00	4.0946	.68584
í4	74	3.00	5.00	4.3514	.65024
í5	74	1.00	5.00	4.0135	.73080
í6	74	2.00	5.00	3.9189	.75411
í7	74	3.00	5.00	4.2973	.61332
í8	74	2.00	5.00	4.2838	.67276
Valid N (listwise)	74			33.56	5.37
				4.20	0.67

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยของโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
i1	74	2.00	5.00	4.0946	.68584
í2	74	3.00	5.00	4.1081	.56296
í3	74	2.00	5.00	4.1216	.77553
í4	74	2.00	5.00	4.0135	.78502
í5	74	2.00	5.00	4.0946	.72469
í6	74	2.00	5.00	4.0811	.84004
í7	74	2.00	5.00	4.1351	.74621
í8	74	2.00	5.00	4.1216	.79300
í9	74	2.00	5.00	4.1216	.72059
í10	74	1.00	5.00	4.1892	.65534
í11	74	3.00	5.00	4.2432	.63701
í12	74	3.00	5.00	4.0946	.70553
í13	74	1.00	5.00	3.9865	.81918
í14	74	1.00	5.00	3.8649	.74621
í15	74	3.00	5.00	4.0946	.62305
Valid N (listwise)	74			61.36	10.82
				4.09	0.72

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
í1	74	2.00	5.00	3.9595	.65038
í2	74	2.00	5.00	3.9730	.70172
í3	74	2.00	5.00	4.1622	.70277
í4	74	1.00	5.00	4.2568	.79486
í5	74	2.00	5.00	4.4054	.66041
í6	74	2.00	5.00	4.2973	.65647
í7	74	2.00	5.00	4.3919	.65830
í8	74	2.00	5.00	4.4189	.68260
í9	74	2.00	5.00	4.4324	.64279
í10	74	2.00	5.00	4.2838	.71232
í11	74	3.00	5.00	4.1757	.64867
í12	74	2.00	5.00	3.8784	.61828
Valid N (listwise)	74			50.64	8.13
				4.22	0.68

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
í1	74	3.00	5.00	4.2568	.62067
í2	74	3.00	5.00	4.5541	.52712
í3	74	3.00	5.00	4.6351	.58694
í4	74	3.00	5.00	4.5135	.57916
í5	74	2.00	5.00	4.3378	.62542
í6	74	2.00	5.00	4.4054	.66041
í7	74	2.00	5.00	4.4054	.63933
í8	74	4.00	5.00	4.6081	.49151
í9	74	1.00	5.00	4.5135	.68733
í10	74	3.00	5.00	4.6757	.49954
í11	74	2.00	5.00	4.6351	.56312
í12	74	3.00	5.00	4.6216	.51558
í13	74	3.00	5.00	4.7568	.49132
í14	74	3.00	5.00	4.7027	.48905
í15	74	3.00	5.00	4.5946	.52130
í16	74	3.00	5.00	4.5270	.57868
í17	74	3.00	5.00	4.3108	.63947
í18	74	3.00	5.00	4.4730	.60189
í19	74	3.00	5.00	4.3649	.60984
í20	74	3.00	5.00	4.3378	.66779
Valid N (listwise)	74			90.23	11.60
				4.51	0.58

ภาคผนวก ช
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙

วิทยาลัยเทคนิคตาก
๑๙๕ หมู่ ๓ ตำบลป่ามะม่วง
อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร,เทคนิคเชียงใหม่,เทคนิคน่าน,เทคนิคเพชรบูรณ์,อาชีวศึกษา
เชียงราย,เทคนิคพะเยา,เทคนิคอุบลราชธานี,เทคนิคอุบลราชสีมา,อาชีวศึกษาสุรินทร์,เทคนิคบุรีรัมย์,เทคนิค
นครราชสีมา,อาชีวศึกษาชลบุรี,เทคนิคนครนายก,เทคนิคจันทบุรี,เทคนิคสระบุรี,เทคนิคประจวบคีรีขันธ์,
เทคนิคกระบี่,เทคนิคยะลา,อาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑ ชุด
๒. รายงานการประเมินโครงการ เรื่องการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๑ ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงาน
ทางวิชาการ ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผลงานทางวิชาการดังกล่าวได้ทดลองใช้มาแล้ว และได้ผลดี ส่งผล
ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวในวารสารของเทคนิคตาก เพื่อเป็น
ประโยชน์ต่อการจัดการเรียน การสอนและการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์ท่านตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการใน
ครั้งนี้ ขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจักรภพ เนวะมาตย์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

งานบริหารงานทั่วไป / ฝ่ายบริหารทรัพยากร
วิทยาลัยเทคนิคตาก
โทรศัพท์ ๐-๕๕๕๑-๔๒๓๑
โทรสาร ๐-๕๕๐๓-๙๙๔๑

ที่ ศธ ๐๖๒๓.๔/๑๐๔๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก	
รับที่	01230
วันที่	05 เม.ย. 2561
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๔	

วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
ถนนปิ่นดำริห์ อำเภอเมือง
จังหวัดกำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๐๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานของนายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ได้จัดทำผลงานวิชาการ ๒ เรื่อง ๑. การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบคู่มือช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒. การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก ซึ่งผลงานวิชาการดังกล่าวได้ทดลองใช้มาแล้ว และได้ผลดี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสถานศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในกรณีนี้ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ได้รับหนังสือเผยแพร่ผลงานวิชาการ ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ขอผู้อำนวยการสถานศึกษา

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. ไปรทมา ๙/๑๖

๐5 เม.ย. 2561

(นายทองคำ ดินะลา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ / วิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

โทรศัพท์ ๐๕๕-๗๑๑๐๙๐-๗๑๑

โทรสาร ๐๕๕-๗๑๑๒๐๐

อสม. ฟ.น.

(นายณัฐกฤต กุหวิ)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ที่ ศธ ๐๖๒๙.๑๖๓๙

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 01168
วันที่ ๐.2 มีนาคม ๒๕๖๑
ผู้รับ

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๑
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
๙ ถนนเวียงแก้ว อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๓๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) เรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนี้เทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของ นายจักรภพ เวระมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและประโยชน์ในการเรียนการสอนมายังสถานศึกษา นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ ได้รับเอกสารดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ วิทยาลัยฯ จะมอบให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

.....

เพื่อโปรดทราบ

โปรดมอบ ค.จ. คำนวณ

๐.2 มีนาคม ๒๕๖๑

(นายมนัส อางองค์)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่

ฝ่ายวิจัยพัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

โทร. ๐-๕๓๒๓-๗๗๐๘ ต่อ ๗๕๑

โทรสาร ๐-๕๓๒๒-๓๕๔๔

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ Chiangmai ๐๑

วิทยาลัยเทคนิคตาก	
รับที่.....	01179
วันที่.....	03 มี.ค. 2561
ผู้รับ.....	ณ

ที่ ศธ ๐๖๓๐.๖/๗๒๑

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๒
วิทยาลัยเทคนิคน่าน
๒ ถนนรอบกำแพงเมืองทิศตะวันตก
อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ๕๕๐๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง คอรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการ ของนายจักรภพ เนวะมาศย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคน่าน ได้รับผลงานทางวิชาการ ดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญา พลเมืองดี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคน่าน

นายผู้แทนคณะกรรมการ

๑. เพื่อโปรดทราบ

๑. โปรดมอบ ส.ป. คณะค.

03 มี.ค. 2561

งานวิจัย / ฝ่ายแผนฯ

โทร. ๐๕๔ - ๗๓๐๔๖๒ ต่อ ๕๐๔

โทรสาร. ๐๕๔ - ๗๓๐๗๓๓

ที่ ศธ ๐๖๓๓.๔/๐๕๕๖

..... เลี้ยวเทคนิคตาก
รับที่..... 01216
วันที่ 04 มีนาคม 2561
สถาบันการอาชีวศึกษา.....
วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์
อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ ๖๗๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ.๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามที่วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาศย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของ วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไป เผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. โปรดมอบ ศ.อ.จ.ค.น.น.น.

04-11-2561

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชติ เรืองฤทธิ์)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์

ฝ่ายวิชาการ/งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

โทร. ๐ - ๕๖๗๑ - ๑๔๕๕ ต่อ ๒๐๑

โทรสาร. ๐ - ๕๖๗๑ - ๑๔๕๕ ต่อ ๑๐๒

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 61121
วันที่ 30 ส.ค. 2561
ผู้รับ Wanc.

ที่ ศธ ๐๖๓๐.๒/๐๗๓๖

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๒
วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
อ.เมือง จ.เชียงราย ๕๗๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๒๕๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาศรัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่องได้แก่ ๑) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบคูช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒) การประเมินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นั้น

บัดนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไปเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอผู้อำนวยการเขตตาก

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. โปรดทราบ ส.ป. ค.ร.น.ศ.
30 ส.ค. 2561

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุกเวช โชติญาณวงษ์)
รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

งานวิจัย พัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

โทรศัพท์ : ๐๕๓ - ๗๑๓๐๓๖ ต่อ ๑๐๓

โทรสาร : ๐๕๓ - ๗๑๑๕๖๓

Email Address : chiangraio๓@vec.mail.go.th

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย

now

วิทยาลัยเทคนิคตาก	
รับที่	01120
วันที่	30 มี.ค. 2561
ผู้รับ	Warl

ที่ ศธ ๐๖๓๐.๔/๔๔๐

วิทยาลัยเทคนิคพะเยา
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ ๒
อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
๕๖๐๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาศย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผลงานวิชาการดังกล่าวได้ทดลองใช้มาแล้ว และได้ผลดีส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยเทคนิคตาก นั้น

วิทยาลัยเทคนิคพะเยา ได้รับเอกสารดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปใช้ประโยชน์ และเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา

- เพื่อโปรดทราบ
- โปรดพิจารณา Warl ค.น.น.ช. 30 มี.ค. 2561

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิตย์ บริบูรณ์ถาวร)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพะเยา

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
โทร. ๐๕๔-๘๘๗๑๑๔-๒๐๐ ต่อ ๒๑๕
โทรสาร. ๐๕๔-๘๘๗๑๑๔
www.phayaotc.ac.th

ที่ ศธ ๐๖๒๗.๑/ ๐๕๖๖

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รหัส 01217
สถาบันการอาชีวศึกษา 4 มิถุน 2561
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔0
วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี

อ.เมือง จ.อุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึงวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้เผยแพร่ผลงานวิชาการจำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้แก่วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ วิทยาลัยฯ ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไปเผยแพร่เพื่อใช้ ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ขอส่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. ไปรศมตบ. ร.๑๒. ค.ช.น.ช.๒๖

๐๔ มิถุน ๒๕๖๑

(นายนิยม แสงวงศ์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี

ฝ่ายวิชาการ

โทร. ๐-๔๕๒๔-๐๕๓๗, ๐-๔๕๒๖-๒๕๖๖ ต่อ ๔๐๕

โทรสาร ๐-๔๕๒๔-๐๕๓๖

สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : Ubonratchatani02

E - Mail : utcubong@hotmail.com

ที่ ศธ 0623.3/049๑

สถาบันการอาชีวศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
อ. เมือง จ. ชลบุรี 20000

วิทยาลัยเทคนิคตาก	
รับที่	01239
วันที่	๐๕ มิถุนายน ๒๕๖๑
เวลา	๐๗
ผู้รับ	๐

5 เมษายน 2561

เรื่อง ตอบรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ 0623.08/190 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2561

ตามที่หนังสือที่อ้างถึง นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ 2 เรื่อง ได้แก่ 1. การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2. การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานวิชาการดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ได้ดำเนินการตอบรับเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นายวิมล กัลปนาท
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

ขอไปตรวจทราบ

ไปตรวจทราบ

ค.น.น.น.

๐๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

(นายวิมล กัลปนาท)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
โทรศัพท์ 0-3827-7043 ต่อ 118
โทรสาร 0-3828-6110
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ chonburi03
อีเมล chonburi03@vec.mail.co.th

ว.น. น.น.

(นายณัฐกฤต ภูทธิ)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

วิทยาลัยเทคนิคตาก
รับที่ 61119
วันที่ 130 สค 2561
ผู้รับ Wac.

ที่ ศธ ๐๖๑๕.๕/๐๑๙๙

วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ๑
ถนนพหลโยธิน อำเภอเมืองสระบุรี
จังหวัดสระบุรี ๑๘๐๐๑

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยเทคนิคตาก ที่ ศธ ๐๖๒๓.๐๘/๑๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ตามที่วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้จัดส่งผลงานทางวิชาการของ นายจักรภพ เนวะมาตย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒ เรื่องได้แก่ ๑.) การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบช่วยเหลือผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒.) การประเมินโครงการนิตศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นั้น

บัดนี้วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี ได้รับผลงานทางวิชาการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งนำไปเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอส่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก

๑. เพื่อโปรดทราบ

๑. โปรดมอบ ๘๗ 130 สค 2561

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ นรสิงห์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสระบุรี

งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
สถานศึกษารางวัลพระราชทาน ปีการศึกษา ๒๕๕๑, ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๙
โทร. ๐-๓๖๒๓-๑๑๒๒, ๐-๓๖๒๒-๒๒๒๙ โทรสาร ๐-๓๖๒๓-๒๐๙๖
สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : Saraburi๓
อีเมล : Saraburi๓@vec.mail.go.th

ภาคผนวก ซ

ภาพกิจกรรมการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ประชุม และวางแผนการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก

ประวัติผู้ประเมิน

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายจักรภพ เนวะมาตย์
วัน เดือน ปี เกิด	11 สิงหาคม 2513
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 102 ถนนปิ่นดำริห์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร 62000
ที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเทคนิคตาก เลขที่ 195 ตำบลปามะม่วง อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2534 ตำแหน่ง ครู 2 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร พ.ศ. 2554 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างตาก พ.ศ. 2556 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2558 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตาก
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2539 ค.อ.บ. (วิศวกรรมไฟฟ้ากำลัง) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตตาก พ.ศ. 2552 กศ.ม. (การบริหารศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2558 ปร.ด. (ยุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รางวัลที่ได้รับ	พ.ศ. 2556 รางวัลเชิดชูเกียรติ เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ทางการศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตน การปฏิบัติงาน และพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน หน่วยงาน (สทศ.) พ.ศ. 2560 รางวัลผู้บังคับบัญชาลูกเสือดีเด่น ประเภทผู้บริหาร ระดับชาติ ประจำปี 2559 พ.ศ. 2560 รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น ระดับ จังหวัดตาก ประจำปี 2560